

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP
ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ: Dr. MARTON ERNŐ

110 FONT 20 OLDAL

TFI-ÁVIV, 1972 MÁRCIUS 31., PÉNTEK

7209. szám

Husszein nem zárja ki különbeke lehetőségét

„Jeruzsálem lehet egyidőben Izraelnek és Jordánia palesztinai tartományának a fővárosa”
— A jordániai király békevágyát hangoztatja washingtoni látogatása alatt

New York. (Reuter, IFP). — Husszein jordániai király a Washington Post munkatársának adott interjúban nem volt hajlandó cáfolni Jordánia és Izrael különbeke lehetőségét, az esetében, ha nem kerül sor együttes arab fellépésre. Az interjúelő újságíró kétszer ismételte meg a kérdést, lehetséges-e a különbeke és Husszein kezében nem volt hajlandó kizárni ezt a lehetőséget.

A New York Times-nak adott interjújában nyilatkozott Husszein azt a javaslatot vette fel, hogy a békekötés keretében Jeruzsálemet deklarálják nyitló várossá. „Jeruzsálem Izrael fővárosa lehet és egyidőben Jordánia palesztinai tartományának a fővárosa is” — mondta.

Ünnepélyesen fogadták Pekingben a palesztinai terroristák megbizottait

Peking (IFP). — A palesztinai terroristák két vezetője, Abu Nidal és Abu Daud, az úgynevezett Palesztinai Forradalmi Nemzeti Tanács képviselőiben hivatalos látogatásra érkezett Pekingbe.

Jeruzsálem parancsnokának autóbalesete

Jeruzsálem körzetének katonai parancsnoka, Dávid Hagoel ezredes kedden délután megsebesült amikor autója Suáfát község mellett, Jeruzsálemtől északra összekötő autóbusszal. Ugy Hagoel ezredes, mint helyettese könnyebben sebesült meg, ezzel szemben az autó sofőrje, egy katonája, kórházi kezelésre szorult.

Dávid Hagoel ezredes három hét előtt ugyancsak Jeruzsálem mellett megsebesült egy autóbalesetben és ebből csak néhány nap előtt épült fel.

dotta Husszein. Ezzel szemben a király elutasítja azt az elgondolást, hogy ismét kettősszák Jeruzsálemet és a város fele izraeli, fele arab legyen.

A multban Husszein mindig azt hangoztatta, hogy Izraelnek teljesen ki kell üríteni az elfoglalt területeket és Kelet-Jeruzsálemnek teljesen jordániai uralom alatt kell állnia. Most azt fejtegette, hogy a békeszerződésben el kell ismerni „az arab szuverenitást Kelet-Jeruzsálemben”. Jordánia azonban hajlandó tárgyalni arról, milyen módon tegyék Jeruzsálemet „a béke városává”.

Husszein a nyilatkozatban cáfolta, hogy találkozott volna izraeli vezetőkkel, de elmondta, hogy beszámolókat kapott az izraeliek álláspontjáról különböző közvetítők, köztük dr. Gunnar Jarring útján.

A Washington Postnak adott nyilatkozatában Husszein azt

hangoztatta, hogy Jordániának mindig a béke volt a célkitűzése. „Eddig másokkal karöltve törekedtünk a békére, abban a reményben, hogy lehetséges ilyen átfogó békét elérni. Ez azonban az izraeliekkel és az ő álláspontjukról függ.”

Husszein kifejtette, hogy nézete szerint a Közel-Keleten a Jordánia és Izrael közötti viszály képezi a legsúlyosabb problémát, mert ez sok ember szenvedésével és az elvesztett földek tragédiájával függ össze. A viszály egyiptomi és szíriai része sokkal könnyebben oldható meg.

Husszein szerint a palesztinaiak nagy többsége támogatja föderációs tervét, amely az izraeliek visszavonulása után valósulna meg. Beismerte, hogy Jordánia és Egyiptom között feszült a viszály, főleg Vaszfi Tel miniszterelnök gyilkosainak szabadonbocsátása miatt.

Husszein egyébként kijelentette, hogy meg van elégedve washingtoni látogatásának eredménnyel.

Izrael-Indonézia 1:0

Az izraeli labdarugó válogatott tegnap Rangoonban nehéz küzdelem után 1:0 arányú győzelmet aratott Indonézia csapata felett. Ennek alapján az izraeli válogatott holnap Thaiföld csapattal kerül szembe az olimpiai előjátékok keretében.

IDŐJÁRÁS

Kissé felhős, a hőmérséklet emelkedik, a levegő páratartalma csökken. Holnapra további felmelegedés várható. Mai hőmérsékletek: Jeruzsálem 9—18, Tel Aviv 11—21, Csát 8—16, Haifa 13—18, Ludd 9—23, Beer Szeva 11—21, Ejlát 16—29 fok.

TÜZHARCBA MEGÖLTÉK AZ EMBERRABLÓ TÖRÖK TERRORISTÁKAT

A túsokat is holtan találták az elszámolt falusi házban — A halottak között van Efrájim Elrom főkonzul gyilkosa

Ankara (UPI, Reuter, IFP). — A török katonaság Kizildera faluban körülfogta a házat, amelyben öt török terrorista elszámolta magát az általuk elhurcolt három angol radar-technikussal együtt. Miután hosszas tárgyalások után a terroristák nem adták meg magukat, tüzharc fejlődött ki és mind a tíz terrorista elesett. A házban meggyilkolva találták a három túszt.

Előzőleg a helyi hatóságok, valamint a kormány tulajdonában lévő hivatalos sajtóiroda azt jelentették, hogy a terroristák felrobbantották a házat, amelyben akkor 14 személy volt. A kormány később kiadott nyilatkozata cáfolja ezt. A központi hatóságok szerint a katonák tüzharc közepette behatoltak a házba, szobáiról szobáira folytatva a küzdelmet, amíg mind a tíz ember elesett, aki fogva tartotta a túsokat. Ezek között volt a „török felszabadító hadsereg” öt körözött terrorista és további öt ember, aki Kizilderaiban csatlakozott hozzájuk. A kormány nyilatkozata szerint az emeletes ház egyik szobájában megtalálták a három elhurcolt tús holttestét. Az 1300 lakosú falu száz kilométerre fekszik az Ania bázistól, ahonnan elhurcolták a három radar-technikust, akik közül két angol, a harmadik pedig kanadai állampolgár volt.

A halott terroristák között van Mähir Cayan, aki Efrájim Elrom izraeli főkonzul gyilkosa és a terrorista szervezet egyik ismert vezetője volt. Mähir Cayan a börtönből szökött meg és most már nem hajthatják végre az ellene hozott halálos ítéletet.

Helyhiány miatt sokszáz új és használt KÖNYV féláron ELADÓ. Szépirodalom, tudomány, technika, filozófia és mesekönyvek. Új vezetés, szakzerű figyelmes kiszolgálás. Nyitva 10—6-ig, kedd, péntek 9—2-ig.

LÁSZLÓ KÖLCSÖNKÖNYVTAR H A I F A. HERZL-U. 4. Tulajdonos: SPIEGEL LEA. Hg שמו

IDI ÁMIN ELRENDELTE AZ IZRÁELI NAGYKÖVETSÉG BEZÁRÁSÁT

Jeruzsálemben sajnálattal fogadták a kapcsolatok teljes megszakítását — Az ugandai elnök újabb vádakat emel Izrael ellen — Kampalába indult Egyiptom helyettes külügyminisztere

Kampala. (Reuter, IFP). — Idi Ámin tábornok ugandai elnök tegnap elrendelte az izraeli nagykövetség bezárását és utasítást adott, hogy a nagykövetség személyzete tíz napon belül hagyja el Ugandát. Jeruzsálemben sajnálattal fogadták a hosszas és szoros együttműködés végleges megszakítását Amin elnök által.

Amin elnök magasztangru rendőrtisztek előtt tartott beszédében közölte ezt az intézkedést és elmondta azt is, hogy engedélyt adott izraeli repülőgépek leszállására az izraeli polgárok evakuálása céljából. Ugyancsak elrendelte, hogy a más városokban és vidéken tartózkodó izraeliek azonnal jöjjenek a fővárosba. A kapcsolatok megszakítását izraeliek „áskálódo tevékenységével” indokolta. Amin utasítást adott, hogy ügyeljenek, nehogy az izraeliek szabotálják az általuk végrehajtott projektumokat. Amin tábornok tegnap már 800-ra emelte az állítólag Ugandában lévő izraeliek számát.

Idi Ámin állítása szerint a hatóságok fegyvert találtak néhány szállodában, amelyben izraeliek laktak és amelybe nem engedték meg senki másnak a belépést. A tábornok előzőleg azt közölte, hogy két izraeli — Jicchák Sáni és Ávisaj Sáfrán — titokban elhagyta szállodai szobáját, amelyben ugandai egyenruhát és 14 főtényt találtak. A két izraeli állítólag felült a Kenyába induló vonatra.

Uganda kísérletei a baráti kapcsolatok Izraellel, csak balt okoztak — panaszolta Amin, aki hozzátette, hogy most, a fordulat óta számos üdvözlő nyilatkozatot kap, főleg a Szovjetunió részéről. Azt is panaszolta,

hogy az afrikai országokat gazdasági kár érte, amióta Izrael a Szezei-csatorna elzárását okozta hadműveletei által.

Kairóból jelentik, hogy Hászszán Bulbul, Egyiptom helyettes külügyminisztere sűrűs küldetésben Kampalába indult. Küldetésének célját nem közölte.

Jeruzsálem. (Az Uj Kelet tudósítójától). — Az ugandai kormány meglepő és indokolatlan lépése — mondotta tegnap este a külügyminisztérium szóvivője, — az Izrael és Uganda közötti, évek óta folyamatosan levő, virágzó és hasznos kapcsolatok és baráti viszony befejezését jelentik.

A szóvivő nem foglalkozott azzal a jegyzékkel, amelyet Kampalában Edán Láor nagykövettől adtak át és amelyben közölték vele, hogy Uganda kormányának az izraeli nagykövetség haladéktalan bezárását és a nagykövetség megöltétől valamennyi dolgozójának tíz napon belüli eltávozását követeli.

A Kampalában kiadott hivatalos közlemény ennek kapcsán Izrael ellen ismét különböző vádakat emel és visszatér azokra az utóbbi hetekben Idi Ámin elnök és a kampalái kormány külügyminisztere által is tett állításokra, amelyek szerint izraeli ténnyek felforgató tevékenységét fejtették ki Ugandában.

Jeruzsálemben a legutóbbi utasítások miatt az ugandai állítást és kijelentést, hogy Izrael sem Ugandában, sem másutt nem fejt ki felforgató tevékeny-

séget és sehol sem adnak okot küldöttei, diplomatái, vagy a technikai segély oktatói arra, hogy a fogadó kormány elégedetlen legyen velük. Az ugandai kormányral évek hosszú során át minden vita nélküli szívélyes, barátságos és hasznos együttműködés alakult ki mindkét fél beleegyezésével és az együttműködés a legteljesebb harmonia jellemzője.

Rámutatott a közlemény arra is, hogy

Uganda éppen az utóbbi évek többiében az Izrael által adott segélynyújtás messzemenő kényesítését kérte.

Izrael, amennyire lehetséges volt, ezeknek az újabb és igen jelentős ugandai kéréseknek is eleget tett. Néhány esetben azonban kénytelen volt Izrael egyes ugandai kéréseket megtagadni, mert nem volt módjában azoknak eleget tenni.

Az összesen mintegy 470 főre tehető Ugandában működő izraeli csoport minden egyes tagja mindig Uganda kormányának kérésére megfélemlően működött ott.

Mindazok a szerződések, amelyek Uganda Izrael kormányának közvetítésével izraeli ténnyekkel, vállalatokkal kötött, figyelembe vették az ugandai igényeket és Uganda javát szolgáló módon kerültek megkötésre és kivitelezésre. A közlemény végül leszögezi, hogy nem volt Ugandában egyetlen olyan izraeli személy sem, a kinek odaérkezését az ugandai kormány tudomása és beleegyezése nélkül történt volna meg. Mindaz, amit izraeli ténnyek Ugandában végrehajtottak, az ottani vezető ténnyek állandó meglegedésével és buzdításával találkozott.

Bolivia kiutasít 119 szovjet diplomatát

Összeesküvést szöttek kubai partizánok beszivárogtatására

La Paz (Reuter, IFP). — Bolivia kiutasított 119 szovjet diplomatát és hivatalnokot. A bolíviai kormány azzal vádolja a Szovjetuniót, hogy diplomáciai személyzete együttműködött kubai összeesküvőkkel, akik tegnap hajnalban behatoltak terveztek Bolívia területére.

Mario Gutierrez külügyminiszter közölte, hogy a szovjet megbízottaknak egy hetet adtak az ország elhagyására. Ez azonban nem jelenti, hogy Bolívia megszakítja diplomáciai kapcsolatát a Szovjetunióval. Nem közölték, hogy a szovjet nagykövet is szerepel-e a kiutasítottak listáján.

Bolíviai külügyminisztere elmondta, hogy a kormány okmá-

nyok juttattak birtokába, amelyek bizonyítják idegen ténnyek beavatkozását az ország belügyébe. Az összeesküvés, amely Bolívia biztonságát ellen irányult, a Havannában székelő „szolidaritási szervezet” készítette elő. Az összeesküvésnek az a tervük, hogy egy szomszédos államokból partizánokat szivárogtatnak be Bolíviába.

A Szovjetunió La Pazban, Bolívia fővárosában óriási méretű nagykövetséget tart fenn, amelynek a különböző szovjet érdekvédelmi diplomáciai kapcsolatait együtt 500 főnyi személyzete van. Ezt a nagykövetséget csak két év előtt, 1970 márciusában nyitották meg és akkor személyezte, a nagykövettel együtt, mindössze öt diplomataból állt. A baloldali Torres elnök uralma alatt hatalmas méretekben növekedett a nagykövetség, amely La Paz legnagyobb diplomáciai kirendeltségévé vált. Torres kormányát véres polgárháborúban távolította el a jobboldali Hugo Banser ezredes.

Horvát terrorista felrobbantotta a jugoszláv utazási irodát Stockholmiban

Rendőrkordont vontak valamennyi jugoszláv kirendeltség köré

Stockholm (Reuter). — A svéd rendőrség tegnap erős kordonnal zárta körül a jugoszláv nagykövetséget és Jugoszlávia minden kirendeltségét a svéd fővárosban, miután egy terrorista pénteken felrobbantotta a jugoszláv utazási iroda épületét.

Ugy hiszik, hogy egy fiatal horvát terrorista követte el a merényletet. A bomba, amelyet a Jugotours irodájába dobott, teljesen megsemmisítette az utazási irodát és kárt okozott az ugyanazon épületben lévő spanyol utazási irodának is. Minthogy a robbanás kora hajnalban történt, az irodák irték voltak és senki sem sebesült meg.

Röviddel a robbanás után egy férfi a „jugoszláv szocialista ellenállási szervezet” nevében felhívta a svéd sajtóirodát és közölte, hogy további bombák fognak robbanni a jugoszláv kirendeltségeken Stockholm körzetében. A jugoszláv utazási iroda, úgy mint más jugoszláv kirendeltségek is, fokozott rendőri őrizet alatt állt tavaly óta, amikor horvát uszta-

Moszkvában a rendőrök a széder estén elkergették a zsidókat a nagytemplom elől

Állítólag három letartóztatás történt — Róma főrabbija tiltakozik

Moszkva (Reuter, UPI). — Az orosz rendőrség a széder estén szétkergette a moszkvai nagytemplom előtt összegyűlt zsidó tömeget. A pészách esti istentisztelet után egyenruhás és polgárhatalmas rendőrök kordonja karöltve haladt a zsinagóga felé, miközben egy rendőrtiszt hangszórón oszlásra szólította fel a hívők tömegét.

Egy szemtanú elmondta, hogy három embert letartóztattak, de erre nem lehetett hivatalos megerősítés kapni. A rendőrség állítólag azért lépett közbe, mert a zsidók a zsinagóga melletti utcán énekeltek és táncoltak. Zsidó köröket meglepte az a nagy rendőri készültség, amely már kora este a környéken helyszereződött el és a karhatalom

közbelépése, mert a multban pészách ünnepe mindig csendben folyt le Moszkvában. A nagytemplomhoz vezető szűk utcában mintegy 200 zsidó fiatalember ünnepelte a pészáchot, miután kigázolt a zsinagóga felé. A rendőrök elkergették a külföldi újságírókat, akik közeledtek, hogy megállapítsák, mi történik.

Róma (Reuter). — Dr. Elio Toaf római főrabbi nyilatkozatot adott ki, amelyben tiltakozik az ellen, hogy a szovjet hatóságok zaklatnak és letartóztatnak zsidókat, akik pészách ünnepe a templomban akarnak imádkozni. A főrabbi felhívást intézett a szovjet kormányhoz, engedje meg a zsidóknak a pészách imádkozást és a hágádá olvasását.

שולם 147 תל-אביב-1972

Mély fájdalommal jelentjük, hogy VÁRADI (WEISZ) MIKLÓS elhunyt. Pesterzsébet — Cholon. Gyászolják: felesége Ella, lánya Judit veje, unokája és Budapesten élő testvérei

kívánnak az izraeli cigarettagyárak: Dubek Ltd. • The Israel Cigarette Company Ltd. Ascot Cigarette Company Ltd. • Lod Cigarette Ltd.

בריה"מ מתנגדת לתוכנית חוסיין

בטאון סובייטי מאשים ויזנטל בניהול מרכז ריגול בוינה

אל סבא"ח, ברור כי תכניתו של חוסיין קטורה בצורה הרקה עם ה"אינטרס" של המעצמות הגדולות אשר עזר רצונן לכפות פתרון אשר יתן סופק לשאיפותיהן ולשאיפותיה של ישראל, ויבא לחסול ההתנגדות של פלשתינאים.

בטאון אנטי-הסוכרים הסובייטי מאשים, הוא לאמיתו זה דבר מרכזי לוח הלוח כ... סוכריות הדשות מצד הויזנטל של מרכז הדוקומנטציה המרוי.

מ"ר שמעון ויזנטל, מנהל המרכז — קיבל על המשק הדברים נאמר, כי מאילת עצמו לאסוף ידיעות ולגייס סוכנים כי העובדה שהידיעות על הקמת משלחת שבי"ל שרות-הביון האמריקאי והשורותים דיפלומטיות ישראליות בדורס אפריקה החשאיים של מערב-גרמניה וישראל, באה בעת ובעונה אחת עם הידיעות על הוא משך לאחרונה תשומת-לב כאשר בקיורו של ויזנטל במדינה זו.

ביקר בדורס-אפריקה — במצרי-הגזעית כתיבה-העת מסים את דבריו באומרו, נות ביבשת האפריקנית. הוא נטל על קנה שיש השירות מרובה לניבוי הר עצמו את התפקוד. לתאר את משטר הגזענות הדרום-אפריקני כמשטר הר מוקראטי והמתקדם ביותר בעולם.

כתיבה-העת הסובייטי מתאר את הפעור רשמי.

של צען ויזנטל מחה ביקורת על התכנית הזאת. העתון כותב כי „במשך עשרות שנים, עיון האימפריאליסטים האמריקאים על עושי דברם הישראלים לצאת להסתערותיו החרוה ונשונה על בסיסים של לוחמי גרילה בירדן סוריה ולבנון, בד בבד עם הסתת יס"ר דוח ריאקציוניים מקומיים לבלום באונס כתב העתון הבלתי תלוי נאום.“

העתון יודע להסביר כי המטרה היא עיקרית של אה"ב בהקמת „הממלכה הערבית המאוחדת“ הוא „לפגל את הפעם הפלשתינאי ולתת גושפנקא הר קית לכיבוש המתמיד של הטרטוריה הפלשתינאית על ידי ישראל.“

בהונס כתב העתון הבלתי תלוי נאום.

„איזווסטיה“ תוקף תוכנית חוסיין

המתקדמות במאמציהן לשים קץ ל"תוכנית הישראלית".

התוכנית הזו כותב „איזווסטיה“ גור זלת מן העם הפלשתינאי את הנוכח להחליט בעצמו על גורלו.

הסיוע הכספי של ארה"ב לירדן, מוסף השתון, נועד לחזק את מעמדו של המלך, על מנת לאפשר לו להמיר "ש"ר בהפקידו „כמפיס“ בסכסוך ה"ישראל-ערבי.“

בחוגים ערביים במוסקבה מוסקבה לסולידריות החדה והעדת הסובייטי לסולידריות אשור-אסינית לגבי תוכנית זו, שיה, אשר נפרסמה ביום 7 ע"י סוכ"ב נות טא"ס, נועדה להפיג את חששו יחוס של המהבילים הפלשתינאיים, הצערה זו הסתקפה בניגוד, כי „הסוכ"ב ישים שותפים להסתייגותם של הכור חות המהבילים בעולם הערבי מן ה"תוכנית להקים ממלכה ערבית מאוחדת“.

רבות עולים ב„סדרי“ פסח המוניים

הסיסמה של הסדר היתה „לשנת 72 ואת בירושלים הבנויה“.

הסדר הסתיים בחצות, כאשר הקהל כולו ריק. בשנת הזאת בירושלים הבנויה והולדים מקפצים ומנענפים עם משפחות על הממה.

הג הפסח עבר על הכירת תוד ה"י עה גדולה, המון עם מלא במשך היום את רחבת הכותל המערבי וסיטטאות העיר העתיקה וכן המבוקרים נראו גם תורים רבים, בהם ניצרים שגם הם באו לחוג את הג הפסח הנוצלי שחל בימים אלה.

נשיא המדינה מר ר. יוד ורעייתו עשו את ליל הסדר בבית התהיאה „ארוה“.

אמש נערכו סדרים ציבוריים לזכור ריב, בבתי המלון הגדולים וכן בישיבת בית שבען לומדים תלמידים מהו"ל. אלפי אורחים, מהם עולים מבריחה"י יארצות אחרות הסבו לסדר פסח ב"י קיבוצי עמק הירדן, הגליל ורמת הגולן וכן בבתי המלון בטבריה, צפת ועמק החולה.

למילות מזג האוויר הקריר היתה ת"י נועה ערה של מטיילים לגליל ולאתר הסקי בהרמון, שם נהגו אהמול ב"י בוקר משטח סקי חדש בגובה של 2100 מטר עד 2200 מטר, מורחית ל"י רכבל העליון.

הורשת של בעמק החולה נפתחה אהמול מחדש לטמילים, לאחר שר"י שות הגנים הלאומיים והחברה לפיתוח קרית שמונה שיפצו את השירותים, אלפי אורחים מילאו בהג הפסח את מקומות הקיט הנופש בגליל המערבי, אף הם מלאים.

דיפלומט סורי הפסיק שיחה עם משלחת יהודית — בגלל שכללה אזרח ישראלי

הסודנים היהודים — יונה יהב, מר"טן סלוביץ ומאק משען — קבעו פגישה עם דיאלה אל פאטאל, אחד מנשיאי הנציגות הסורית, לאחר שנציגות הסורית, ביקש לדעת את שמותיהם ואת אזרחותם — סלוביץ ומשען הם אמריקאים ואילו קיבל ביום 7 משלחת של שלושה יהודים לידון על מצב היהודים ב"י סוריה, אך הפסיק את השיחה מיד לאחרי ששדע לו כי אחד מבין השלושה הוא אזרח ישראלי.

שלושת חברי האגוד העולמי של דיפלומט סורי הפסיק שיחה עם משלחת יהודית — בגלל שכללה אזרח ישראלי.

היה הוא אזרח ישראלי, כאשר עמד נהגני הסורי על העובדה שישאלי נמנה עם המשלחת, הוא פנה אל הש"ר וביקש שיפגש את המוקם.

דוברו של פאטאל אמר לכתב סט"א שיועץ הנציגות הסורית מוכן להי"י פגש עם כל יהודי, אך לא עם ישראלי, סלוביץ אמר לאחר מכן כי חברי ארגון הסודנים היהודים ימשיכו ל"י טפל בפגישה, הוא תיאר את הפגישה, שהופסקה באמצע, כלידותית, והוסיף כי פאטאל לא נהג בנסות, „הוא פשוט הציע לנו שנעזוב את המקום.“

שר המלחמה המצרי: לא נסכים לשום תיקונים בגבול

הגנרל מוחמד אחמד צאדק, סגן ראש ממשלת מצרים ושר המלחמה, אישר אתמול מחדש את ההלטה של מצרים לא לוותר על אף ששל אחד של אדמה מצרים ולא להסכים לשום תיקונים בגבול, יהיו זעירים כאשר יהיו, הגנרל צאדק, שנשא את דברו ב"י טכס סיום קורס קצינים באקדמיה ה"י

מי שנחשד כבורמן הוזמן לבקר בגרמניה

יוהן הארטמן מי שנחשד בקולומביה לאחר שהתערער חשד כי הוא מרשן בורמאן, סגנו של אדולף היטלר, הוזמן לבקר בגרמניה המערבית על ידי מרכז התיירות הגרמנית „שפרנק פורט“.

הגנרל לרב שניארסון, הרבי מלור באכין שחגג ביום א' את יום הולדתו ה-70 לחברת 3000 מבין הסודים וזה לביקורו של שליח מיוחד של הנשיא ניקסון.

את ברכת הבית הלבן הביא לרבי — הרמן ווק, הסופר שכבו היה אף הוא צאה זו יצאה לאור זה עתה בישראל, רב הסידר, את ברכת ממשלת ישראל.

הפגנת אהדה ספונטנית לסולו/ניצין מצד צעירים במוסקבה

עצורים רוסים ביקשו את קירבתו של הסופר אלכסנדר סולו/ניצין, מי „גוריש מאגדת הסופרים הסובייטים, כאשר הופיע בקונצרט שנערך במוסק"ב קבה בשבוע זה.“

עשרות מבין הנוכחים בקונצרט, ש"י נערך בקונסרבטוריון הכירו מיד את האיש המוקדן בסודר אפור, כאשר צעד לעבר מושבו בשורות הראשון י"י סולו/ניצין בן ה-53 אינו מופיע לעתים קרובות בפרהסיה והעתוננים אינם מפרסמים כולל את תמונתו.

עיו ראינו אמרו כי הצעירים הקיפו אותו מכל צד בזמן הפסקה וביקשו אוטוגרף.

בקונצרט של הנופי ידו של סולו/ניצין העלן מוסטילוב רוסטרופוויץ' ביץ, רוסטרופוויץ' פירסם לפני 18 חודשים מכתב גלוי בו יצא להגנת הסופר.

סולו/ניצין וזה בשעתו לתמיכה מצד גורמי ממשלתיים בבריה"מ, כאשר אה"ב מבין יצירותיו פורסמה בכתב עת ב"י 1962.

לאחר מכן פרץ ריב בינו לבין שלי-טת"ר ארצה, המאשימים אותו כי הוא משחרר את פני בריחה בכתביו, כתבו מופצים על ידי הסידר, יצ"י ורלו, יום כחיי אבאן דניסוביץ' — להעמקת הראשון מהארות את ה"י אמה של החיים בבריה"מ בתקופה סטאלין.

סולו/ניצין כיהן כקצין בזמן מל-

המתינו כל הלילה לפתיחת תערוכת תות אנד אמו

מספר אנשים המתינו משך כל הלילה מחוץ למוזיאון הבריטי כשהם מצויינים בשקרי-שינה, מוזן ומשפאות, לקראת פתיחתה אתמול בבוקר של תערוכת אוצרות תות אנד אמו.

הראשון שהגיע למקום, ורגון ברואר, 25, שתחילת את ליל השימושים שלו שלשום בשעה 19.30 בערב, אמר כי כשולם לא עשה דבר כזה בעבר.

אולם הוא העדיף, לבלות את הלילה

אצלנו תדבר בשפתך

בהכנס לבנק ארץ-ישראל — בריטניה, נוכח לשרת אותך בשפתך, תוך הבנת בעיותיך הספציפיות, כמו כל לקוחותינו תווכח כי הנך נמצא בידים נאמנות

טוניסיה קוראת ללכת בעקבות אוגנדה נגד „הסתננות ישראלית“

במאמר מערכת על הסכסוך הנוכחי קרא ביום 7, למדינות אפריקניות אחרות ללכת בעקבות אוגנדה „האמיצה“ ולשים קץ להסתננות ישראלית.“

מאשים את שלטונות בריה"מ

רבה הראשי של רומא, ד"ר אליו טואף, האשים שלשום את שלטונות בריה"מ במעצלים א"י הטרדה של יהודים סובייטים שביקשו להתפלל בבתי כנסת שבבריה"מ.

הוא קרא לממשלת בריה"מ להתי"י ליהודים להתפלל כדרכם בהג השטח, ד"ר טואף, אמר, כי הוא פועל ל"י שלטונות בריה"מ לאחר שקיבל קריאה דחופה מהודים סובייטים בקיבו י"י מינסק, בה נאמר כי „זה יותר מחורש ומזעזע השלטונות היהודים ב"י מינסק וקיים לבקר בבתי הכנסת ש"י להם, ולפעמים הם אף עוצרים אותם“.

בנק ארץ-ישראל-בריטניה בע"מ

בניהול מנהל מרכז ריגול בוינה

במסגרת פתיחתה אתמול בבוקר של תערוכת אוצרות תות אנד אמו.

הראשון שהגיע למקום, ורגון ברואר, 25, שתחילת את ליל השימושים שלו שלשום בשעה 19.30 בערב, אמר כי כשולם לא עשה דבר כזה בעבר.

אולם הוא העדיף, לבלות את הלילה

ארה"ב אינה מתלהבת מתוכנית חוסיין; יזכה כנראה לסיוע צבאי

בן-אהרון: יש נקודות חולי בחברה

אין ספק שההכרזה הישראלית מנלה ביום נקודות חולי מסוימות בנות, הי עולות להחריבה — אמר ביום ד' בכור מנכ"ל המשרד הביטחוני יצחק רבין, בהתייחסות לנאום של יצחק רבין, שבו הוא מפרט על הנקודות החולות בחברה הישראלית.

רבין אמר כי הנקודות החולות בחברה הישראלית הן: ראשית, חוסר היכולת להפיק מרבית המשאבים הנמצאים בארץ. שנית, חוסר היכולת להפיק מרבית הפוטנציאל של האוכלוסיה. שלישית, חוסר היכולת להפיק מרבית הפוטנציאל של הארץ.

רבין אמר כי הנקודות החולות בחברה הישראלית הן: ראשית, חוסר היכולת להפיק מרבית המשאבים הנמצאים בארץ. שנית, חוסר היכולת להפיק מרבית הפוטנציאל של האוכלוסיה. שלישית, חוסר היכולת להפיק מרבית הפוטנציאל של הארץ.

סיון, הסיבה האחת היא שהדבר הוא ענינה הפנימי של ישראל. השנייה — שהתכנית היתה בחיבוצו רק לאחר השגת שלום עם ישראל.

השקפת הבית הלבן הובעה על ידי דבריו של הנשיא, מר רונלד רייגן, לאחר פגישה של 80 דקות עם מר ניקסון, הדובר ציין, כי בעיקרו של דבר זוהי תכנית לריאורגניזציה פנימית של ישראל.

מית של ירון לאחר השקנת שלום בין ישראל לישראל.

אשר לטענה של סיוע אמריקאי נור סף לירדן אמר מר רייגן: "איננו יכולים

קש לבצע לאחר נסיגת כוחות ישראליים מיהודה ושומרון. מקורות יודיעו רבו אמרו, כי נוסף לכך ביקש מאת ממשלת ארצות-הברית סיוע צבאי נור סף בסכום של 15 מיליון דולר.

לפי התכנית הנוכחית עומדת ארצות-הברית להעניק לירדן סיוע כללי בסך 45 מיליון דולר וסיוע צבאי בסך 40 מיליון דולר.

משקפים סבורים, כי קיימות שתי סוגיות שבגללן אין להניח שמימשל ניקסון יכריז בגלוי על תמיכה בתכנית ההתארגנות-חדשה של המלך חוסיין.

השר פרס ושר התחבורה הקנדי דנו בבעיות הפיראטיות באוויר

בעיות הפיראטיות באוויר נדונו בין שר התחבורה הישראלי, מר שטיין, לשר הפנים הקנדי, מר דון ג'יימסון.

על כך מסר מר ג'יימסון ביום ג' לאי-חר פגישה עם מר פרס, הנערך עתה ביקור גומלין בקנדה לאחר ביקורו של מר ג'יימסון בישראל.

שני השרים החליפו דעות על התורפה של הטיפות מטוסים, ומר פרס הדגיש כי זהו שטח שאפשר לפעול ברבות ולמעשה אפשר להתגבר על הבעיה אם רק ינקטו האמצעים הנדרשים.

מר פרס אמר לאישישיו, כי הטיפות של חומרים מסוכנים, אשר הורגה קרובים למוות, הן בעיות חמורות בהתנגדות אמריות. אם אין יזכור הדבר הזה היתה התנועה בקווי-האוויר בטוחה לגמרי.

מאידך הדגיש מר ג'יימסון, כי ארצו לא תוכל לאחוז באותם האמצעים הנדרשים בישראל משום שיש לה הריב יותר נמלי-העופות הוקמו לטוב, עם זאת ציין, כי קנדה תעניין

ישראל וצרפת חתמו על תוכנית לשיתוף פעולה מדעי וטכני

השקן הצרפתית בישראל. שתי ה-שלחות הגיעו לכלל הסכם שיעשה מאמץ בתחום הכשרת מורים לשתי-הלשונות.

ההסכם, כי לרגל שנת הספר ה-בינלאומית יוטל על קבוצת מומחים לברוק את המסגרות המעכסות תפרי צה גיולה יותר של ספרים ישראלים בצרפת וספרים צרפתיים בישראל.

בשנת האמנות נקבע שה"קומדי" המקר בישראל באפריל השנה יתערך המש הופעות בתל-אביב וב"ירושלים. כן הוסכם עקרונות לארגון ספרים עבריים של אמנות ישראלית בתל-אביב, אך טרם נקבע תאריך ל-ביצוע הדבר.

הודעה המעורבת שחוקמה לפי הסי-כ"התחברות משנת 1959 מתכנסת את-לשנתיים, לסירוגין בצרפת ובישראל.

ואלדהיים: אני מטפל בבעיית יהודי בריה"מ

מזכיר האו"ם אמר ביום ג' כי הוא מטפל בבעיית יהודי בריה"מ בצנזורה מר ואלדהיים נשאל על ידי פעילים כי מען יהודי בריה"מ אם מדעתו להשמיט את קולו למען יהודי בריה"מ.

הפצו במקום.

פישר מקשה על מארגני אליפות העולם בשחמט

השחמטאי האמריקאי בובי פישר ה-ציג תנאים חדשים להסכמתו לשחק ב"האליפות העולמית" השנתית בבולגריה נגד אלופי-העולם בשחמט בוריס ספאסקי.

בשלב הראשון של התחרות על אליפות המארגנים היוונים-סלאבונים של התחרות קיבלו ביום ג' מברק מאת פישר בו הוא מודיע להם שאין הוא יוכל לקבל את התנאים הכספיים שהוצעו לו. הוא מודיע יחד עם זאת כי בתנאים אלה לא יצחק נגד ספאסקי בבולגריה.

המארגנים הציעו סכום של 152 אלף דולר, להלוואה בין שני השחמטאים. בעקבות הודעתו של פישר פנו עתה

עתו סודאני משבח את אמין

דברי שבה לנשיא אוגנדה בשל ה"פניות האנטי-ישראליות שהלה בעמדתו מרסמו ביום א' על ידי העתון ה"סודני "אל איבא", שהוא חיומון ה"עיקרי בסודן.

העתון כתב בין השאר, כי בני אפי-ריקס מצהילים להבין את הסכנה הישראלית, המסתגנת מזה זמן רב כי סכונה של סיוע ושיחוף פעולה של-העתון קורא מאידך לארצות ערב לחמוק באוגנדה ובשאר ארצות אפ-ריקה המבקשות לשום קץ לחסלנות הישראלית. העתון מצטין, כי סיוע זה הייב להיות יעיל ואסור לו להצי-טעם בהשקפת הצהרות בלבד.

שינויים בממשלת פולין

ראש ממשלת פולין פיטר יארושי-ביץ הנסיון שינויים חסיבים בממשלתו. במסגרת שינויים חסיבים לראש הממשלה, כפי הנראה מתוך מטרה להחיש את ביצוע הרפורמות הכלכליות אותן הבטיח הממשל של מנהיג המפלגה הקומוניסטית אדוארד גירק, הנינויים עליהם נמסר בסיים (ה-פרלמנט). משקפים את הגישה ה"מקצועית" של מר גירק, שבכניסה להחליף מודריניזציה בכלכלה וכן להעלות את

16 ניספו ביוגוסלביה באבטבועות

16 אנשים מתו עד כה ביוגוסלביה לאחר שחלו באבטבועות.

הודעה של מיניסטרוני הבריאות נאמר כי מאז פרץ המגיפה חלי 116 מיינה נמסר כי איטריה סגרה את גבולה עם יוגוסלביה בפני אנשים יזכרים מצוידים בתעודת חיסון, ועצמים דומים נקטו קודם לכן בולגריה ו"צ'כוסלובקיה.

רופאים אוסטריים הובאו להתנתק רפואות נבדלו והם מחסנים נוספים שהגיעו ללא חיסון.

מרבית ציפון נמסר כי מיניסטרוני ה"פולין נקט בצעדים חמורים למניעת פרוץ מגיפת האבטבועות בירדן, לאחר שנתקבלו ידיעות על כמה מקרים ב"סוריה ובעיראק.

עד כה לא נמסר על מקרה של אבטבועות בירדן.

מבדישת נמסר כי השלטונות ה"טורקיים יציאת אורחיו הונגריה ליוגוסלביה, לאור מגיפת האבטבועות.

עוד התקשרת מדינה זו, מאתונה נמסר כי חושבו אורח ה"גבול היוגוסלובי-יוגוסלבי נגד אבטבועות, הברוקה לוד תחנת הגבול נגד נהלת בקפדנות יתירה.

בניבה אמרו פקידו ארגון הבריאות העולמי כי הם עוקבים במשקל יוגוסלביה ובמזרח התיכון.

לדעת מומחי הארגון המצב ביוגוסליה אינו חמור ביותר.

מדאיג יותר הוא המצב במדינה ה"כך, לאור העובדה שיש לא מיונים צוותים מספיקים למהלכה במדינה.

חברה יפאנית מציעה מצות לנוסעיה היהודיים

הצעת לספק מצות לנסעיה ליוסעים יהודיים המבקשים זאת היא אחת ה"הצעות שהועלו על ידי חברת-התעופות "מסגרת התחרות בין חברות התעופות השונות הפועלות בקו של צפון האוקיינוס האטלנטי.

ישראלית שהיא אמיל מן חברות ה"רוח טיפה, כי כאשר טס בחברת ה"תעופה היפנית קיבל חזור מאחת ה"דיוולות, ובני נמסר שהחברה מציעה לנסעיה היהודיים בקו ה"טנסי-אטלנטי מצות לפסח, וזאת ללא כל קשר עם יתר המזון המוגש במטוס יפני זה.

הפגנה ליד השגרירות הסובייטית בואשינגטון

למעלה מ-100 מובחרים וצעירים הפ-גו ביום ג' אחר הצהרים ליד השגר-רות הסובייטית בואשינגטון כדי למחות נגד הפגיעה באשתו של אסיר יהודי ה"ללא במחנה מאסר סובייטי.

המפגינים שבאו למקום לפי קריאת ארגון "בני ישראל" נשאו כרזות בזן היה כחוב, הפסיקו את התעמולה האנ-טישמית, והשחררו את בני משפחת עובדי הנקיון בחדרה שבו לעבודתם.

כ" עובדי הנקיון בעיריית חדרה חזרו ביום ד' בבוקר לעבודה וכן ע"י עובדי העירייה האחרים שהצטרפו ל"זבתתם לאות אהדה.

למספקת השביתה קדם משא ומתן המושר ומעט ביום ג' בערב עד יום ד' לפנות בוקר, בו השתתפו נציגי רעתם חתיים את שני הצדדים.

העיתון "הפג" צעירים של הסופר שגורש ה"קאשר ה"קבה בשב"עשרות נערך בק"האיש ה"צעד לע"נו . סול"לעתים ל"אינם כ"עדי רא"אורח מכ"איטנא"ב"קונצנר"ז'ניצור"חודשים"הסופר"סלונ"ניגור"מ"את מכ"ע"ת ב"לאחר"מחבור"מחבור"חיל"ה"המע"אימה"סטאל"סלונ"ניגור

STYLED IN U.S.A. BY **biflex**

פיכלקס עושה לך דברים נפלאים

מוצרי פיכלקס משווקים בישראל ע"י דיוה צרני בגדיים וחוף

MODEL: 010

הפג" צעירים של הסופר שגורש ה"קאשר ה"קבה בשב"עשרות נערך בק"האיש ה"צעד לע"נו . סול"לעתים ל"אינם כ"עדי רא"אורח מכ"איטנא"ב"קונצנר"ז'ניצור"חודשים"הסופר"סלונ"ניגור"מ"את מכ"ע"ת ב"לאחר"מחבור"מחבור"חיל"ה"המע"אימה"סטאל"סלונ"ניגור

ניכוו נערים עובדי מוסד

בהתקפות שנגרמה כתוצאה מה"לקת נפשו במוסד בישי, ניכוו ביום ב' בערב שני נערים שעסקו בסיוע ל"מסכנים.

הנערים, משה דאון ואבנר ב"ח בני 15 העובדים כמתלמידים ב"מ"מ"ל"ב" בחיבת המוסד בישי "עסק" בפירוק מיכל דקל מסכנות כשה"נמצאים בתוך בור הנמצא מתחת ל"מסכנות. אחוז מהם הוליק פפרו, כי נראה כדי להדליק סיגריה, וכתוצאה מכך הוצת לפתע מיכל הדלק והשג"י"ם נכוו. לקול צעקותיהם השו אל הם פלטים אחרים, שכובו את האש שאח"כ בהם והם הועברו לאישו"מ בבית החולים "העובדי".

„ואשינגטון פוסט“: חוסין לא שלל אפשרות לשלום נפרד עם ישראל

החוסין מלך ירדן אמר בראיון שפני רשם בעתון „טוימס“ הניו יורק, כי ירדן וישראל היו יכולות להשתתף ביחד בירושלים כעיר פתוחה. לדברי העיתון, אמר המלך בראיון כי „בתוך הקשר של שלום, היתה ירושלים יכולה להעשות לעיר פתוחה“. „היא היתה יכולה להיות בירת ישראל וירדן ובעת ובעת אחת. אין כל סיבה שיתמנעו את קיומן של השתיים יחד“.

הקיצונים התורכיים פיצצו את עצמם ואת חטופיהם

פורסמה אמש באנקרה, טיבית. כל עשרת החוטפים היו לבושים ב"מדי הצבא התורכי. הם נקטו צעד זה לאחר שקיבלו אולטימטום מכווחת הרבנות באמצעות השליח. השליח סגר סאדי היה עורך דין שניצב ביום 7 באוגוסט לאחר שהשליח טיבית גילו כי קיים קשר עם הטרוריסטים.

אוגנדה-סוף פסוק; אמין הורה על סגירת שגרירות ישראל בקמפלה מאשים את ישראל במכירת ציוד לקוי * מגרש את כל הישראלים

הוא הוסף כי החלטת אלה נוסדה לממשלת ישראל. נגראל אמין ציין כי החליט על סגירת השגרירות „בגלל הפעילות החתרנית של כמה ישראלים באוגנדה“. בדיווח בלתי רשמי של נאומו נאמר כי נגראל אמין האשים את ישראל במכירת מטוסים ישנים שאי אפשר לטמון עליהם. לאוגנדה הוא הביע גם את ההשערה שהישראלים ינסו להחל בפרויקטים של בנייה המבוצעים על ידי חברות ישראליות במדינה.

משרד החוץ: הודעת אוגנדה-קץ למסכת יחסים שהיו לתועלת שתי ארצות

תחום השיכון, סלילת כבישים, בניית שדות תעופה ועוד, מזה מספר שנים, לפי רצונה והחלטתה של ממשלת אוגנדה, מאז 1963. ערב צאתה היה מספרם של הישראלים בממשלת אוגנדה 470 נפש. אין ולא היו באוגנדה ישראלים שכן כמה שבועות ששמו קץ למסכת יחסים פוריים וידידותיים שהיו לתועלת שתי המדינות.

מינטוף מבקר בסין

ראש ממשלת מלטה, דום מינטוף, הטיא אתמול לביקור בסין ומשקיפים בסין כי הוא עשוי לבקש סיוע סני. מינטוף, שחתם זה עתה על חוזה הגנה חדש בין 14 מיליון ליש"ט עם בריטניה ונאט"ו, יצא בראשית לוח לביקור בסין ובאילוף ערים יבקר. אולי, הכללתו של השגריר הבריטי ציבוריות בישראל, עיררה ניהושים, כי הסניע עשויים להתבקש לסיוע למלכת בתוך גינת הנדסית גדולה כלשהי.

המשטרה הרוסית פיזרה יהודים מסביבות בית הכנסת במוסקבה

המשטרה הסובייטית פיזרה כולל את פסח קהל של יהודים וצופים, שהתאספו ליד בית כנסת הגדול במוסקבה, לאחר תפילת הדג. שוטרים לובשי מדים ועוורויהם אורחיים שילבו את ידהם והתקדמו באיטיות במעלה הרחוב מן הכניסה ליד בית הכנסת. תפילת ציונה על הקהל לנוע. עד ראייה אחד אמר כי שלושה אנשים נעצרו אך לא היתה אפשרות לדווח על העצירה. יושבי המושב לידו הודיעו כי מספר יהודים פתחו בבירה ובמקומות רחוב הסביבה.

סאדאת: ההחלטה לפתוח במלחמה סופית

הנשיא סאדאת אמר אתמול, כי אין אפשרות לסדר שלום במזרח, וכי החלטתו לפתוח במלחמה נגד ישראל „איננה ניתנת לשינוי“.

הנשיא האשים את האמריקאים כי הם „לא רק שקרנים, כי אם גם בעלי נשמה מפותחת“.

בריטניה נטלה השלטון הישיר בצפון אירלנד

בריטניה נטלה אתמול לידה את השלטון הישיר בצפון אירלנד, על רקע פיצוץם ולחלופי ירושם נוספים. הרבה המחזה הסוער. יות אלו כ-קרב ממש"י.

סגן ר"מ מצרים - בצרפת

סגן ראש ממשלת מצרים עבדל קאר דר חתם, הגיע אתמול לפריז לביקור קור של יומיים שבמהלכו הוא יועד עם שר החוץ הצרפתי, מוריס שומאן, ויחתום על פרוטוקול לשתוף פעולה צרפתי-מצרי, להרחבת רשת השליחויות.

סגן שר החוץ המצרי יצא בדחיפות לאוגנדה

לגרש את הישראלים עשויה להתפרש כנסיגה להרגי את ישראל, כדי לזכות בידידים חדישים.

פקידיים אמריקנים מגלים אופטימיות לגבי אפשרות הסדר ביניים במזה"ת

פקידי רשות אמריקאים אמרו של שום, כי עדיין קיימת אפשרות להי שגת הסדר-ביניים בין מצרים וישראל, על פתיחתה מחדש של תעלת סואץ.

נאשך גיוס פוקדים למפקד האוכלוסין והדיר 1972 טפסי מועמדים ניתן להשיג בלשכות האזוריות של מפקד האוכלוסין והדיר (פירוט הכתובות והטלפונים פורסם בעתונים). ניתן להשיג טפסים גם במוסדות ציבור שונים: סניפי בנקים, מוסד לביטוח לאומי, מועצות פועלים מקומיות וכו'. הרשמת מועמדים - נמשכת!

EGYSZER FIZET, NÉGYSZER HIRDET

ALLÁS

● SZÜG alér-álat munkásokat/munkészeket szöknyákhöz és ruhákhoz. Berz. Nachlat Benjámin 63.
● DINAMIKUS ügynökök keresünk. Ismerkedés elkövetkez (sale-man). Ismerkedés emberek gyakorlat nélküli ismertetésére. Berz. Nachlat Benjámin 63.
● DOLINGER szűcs, Frishman 18. Jere. szög gimmel zsebkéket, 40 éves korig.
● 10 FELTÉTELEK varrónok és varrók számára. „Matzkin” üzemb. T. A., Vital-u. 12., (Florentin) 10. sz. 10.
● KÓTÓK körkötő gépre. Jelentkezés: Sirtex, Háksion 20. T. A.
● ÖZEREKTEK, szakácsok. Merkiz Bialé Melachá 21., telefon 614-849.
● LENART kötöttáruvágy az új ipari negyedben. Natánja 55. 053-2270. keres. 1. varrónokot és varrókat (szabókat), 2. kettőzónókat, 3. szabókat.
● GYAKORLÓIT overloch és Singer varrónokot keresünk. Tanu. fűzők. „Mesi” Szela. B. M., szálame 44. Tel-Aviv.
● A HASMIRA vállalat keres férfi- és női törpöntörökkel, kerekpárral éjjeliernék. Ajánlások a tel-avivi fiók. „Rina” által. T. A., szálame 44. Tel-Aviv.
● BEGED OR LTD. üzeme keres munkára Avtanban (Kfar Chásidim) és Migdal Háemekben: a) minőség ellenőrző konfekciózó; b) szabókat és szabókötőket; c) tanu. fűzők és konfekció szakmákba. Ajánlások a személyzeti osztályon. Migdal Háemek. POB. 16.
● SZALON „PINCU”. T. A., Jirmihá 14. keres jó fodrászot és manikűrösöt.
● AKTÍV volt ügyvéd nagy gyakorlatú német kárterítési ügyekben helyet keresne. esetleg betársulna. POB. 5114. Jeruzsálem.
● ELŐRENDÜ keresztrónt és tanu. fűzők. „Belisima” női konfekció. Allenby 76. tel. 62-957.
● RUHA ES KOSZTUM konfekció keres géparzót és gyakorlati. Javítsa 23. (Sarái mellett) Tel-Aviv.
HAZASSÁG
● „DALIA” kíván az összes általa összehozott házaspároknak, klientszerek, rokonságának ismerkedés és pártfogóknak Chág szamách-ot.
● „DALIA” AJANL AZONNAN — 24/184. akademiás családhoz származó lengyelországi orvostanhallgató.
● „DALIA” AJANL AZONNAN — lengyel származású, 56/166 építész-mérnök.
● „DALIA” AJANL AZONNAN — akademiás családból származó, 32/182 növénygyász.
● „DALIA” AJANL AZONNAN — izraeli származású, 33/165, jó körülmények között.
● „DALIA” AJANL AZONNAN — 38/115 özvegy üzletlajdonost, jó körülmények között.
● „DALIA” AJANL AZONNAN — 31/768 segédmérnököt, jó körülmények között.
● „DALIA” AJANL AZONNAN — 48/170, lengyel származású, jó körülmények között levő építész-mérnök.
● „DALIA” AJANL AZONNAN — 31/175 fogorvost, rendelővel, lakással, autóval.
● „DALIA” AJANL AZONNAN — 38/170, állandó állásban levő özvegyembert, jó körülmények között.
● „DALIA” AJANL AZONNAN — 32/182 belgyógyász, tel-avivi lakással.
● „DALIA” AJANL AZONNAN — 24/182 technikus, lakással, autóval, kis testi hibával.
● „DALIA” házasságkötéssel intézt. Nyitva megkötés nélkül 10-20 óráig szombaton 18-20 óráig.
● „DALIA”, Alchirá 7. Símono Hámelech — Arizhor sarok. Tel. 235-906. Tel-Aviv.
● HAZASSÁGKÖZVETÍTÉS minden korosztályúknak, turisták, akademiások. „Fortuna” iroda, Adelsion 20. Tel-Aviv.
● UJ, CELSZERU módszer a „Hacaláh” irodában, Bait-Kochá 46., tel. 220-002.
● „UNIVERSAL” házasságkötéssel iroda. Jeruzsálem, Ezrát Jiszraél 7. (Jaffa 60 sarok), tel. 23674. Kitiño „Ajlantot” minden kornak.
● „GOLDA” házasságkötéssel iroda. Haifa, Hanevüm 27., telefon: 658-971.
● „FORTUNA” házasságkötéssel iroda. dr. Revészne. Haifa, Pevzner utca 13. Telefon: 634305.
● KOMOLY, 38/164, művelt, szimpatikus nő, jó munkával és lakással, csak komoly, művelt, (gyermekek) ferjet keres 46 éves korig. Tel-Aviv, IFA utca.
● MAGYAR, szombathart, csinos nő megismerkedne jöviszítással, lakással bíró úriemberrel, 68-70-ig, házasság céljára. Közvetítő: Kázar, Káin Ekzabet, Natánja, Gordon 17. I. e.
● CSINOS, kultúrát, 35 éves, jól-szituált, lakással, keres intelligens, 35-42 körül, jellemes ferjét, lehetőleg diplomát. Levelek: „Novini Kurir”, Hárakevet 52., „39” 8. száma.
● JOFI, Dizenoff 212. Telefon: 226-968. Komoly iroda, nemzetközi kapcsolatok. Azonnali ajánlata: new-yorki turistán, 26/170, svájci turistán, mérnök, 28. Gazdag, vallásos nő, akademiások, vallásos, technikuskok.
● A KARMELEN új, exkluzív házasságkötéssel iroda. Haifa, tel. 872-37.
● MAGYARUL tudók! Házasodni kívánok! „Litalanul” közvetít. Telefon 826888, 12-2 között vagy 4-6-ig.
● BADOS, 23/160 nagyon komoly ifjú asszony, 3 éves kislavul, férj-helyet keres. Jeruzsálem, POB. 926.
● EGYFUTÓALLO asszony lakással és munkával, megismerkedne házasság céljából komoly, dolgozó férj-vel 60-ig. Közvetítő: Kázar, Káin Ekzabet, Natánja, Gordon 17. I. e.
● LENGYEL származású, 168. mas. 38 éves amerikai turista, aki ideiglenesen Németországban lakik, megismerkedne házasság céljából, nemismerkedne vagy lengyelül tudóval, 35 éves korig. Tel. 053-246-46 délelőtt 8-10-ig.

UI KELET

● NIROSZTA a márvány körül. A márvány és a mosogató kiserésed. Tel. 7339, 2 óráig. Kopilevics.
● TAPÉTAK, FA-MENNYEZETEK, renoválás, egész nap 247625 iroda, 876442 lakás (este).
● „HAMELATSIM” balatnik fényesítés, különleges, nem sikos fényezés, modern gépek által, felelősség. Telefonok: Tel-Aviv 243669, Jeruzsálem 82391.
● HAMESAPÉK felelősséggel vállal lakás átújítást, kerítés-toldást, festést. 823417, 826282.
● WESTINGHOUSE frizider, imp. port, 13 kőb, azonnali szállításra. Továbbá 15 kőb Tadirán és 12 kőb Philco. Hivatalos gyári árak. 304. Tel. Lupa Palic, T. A., Erlanger u. 2, tel. 311-13, 384-87.
● KESEK, OLLÓK, hűsardárok, Solingen gyártmányok. Eladás és elvétel. L. Lubinski, Tel-Aviv, Nachlat Benjámin 63. udvarban.
● BOROTVÁGÉPEK — javítás és eladás. Czaczkes, Rech. Fin 12. Tel-Aviv, Tácháná Merkazit, a postafiók mellett.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel. 321-61. Házvezet. hámelevin — pone Rabin, POB. 24.
● FRIZIDEREK, Amcor, használhatók és újak 150-160 fontig, ha új részlete is. Vesz. elad és cserél. „Amcor 10”-es 5 éves garanciával. 304. Tel. Kirur Scharf, T. A., Dizenoff 84., tel. 236378.
● TELEFONPOLCOK, fogsok óriási választékban. Türoök, Seimkin 6, POB. 24.
● VILLANYBOROTVÁGÉPEK nagy választékban. Rubin, Tel-Aviv, Jegerud Hámelech 6, tel.

Judea és Somron helyhatósági választásai dühös visszhangot váltottak ki az arab országokban

Mose Daján: A területek kormányzatának jelentős sikere — A Le Monde dicséri a választások példás rendjét

A Judeában és Somronban lefolyt helyhatósági választások sikere, amelyet Mose Daján hadügyminiszter a területekért felelős kormányzat jelentős eredményének nevezett, dühös visszhangot váltott ki az arab országokban, ahol azt állítja a propaganda, hogy a választások terror alatt folytak és csak megrendezett színjátékot jelentenek. Ezzel szemben a párizsi Le Monde, amely gyakran bírálja az izraeli katonai kormányzatot, azt írja, hogy Izraelt szerencsésnek illelték meg.

A nagybefolyású francia lap szerint már a választásoknak az előre kitűzött időpontban való megtartása is sikert jelent, de ezt még fokozza a legnagyobb rendben lefolyt szavazás. „Fel lehet tételezni, hogy az izraeli megszállt hatóságok által gyakorolt nyomás hatékonyabb volt, mint a kormányzat ellenfeleinek fenyegetései”.

Az izraeli hatóságok ugyan egyszerű adminisztratív ügyként tüntették fel a választásokat, de a Le Monde véleménye szerint azokban fontos szakaszt lehet látni az öt év előtt megindult hosszú folyamatban, amelyet Mose Daján „a befejezett tények” politikájának nevezett. Ennek a politikának a keretében szorosabban fűződtek a kereskedelmi kapcsolatok Izrael és a megszállt területek között, ahol zsidó településeket is létesítettek.

Az arab sajtó jórésze vezérekben foglalkozott a helyhatósági választásokkal, emellett heves támadó cikkekben bírálva Huszejn király amerikai látogatását. A kairói El Ahrám azt állítja, hogy a választások fegyveres fenyegetések hatása alatt folytak le. Az El Ahrám még arról is tudni akar, hogy izraeli páncélosok fedezték a választások lefolyását tíz városban.

A félhivatalos El Gumhurije szerint ezekkel a választásokkal megkezdődött Izrael alávaló tervei végrehajtása.

A tuniszi sajtóiroda nyilatkozata szerint a választás csupán megrendezett színjáték volt és „ez a komédia senkit sem vezet félre”.

Ammanban a kormány irányítása alatt álló Al Urdun azt írta, hogy az arabok képtelensége az összefogásra és minden erejük mozgósítására, felbátorítja Izraelt arra, hogy folytassa alávaló tervei megvalósítását az arab jogok ellen. A választások után az araboknak egységesen kell fellépniük, hogy elgáncsolják az izraeli tevékenységet. Az Achbár című ammani hetilap szintén meg-

félemlítések és presszionak tudja be a választások lefolytatását.

Mose Daján hadügyminiszter kijelentette, hogy a somroni városokban és Jerichóban megtartott helyhatósági választások lefolytatásának ténye, valamint azoknak rendezett lefolyása és titkos volta fontos eredményt képez az izraeli kormányzat számára, amely a területek adminisztrációjáért felelős. Ennél nem kevésbé fontos az a tény, hogy a terroristák és az arab államok nem voltak képesek a választások megzavarására, bár erőfeszítéseket tettek megakadályozásuk érdekében.

A hadügyminiszter hangzott, hogy a jelöltek önként és minden hatósági nyomás nélkül jelentkeztek és a kormányzat nem avatkozott be a listák benyújtásába, sem a választások menetébe. Söchemben az első választási lista benyújtása után terrorista fenyegetések, és Jordánia, valamint más arab államok pressziója lemondásra kényszerítette néhány jelöltet és ekkor a katonai kormányzat kénytelen volt fellépni a fenyegetések és a külső befolyások ellen, hogy bebizonyítsa, miszerint nem ezek a tényezők fogják eldönteni, mi történik a területeken.

A választások tegnap közbe tett végső hivatalos eredményéből kiderül, hogy a jogosult választóknak átlag 84 százaléka vett részt a választásokon, sőt Jáábád közegében a választási részvétel 97. Tubásban 96 és Dzsenninben 91,5 százalékot ért el. Csak Söchemben volt a választási részvétel alacsonyabb — 73 százalék, de ez is jóval magasabb, mint az utolsó jordániai uralom alatt megtartott választások részvételi aránya, amely 65,2 százalékot tett ki. Kalkulációban a jordániai választások 78 százalékát szemben, ezúttal a választók 93 százaléka járult az urnákhoz.

Söchemben, ahol 6579 bejegyzett választó közül 4810 szavazott, az eddigi polgármester, Hádz Mázuz al-Mászri 3168 szavazattal

Amerika 36 Phantomot szállít Görögországnak Erőegységül Törökországgal Ciprus légterében?

Washington. (Reuter, UPI). — Az Egyesült Államok elhatározta, hogy 36 Phantom harci gépet szállít Görögországnak, legújabb modernizálására. Ezzel az intézkedéssel egyben megerősíti az Atlanti Szövetség déli szárnyának erejét — közölték tegnap Washingtonban.

A Phantom szállításra vonatkozó megállapodást kedden írták alá az Egyesült Államok washingtoni nagykövetségének titkos találkozásán Georgisz Papadopolosz görög miniszterelnökkel.

A megállapodással szemben heves ellenkezést várható a kongresszusban. Arra is utalnak, hogy a 36 Phantom segítségével Gó-

szék hatálytalansá a közép-olaszországi Forliban fekvő három ingatlan elkobzásáról hozott határozatot. A törvény, amelynek alapján a pénzügyminiszter az elkobzást elrendelte, vonatkozik mindazokra a birtokokra és ingatlanokra, amelyeket a fasiszta vezetők 1938 július 25. és 1943 április 25. között szereztek, és Rachele Mussolini be akarja bizonyítani, hogy az inkriminált ingatlanok már 1938 előtt kerültek férje birtokába.

Végül a harmadik bírósági kereszt a közép-olaszországi Rocca delle Caminate várát érinti. Mussolini özvegye ezt a birtokot 1962-ben azzal a feltétellel adta át az OMNI állami gyámhivatalnak, hogy itt korszerű orvosi központot létesítsenek. A szerződés, amely ellen hivatali köteleltség megszegése és sikkasztás gyanúja miatt jelenleg is számos vizsgálat folyik, nem váltotta be igéretét. A várkastély eredeti vételára 45 millió „békebeli” lira volt, de Rachele Mussolini nem a maga számára követeli vissza ezt az összeget. A keresetet csupán elvi okokból nyújtotta be: az a kívánsága, hogy a kormány valamely más közhasznú célra használja fel a várkastélyt.

Tanácskozás a Fehér Házban

NIXON TÁMOGATJA a palesztinaiak autonómiáját

Amerika nem teszi magáévá a föderáció tervét — Jordánia 40 millió dollár segílyt kap

Nixon elnök a Fehér Házban fogadta Huszejnt, Jordánia királyát és az elnök a palesztinaiak autonómiája mellett foglalt állást, de nem volt hajlandó véleményt nyilvánítani abban a kérdésben, hogy ki kell-e üríteni izraeli részről Judea és Somron területét, vagyis a Jordán nyugati partvidékét.

Az elnök és Huszejn király mintegy 80 percen át tárgyalt és Nixon közölte Huszejnnel, hogy az amerikai külpolitika nem teszi magáévá a király föderációs tervét.

Amerika külpolitikájának irányítói a moszkvai csúcstalálkozóra készülnek és ott akarják kifejeíteni, hogyan vélekednek a Közel-Kelet jövőjéről.

Az amerikai „csendes diplomácia” magáévá teszi a palesztinai nép autonómia iránuló követelését, de ennek részletei nem kerültek a király és az elnök közötti megbeszélésen tárgyalásra. Praktikus következményei nincsenek is tehát ennek — annál is kevésbé, mert maga a király szintén kijelentette Nixonnak, hogy elképzelései csak akkor válnak időszertűvé, ha Izrael kiűrti az általa megszállt területeket, vagyis Judeát és Somront.

A várakozásnak megfelelően az elnök megígérte, hogy Amerika a továbbiakban is segíteni fogja Huszejn rendszert. A segítséggel kapcsolatos részletekről Huszejn király tárgyalást folytat majd a külügyminisztérium és a honvédelmi minisztérium vezetőivel.

Huszejn a hírek szerint további 15 millió dollár értékű katonai segítséget kért, vagyis

összesen 55 millió dollár az általa igényelt támogatás összege.

A Fehér Házban működő lap-tudósítók előtt Ronald Ziegler sajtófőnök kijelentette, hogy Nixon elnök ismertette Huszejn királlyal pekínai útjának eredményeit és körvonalazta a küszöbön álló moszkvai tárgyalásainak tervét.

A sajtófőnök szerint Nixon megígérte Huszejn királynak, hogy Amerika támogatja ország gazdasági és katonai vonatkozásban a jövőben is. Ziegler sajtófőnök nem említette, hogy milyen mértékű támogatást ígért Huszejnnek az elnök.

Washingtoni hír szerint az amerikai külügyminisztérium 40 millió dollár „nemzeti ajándékkal”, tehát nem kölcsönrel, hanem soha vissza nem térítendő segítséggel akarja támogatni ebben az évben Jordániát, szemben a tavalyi 45 millió dollárral. Huszejn ezt az összeget jelentős mértékben emelni szeretné és ezt fogja kérni a kormányzat vezetőitől.

Katonai vonatkozásban Starfighter harci gépeket és Patton tankokat kap Jordánia Amerikától. A Washingtoni kötelezettséget vállalt arra nézve, hogy folyamatosan modernizálja Huszejn hadseregét.

Izraeli szempontból nagy jelentősége van annak, hogy Amerika hogyan képzeli el az általa támogatott autonómiát. Erre vonatkozólag a sajtófőnök nem adott magyarázatot, csak azt mondta, hogy Amerika szívével-lelkével támogatja a belső átszervezési törekvéseket Jordániában, de arra vonatkozólag nem tesz közvetlen lépéseket, hogy milyen formában teremtse meg Jordánia a békét Izraellel. Az elnök azt mondta Huszejnnek, hogy „egy jordániai-izraeli határvonal kérdése és az izraeli visszavonulás módozatai az érdekelt népek belügyének tekintendő — harmadik fél beavatkozása nélkül kell ezt a problémát megoldani.

Ehhez a nyilatkozathoz azt is hozzáfűzte Nixon, hogy az amerikai kormány támogatja a Biztonsági Tanács 242. számú határozatát.

ELTANÁCSOLTAK A FIATALOKAT A MINSZKI ZSIDÓ TEMPLOMBÓL

London (STA). — Minszk városi tanácsának egyik tagja, aki a vallási ügyeket intézi, a pészách előtti szombatban meg akarta akadályozni, hogy fiatal emberek résztvegyenek a helyi zsidó templom istentiszteletén.

A Jewish Chronicle értesülése szerint a városi tanácsos megjelent a templomban, hangos vitát kezdett a fiatalokkal és figyelmeztette őket, hogy büntetést kapnak.

Uj tudományos és technikai együttműködési megállapodás Franciaországgal

Izraelbe jön a Comédie Française — Kölsősönösen fokozzák a héber és a francia nyelv tanítását

Párizs. (IFP). — Néhány órával pészách ünnepének beköszönése előtt, Párizsban aláírták a francia-izraeli tudományos és technikai együttműködési egyezményt, miután az erre kinevezett előkészítő bizottság befejezte 10-ik ülését. A bizottság még az 1959-ben létrejött együttműködési egyezmény alapján folytatta tevékenységét.

Francia részről André St. Malo, a kulturális cselekvők

szolgálatának főnöke, Izrael részéről pedig Áser Ben Nátán nagykövet írták alá a francia külügyminisztériumban. Jelentősített körök szerint Izrael ragaszkodott ahhoz, hogy a francia iskolákban bővítsék ki a héber nyelv oktatását, míg Franciaország azt kívánta, hogy az izraeli iskolákban a francia nyelvet tanítsák. Megegyeztek abban, hogy mindkét részről erőfeszítést tesznek megfelelő számú nyelvtanár kiképzésére. A nemzetközi könyvtárra való tekintettel különbözőségeket vizsgálja ki, mi akadályozza a két ország könyveinek kölcsönös terjesztését.

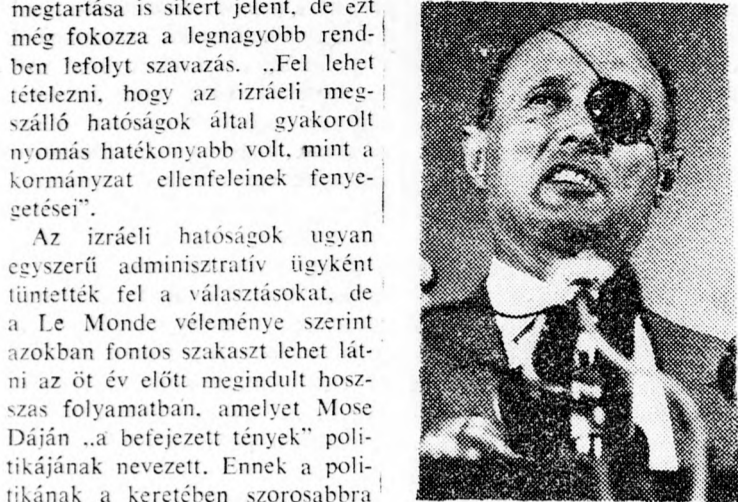
A Comédie Française áprilisban ellátogat Izraelbe és öt előadást tart a nagyvárosokban. Párizsban megrendezik a modern izraeli művészet kiállítását, de az időpontot még nem írték ki.

UJ KELET

עיתון יומי בחתי מלחמי בשפה העברית
העורכת ד"ר מרתון
העורך האחראי דוד שון
המזכיר: אורי קלט, עתון יומי מרתון
תל אביב, 52, הנהלת 52, ת.ד. 931

ÖTVENKETTEDIK ÉVFOLYAM
שנת-החמישים ושתיים

Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
Felelős szerkesztő: SCHÖN DEZSO
Kiadó: UJ KELET, ITON JOMI LTD.
TEL. AVIV, Harakevet 52, P.O.B. 873
Telefon: 30011

A tuniszi sajtóiroda nyilatkozata szerint a választás csupán megrendezett színjáték volt és „ez a komédia senkit sem vezet félre”.

Ammanban a kormány irányítása alatt álló Al Urdun azt írta, hogy az arabok képtelensége az összefogásra és minden erejük mozgósítására, felbátorítja Izraelt arra, hogy folytassa alávaló tervei megvalósítását az arab jogok ellen. A választások után az araboknak egységesen kell fellépniük, hogy elgáncsolják az izraeli tevékenységet. Az Achbár című ammani hetilap szintén meg-

Jugoszláviában már 16 ember halt meg feketehimlőben

Damaszkusz (IFP). — Eddig 18 feketehimlő esetet állapítottak meg Szíria északkeleti részén, az iraki határ közelében. A hatóságok azt állítják, hogy erőlyes nemzetközi egészségügyi szervezettel, hogy hasonló intézkedést foganatosít.

Jordániában ezentúl oltási bizonyítványt követelnek azoktól az utasoktól, akik feketehimlő által sújtott országokból érkeznek.

Belgrádból jelentik, hogy a feketehimlő járvány halálos áldozatainak száma 16-ra emelkedett. A hatóságok 116 megbetegedést tartanak nyilván.

Ausztria, Bulgária és Csehszlovákia csak oltási bizonyítvánnyal enged be Jugoszláviából érkező utasokat. Az osztrák határra orvosokat hoztak, akik beoltják a már eddig oltások nélkül érkezett utasokat. Magyarország megtiltotta lakosai látogatását Jugoszláviában.

A halálos autóösszeütközések

Egy halottnak és hét sebesültje volt egy autóösszeütközésnek, amely a szerdára virradó éjjel játszódott le Petách Tikván a Cherec Chajim és Achád Háám utcák sarkán. Egy magánautó és egy taxi összeütközése következtében életét veszítette Michael Amiel 64 éves helybeli taxifőnök, míg a magánautó vezetője és a taxi hat utasa megsebesült. A súlyos sebesültek között van a taxifőnök felesége.

Az akkori városban egy székér halálragázott egy 2 éves arakislányt, aki át akar szaladni az uton. A közeli Nacháf faluban Szíád Átmá 30 éves helybeli lakos tenderével halálragázta 15 éves unokaöccsét, Hásszán Nadsib Huszejnt. Az Akkó-Naharia uton Mose Dárái akkori lakos elütötte Hásszán Chalil Szábách 7 éves kisfiút, aki átfutott az uton. A gyerek a nahariai kórházban behalt sérüléséből.

Szovjet műbolygó indult a Vénuszra

Moszkva. (Reuter, UPI). — A Szovjetunió hétfőn műbolygót indított a Vénusz felé. A „Venus-8” jelzésű, 1180 kiló súlyú műbolygó terv szerint leszállást hajt végre a Vénuszon, ahová júliusban érkezik el. Az előző „Venus-7” a Vénuszra érkezve 23 percig közvetített megfigyeléseket és aztán ismeretlen okból elhalt.

Szabá CVI FREDERIT

halálának első évfordulóján

ÁZKARÁT
FELAVATJUK SÍRKÖVÉT

kibucunkban, április 3-án, hétfőn délután 3 órakor.

Kfár Szold és a család

IZRÁELI HÉTKEZNEAPOK

Fölösleges tulbuzgóság a Kneszetben

A mi parlamentáris demokráciának számos elismerésre méltó tulajdonsága van, amelyek közül egyénként is a nagy buzgóságával. Így például a Kneszet tagjai együgyűségük kívánságára a Kneszetet mindig össze lehet hívni, nyári és hűségi szabadság idején is.

Természetesen nincs terhelés ez a nagy buzgóság, amelyet a Kneszet szabályzata az ellenzéknek nyújt. Mert ugye nyilvánvaló, hogy nem a kormánypart szokta kérni a rendkívüli ülések összehívását. Mindig az ellenzék, amelynek az a feladata, hogy bíráljon és a Kneszet nyilvánossága előtt, a parlament szövegének kifogásait a kormány bármely cselekedetét, ha azt hiszi, hogy az által sértegeti a nemzeti értékeket.

A Kneszetnek hétfőn lezajlott rendkívüli ülésével kapcsolatban éppen az a mérleget kell készíteni, hogy melyek azok a rendelkezések, amelyek a Ház nagyérdemű tagjait nemcsak szabad, de magas állami érdemből szükséges is mozgósítani. Gondoljunk például olyan esetekre, amikor a kormány fontos biztonsági kérdésekben hoz döntést parlamenti szünet idején. Ha az ellenzék kifogásai vannak a kormány intézkedéseivel szemben, vagy pedig talán nem tartja azokat elegendőnek. Elképzelünk olyan lehetőséget is, hogy gazdasági téren történjen komoly dolgok, vagy társadalmi tünetek jelentkeznek olyan formában, ami az ellenzék szerint parlamenti vitát kíván meg.

Minden esetben azonban van egy feltétel a rendkívüli ülés összehívásának: az, hogy a kormány által elrendelt lépésekről, vagy az ellenzék szempontjából a kormány által elkövetett hibáiról van szó. Nem látjuk semmi lényegességét a Kneszet összehívásának ha a felvetett téma nincs közvetlen kapcsolatban valamely kormányrendelettel, vagy lépéssel.

Kinek volt szüksége a hétfői rendkívüli ülésre? A 30 képviselő, aki a parlament összehívását kérte a Ház elnökségétől, nem a kormányt akarta bírálni, hanem a Mápámot, illetőleg a Somér Hácáir délvideki kibucit, amelynek tagjai tiltakoztak állandó települési pontok létesítése ellen a gázai sávban, vagy Rafiách környékén. Minthogy azonban a Kneszet 30 tagjának minden körülmények között joga van rendkívüli ülés összehívását kérni, a Ház elnöksége nem tehetett egyebet, minthogy összeromboltja a képviselőket, akik még nem utaztak el, hogy külföldön töltsék pészachi szabadságukat. S az ország népe kénytelen-kelletlen meghallgatta a rádióban és a televízióban, olvashatta a lapok hasábjain mindazt, amit máig addig is jól tudott, spedig, hogy a Mápám és kibucit ellenzik a telepítést a gázai sávban a békekötés bekövetkezése előtt. A többi párt pedig, élükön a kormánykoalíció pártjaival, helyesli az új pontok létesítését ezen a sávon, a békekötés bekövetkezése előtt is.

Az ellenzék arra jó, hogy a kormányt bírálja, azért találták ki ezt a fogalmat Angliában, a parlamentáriszisztem hazájában. Öfelsége ellenzékének a vezére állami méltóság, még fizetés is huz. Ha nem volnának olyan nagy bajban a költségvetési deficitet, szíves-örömmel ajánlanánk, hogy az izraeli ellenzék legnagyobb pártjának vezetője miniszteri fizetést kapjon. A demokrácia védelmében érdemes intézményesíteni az ellenzék, amelynek történelmi feladata az, hogy árgus-szemekkel vigyázzon a kormány minden lépésére. Kár, hogy ná-

lunk ezt nem honorárjuk érdeme szerint. Ha ez így volna, akkor talán mentesülne olyan furcsaságotól, mint aminőnek hétfőn voltunk a szem-és fültanui. Sorra beszéltek az ellenzék szóinkai és apró árnyalat-különbséggel ugyanazt mondták, mint Jisráél Galili tárca nélküli miniszter, aki a kormány nevében választott kormány és ellenzék egy véleményen volt, a Mápám jól ismert különvéleményét hangoztatta. Mire volt ez jó?

Hiszen Jisráél Galili elmondta ugyanazt a véleményt a tévben, igen érdekelmes és józanul, anélkül, hogy a Kneszet üsszeüljön. Mindenki hozzászólt a kérdéshez a Kneszet épületén kívül.

Hogy mégis mire volt jó? Arra, hogy emlékeztesse a polgárokat: a jövő év novemberében választások lesznek és máris felkészülhetünk a korteszbeszédre. Az volt az érzésünk, hogy a Kneszetnek ez az ülése a jövő évi választási kampány beindítása volt. — s úgy gondoljuk, a lakosságnak elege lesz ebből egy év múlva is.

A bajt a Kneszet házszabálya okozza, amely minden feltétel nélkül teszi lehetővé a rendkívüli ülések összehívását, ha 30 képviselő kívánja.

Jó volna módosítani ezt a házszabályt. Korlátozni kellene olyanformán, hogy a Kneszet csak akkor hívható össze rendkívüli ülésre, ha a napirenden a kormány által fogantatott intézkedés szerepel, vagy olyan probléma, amelynek megoldását az ellenzék a kormánytól követeli. Propaganda célokra legyen tilos a Kneszetet összehívni. Az volna helyes, hogy a választásokat megelőző félévben belül egyáltalában ne hívjanak össze rendkívüli parlamenti üléseket, mert azok nyilvánvalóan csak korteszbeszédet szolgálnak.

A Kneszet hétfői ülésén nem épültünk. Nem lettünk töle okosabbak, vagy tájékozottabbak. Összehívása fölösleges tulbuzgóság volt és jó volna, ha nem fordulna többé elő. S a leghelyesebb volna, ha ezt a házszabályok módosítása révén akadályoznák meg.

DAVID ELÁZAR tábornok, vezérkari főnök:

«Ha Nixonnak nem sikerül Moszkvában előrevinni a béke ügyét, két éven belül háboru törhet ki»

„Ha Nixon elnök moszkvai látogatása nem segítené előre a politikai elrendezést a Közel-Keleten, a következő két évben növekedni fog a háboru veszélye. — mondotta Dávid Elázár tábornok, vezérkari főnök, a Jediot Achronotnak adott pészachi nyilatkozatában.

„Amikor politikai elrendezésről beszélünk, részleges megoldásra gondolok. Nem tekintem a körzet békéjét egycsapásra elérhetőnek, hanem hosszú folyamatnak, amelynek során részleges megoldások történnek, hogy ezáltal sikerüljön megteremteni a normalizációt a felek kapcsolataiban és csak ezután lehet elképzelni az általános elrendezést.

Azt hiszem, hogy a tűz kiujlásának veszélye Egyiptommal igen reális lesz 1972 végén, vagy 1973 elején. Véleményem szerint, összefüggés van a politikai előrehaladás hiánya és a fegyveres összetűzés lehetősége között. Mi és az egyiptomiak nem élünk magányos szigetben, ami egyben sajnálatos is, mert ha így volnánk együtt, sokkal könnyebben és sokkal hamarabb meg tudnánk oldani a vitás kérdéseket.

Az Izrael és Egyiptom közötti erőviszonyról a vezérkari főnök a következőket mondta:

„Tény, hogy az egyiptomiak átkelési manővereket tartanak és az átkelésre alkalmas katonai felszerelést vásárolnak, ami azt bizonyítja, hogy Egyiptom készül a Szeuicsonatorna átkelésének lehetőségére. Ezt meg fogjuk akadályozni és megsemmisítjük őket. Ha az egyiptomiak mégsem akarnának létesíteni a mi oldalunkon, biztosíthatom őket, hogy ez a híd fej nélkül maradjon.

Biztonsági helyzetünk 1972-ben jobb, mint valaha volt. Ugyanakkor azonban nem tekintek el attól a tényről, hogy még nem jutottunk olyan helyzetbe, amelyet egy fázis befejezésének lehetne tekinteni. Még egy bizonyos folyamatnak a sodrában vagyunk.

A fegyvervásárlásokról Dávid Elázárnak a következő a véleménye:

„Az Egyesült Államokból a fegyverellátás rendszeresen folyik, de az amerikaiak nem adnak meg mindent nekünk, amire szükségünk van, mert vannak katonai felszerelések, amelyeket az Egyesült Államok nem ad el külföldre.

A tartalékos szolgálat kérdéseket azt fej-

tegette a vezérkari főnök, hogy az nem egyéb, mint egy nagy önkéntes mozgalom, másrészt azonban aggodalommal látja, hogy az önkéntes szellem és a katonai szolgálatra való hajlandóság csökken. Ha ez a helyzet nem változik, a jövő éven csökkenés fog beállni a tartalékos szolgálatban. A tartalékos katonák a törvényben meghatározott keretben szolgálnak majd 31-35 napot évente. A hadseregben nem pazaroljuk el a tartalékosok napjait.

Az ugandai problémáról: „A hadsereg ugandai kiküldöttjei munkát végeztek és én magam hallottam Idi Amin elnöktől, hogy magasztalta őket. Az a vád, hogy a mi embereink kémkedéssel foglalkoztak és beavatkoztak Uganda belügyeibe, alaptalan rágalom.”

SZUPER SZÓNİKUS KACSAK

Talán egy hónappal ezelőtt, „A hét svicce” című, mérsékelt szellemes írásomban nehezményeztem, hogy a nyugati sajtóban egyre több olyan közlemény jelenik meg, amely burkolt formában, akarva-akaratlanul az arabokat segíti.

Akkor az ellen, a légből kapott hírlapi kacsá ellen emeltem szót, miszerint az egyiptomiaknak nem elég korszerűek a számukra folyósított szovjet fegyverek, vagyis, hogy igazán felesleges olyan nagy hűhót csapniuk a zsidóknak amiatt a pár mázsa rozsász ócskavas miatt...

Nos, azóta két újabb ilyen szuperszónikus kacsa érkezett fel — a mi rovásunkra. Az egyik, hogy Egyiptomban, a gyakorlatilag harci pilóták évente kerek száz repülőgépet használnak fel — csak lezuhánásra. Mivel hogy olyan szerény a technikai színvonaluk szegényeknek. Vagyis, ha a száz lepoyogott bombázó és vadászgép helyett az oroszok minden évben csupán kilencvenkilencet pótolnak, akkor az egyiptomi légi haderő néhány esztendő múlva pont a nullával lesz egyenlő, sőt rövidesen eljön az idő, amikor mindössze minusz három repülőgépük lesz...

Majd megszakad a szívem a sajnálatától. És még ezekkel a derék, ám balszerencés fickókkal szemben okvetetlenkedünk állandóan, hogy így erőegyensúly, meg ugy erőegyensúly. Hát hol tudunk mi évente akár csak ötven, haleset következtében lezuhant harci gépet felújítani?! Nem mondom, a kis peremetező repülőgépeink szépen hullanak és, a karambol se túl ritka Luddon, amikor

valamelyik öntudatos teherautó kicsit megbillenti azt a szemtelen Jumbo Jet-et, amelyik pont ott akar le, vagy felszállni, ahol ő manőverez egy rakomány fontos kavicsal. De a harci gépeink, hála Istennek, nem potyognak le olyan könnyen.

Namármost. Ha folyton azt olvassák az emberek, hogy az egyiptomi léghaderőnél ilyen nagy a selejtszázalék, akkor kialakul egy olyan szemlélet, miszerint az arab gépek egyedül csak háboru esetén vannak biztonságban, mert akkor legalább nem szállnak fel...

És nem akarom tulbecsülni az egyiptomi harci pilóták képességeit, de nem tudok szabadulni a gyanutól, hogy ezek a csillagászati számok a lezuhant egyiptomi gépekkel kapcsolatban, megint csak a szovjet katonai segély szalonképessé tételét szolgálják. Hisz normális körülmények között, minden ország arra törekedne, hogy a katonai kudarcait eltitkolja, nem pedig arra, hogy világgá kürtölje azokat.

Nehezen hihető, hogy manapság kifejezetten abból a célból tartózkodna egy megbízható nyugati újságíró Egyiptomban, hogy házának teraszáról kukkerekkel figyelje, hogy MIG, vagy ILJUSIN zuhan le aznap.

Szóval ezek a számok nem kellőképpen autentikusak, szerény megítélésem szerint. A másik ilyen kacska még veszélyesebb, mint az első, mert ez már nem hagyományos, hanem atomtöltésű kacska és ráadásul az előléki Daily Express című lapban látott napvilágot.

E szerint egy amerikai kémrepülőgép fényképezte, hogy a Negevben Izraelnek olyan telepei vannak, ahol 48 óra alatt atomtöltés rakétákat lehet összehállítani.

Nem akarok belekontárkodni, sem az amerikai kémipilóták, sem az izraeli atomfizikusok mesterségébe, hiszen ők se irnak helyettém humoreszkeket, de a fényképezéshez konyitok valamicskét.

Hogy a Negevben hol vannak épületek, azt megfelelő készülékekkel minden további nélkül le lehet fotografálni a magasból. Még azt is elhiszem, hogy az amerikai szakértők szerint, ezek az épületek bizonyos atomkísérletek céljaira szolgálnak. De, hogy ezekben az épületekben mi történik odabenn és főleg, hogy mit lehet összeszerelni háború esetén 48 óra alatt, azt bizony aligha lehet kideríteni nagy magasságból történő fényképezés útján.

Magam is gyakorta fényképezem Dáfná nevezetű leánygyermekemet, méghozzá egészen kis magasságból, de azt még egyetlen egy alkalommal sem sikerült eldöntennem, pusztán a fénykép alapján, hogy a hasonlatlan kölyök mit fog majd összeszerelni két nap múlva, — vagy szétszedni, ami még gyakoribb nála...

Attól tartok, hogy ez a cikk a Daily Expressben, megint csak egy ilyen tendenciózus arabbarát dolgozat, amely a hatalmas, 3 milliós Izraeli területét igyekszik érzékeltetni a kis, alig 100 milliós arab nemzetecskével szemben.

IZRÁELRŐL VITATKOZTAK az amerikai négerrek kongresszusán

— A szélsőségek megszavazták egy Izrael ellenes javaslatot — A kongresszus 13 néger tagja Izrael-barát ellennyilatkozatot adott ki —

Az Indiana állam egyik kisvárosában megtartott találkozó, amelyet szervezői „a feketék nemzeti és politikai kongresszusának” nevezték, mintegy 8000 szélsőséges és mérsékelt magartatású néger delegátus vett részt. A delegátusok között voltak az amerikai nagyvárosok elhanyagolt néger gettóinak a képviselői, valamint Nixon tanácsosai köréhez tartozó magasrangú sötétbőrű politikusok.

Azért ültek össze, hogy „amerikai néger politikai” munkaprogramot dolgozzanak ki. A kongresszus után azonban kiderült, hogy a jóakarát és a politika iránt megnyilvánuló általános érdeklődés ellenére Amerika sötétbőrű lakossága még távol áll attól, hogy egységes politikai keretben az érdekeiknek megfelelő nézetek szerint működjön.

Már a kongresszus megnyitóján a sötétbőrűek kiderült, hogy megosztottan a vélemények „a feketék politikai erő” mibenlétét illetően. Voltak, akik a kongresszusban kitűnő alkalmat láttak arra, hogy nyomást gyakoroljanak az amerikai demokráta pártra és a küszöbön álló elnökválasztások légkörében különféle engedményeket és előnyöket csikarjanak ki tőlük. Tudott dolog, hogy a demokráta párt a választások során sokkal inkább rá van szorulva minden szavazatra — belevetve a néger szavazatokat is

— mint a republikánusok.

A találkozó folyamán számos hangos vita folyt és szócséplés hallatszott. A felszólalók többsége vitakozott „a feketék kiáltványa” nevű okmány tartalmáról, amelyet a washingtoni Harvard néger egyetemének szövegeztek meg. A kiáltvány többek között követelte, hogy minden néger számára a biztosításnak évi minimális 6500 dollár jövedelmét, továbbá kánterítést azért, hogy a fehérbőrű réteg néger voltok miatt jobban kihasználja őket, hogy a népes, sokgyerekes néger családok számára biztosítsanak minden napra állandó munkát.

A kongresszus elhatározta „a feketebőrűek politikai tanácsának” egy messzemenő jogokkal és hatálással felruházott állandó bizottságnak a létrehozását, amelynek feladata minden rendelkezésre álló eszközt felhasználva, megteremtteni a feketebőrűek politikai erejének az alapjait.

A találkozó utolsó ülésén két igen szélsőséges javaslatot vetettek fel. Az egyik javaslat megbélyegezte a sötétbőrű diákok autobuszokon történő szállítását az egyik tankörzetből a másikba, mert ennek az intézkedésnek egyetlen célja van, a különféle törzsi és bőrű amerikai polgárok egybeolvasztása. Követelték, hogy helyette körzeti iskolákat létesítsenek, ahol csak néger gyerekek tanulnak, az érintett lakóegységek megbízottjainak személyes felügye-

lételte ezt az antiszemita-izű háttérrel. Ellenkezdeményezésük nyomán született meg az amerikai parlament 13 néger tagjának Izrael-barát nyilatkozata. A házákat támogató okmány aláírói között volt Sherley Cheesholm, az amerikai feminista mozgalom egyik vezetője, aki Amerikán túl is jó hírt szerzett a sötétbőrűek számára. A fiatal, energikus néger politikusnő egyébként elnökléltként is szerepel néhány városlban folyó választásokon.

A néger képviselők deklarációja kihangsúlyozza az Izrael és 30 afrikai ország közötti kitűnő kapcsolatokat, majd leszögezi:

„A zsidó népek az elnyomás ellen folytatott hosszú küzdelme, amely végülis a megérdemelt szabadsághoz és függetlenséghez vezetett — amely még Mózes idejében kezdődött és Izrael állama kikiáltásáig tartott — példaként szolgál a sötétbőrű amerikaiaknak, akik önmegbecsülésüket párosult harcot folytatnak kulturális hagyományuk feltámasztásáért. Ezenne ünnepélyesen állandó támogatásunkról biztositjuk Izraelt, amelynek joga van a békés, önálló és független állami élethez” — írja a nyilatkozat megszövegezői.

INNEN — ONNAN

A Texas állambeli Brazoria városában Peter és James Jensen ikrek hazatértek egy késti ülésről, betörve találtak lakásuk ablakát. A betört üvegen egy 10 dolláros és egy cédula függött az alábbi szöveggel:

„Bocsánatot kérek, hogy betörtém az ablakot, s mellékelek tíz dollárt a kár fedezésére.”

Egy hollywoodi sztriptiz-bár a táján az alábbi felirat függ:

„Régi revolverből új coltot csináltunk.”

A bárt főleg idős urak látogattak.

Charles Lossen, a londoni bíróság bírja kilencévi börtönbüntetésre ítélt egy tolvajt, aki a lopott árut eladta, és a pénzt szétosztotta a szegények között. Az ítélet kihirdetése után a következő szavakkal fordult a tolvajhoz: — Robin Hood szerepe egyáltalán nem illik önhez, a társadalom nem követeli ezt magától.

TEICHER HANZI és KÁLMÁN
Naharia
25-İK HÁZASSÁGI ÉVFORDULÓJÁRA
SOK SZERENCSET, BOLDOGSÁGOT KIVÁNNAK

gyermekük, valamint a Szilágyi, Tordai, Rothmensch és Friedmann családok

KÜLFÖLDRE KÉSZÜL ?
Ne halassa utolsó pillanatra utazása előkészítését!
Csoportos repülőutazások kedvezményes áron:
USA-ba * KANDABA * ROMÁNIA
EUROPA összes fővárosai,
TAVOLKELETRE, AUSZTRALIÁBA,
EUROPÁI TÁRSASKIRANDULÁSOK
nagy választékban, kóser ellátással is.
(Külön ifjúsági csoportok.)
SUMMER SCHOOL: kirándulásokkal egybekötött
angol nyelvoktatás középiskolások számára angliai
intézetekben.
GYÓGYKURA ÉS ÜDÜLES OLASZORSZÁG,
AUSZTRIA ÉS ROMÁNIA
világhírű gyógyfürdőiben.
ROMÁNIAI, MAGYARORSZÁGI ÉS CSEHSZLOVÁKIAI
hozzátartozók részére utazási jegyek azonnali továbbítása.
BÁRMILYEN UTAZÁSI ÜGYEVEL
FORDULJON BIZALOMMAL

CITOUR
UTAZÁSI IRODAHOZ,
TEL-AVIV, BRENNER 2,
(Allenby sarak)
Telefon: 281-755 * 285-959

BESZÉLUNK MAGYARUL!
1972. III. 31. ÚJ KELET 3

Asszonyoknak és figyelmes férjeknek...

(A vásárló és a kereskedő szolgálatában)

Itt a nyár a kapuk előtt... A DIVA BEMUTATÓJA

— ZÁMS A DIVAT 1972 NYARÁN! —

Néhány nappal ezelőtt nagy érdeklődés mellett mutatta be a Diva cég az idei kollekcióját. A legszembetűnőbb a sok szép zámsanyag, a velour-anyagok és az ugyancsak roppant kellemes tapintású „Sintex” anyagokból készült fűrdőruha.

Tova Hirschtal és Rachel Pappo tervezte a kollekció darabjait, amelyekre csak azt mondhatjuk, hogy egyik szebb, mint a másik.

Ezúttal nemcsak a hölgyek és a kislányok, de férfiak számára is kreáltak divatos fűrdőruhákat, amelyek közül elsősorban a „ber-

muda” - stílusuk iránt mutatkozik nagy érdeklődés.

Megjegyezzük, hogy a Diva az ideán is gondoskodott gyönyörű strandruhákról is azok számára akik hosszú évek óta hűségeselek ehhez a márkához.

Bemutatásra kerültek a Diva szemleket gyönyörűdítő fehérnemű-kreációi is, amelyek iránt mind belföldön, mind az exportpiacokon megkülönböztetett érdeklődés mutatkozik.

Egy-két mondattal érdemes talán bemutatni a céget is. A Diva 1942-ben alakult, eredetileg

EGY SZEP DIVA-KREÁCIÓ A BEMUTATÓRÓL

melltartó-üzem volt. A Hirschtal-fivérek alapították. Később kiterjesztették az üzemet és a fűrdőruhagyártás egyik legtekintélyesebb vállalata lett a cég. Jelenleg 130 dolgozót foglalkoztat a gyár és további százhuszan külső munkásként vesznek részt a Diva termelésében.

Ami az export-tevékenységet illeti — a Diva az elmúlt évben ötszázézer dollár értékű árut szállított a világpiacokra. Elsősorban Amerikában, Németországban, Hollandiában, Japánban és Dél-Afrikában népszerűek a Diva-fűrdőruhák.

(h.s.)

DIVATLEVEL PÁRIZSBÓL

A párizsi nagy divatszalonok idején legfőbb törekvése: érvényre juttatni a nőiességet. A kollekciók — az előző évek torzulásaival szemben — kiegyensúlyozottabbak és elegánsabbak.

A kabátok részletes szabása elegendő, ahhoz hogy mindent megváltoztasson, kihangsúlyozza a feltevést, tökéletesíti a szilűtetet. A

háromnegyedes és lapos hátú öves kabátok alatt is hordják.

Újra divatosak a kosztümök. Sok rövid fazonú terveztek a legkülönbözőbb stílusban. Kedveltek a kardigánkosztümök. A spencer kabátokat még estélyi ruhákhoz is tervezik. Az ideai kollekciókban jól érvényesül a „tengerész hatás.”

A ruhák szabásánál visszatértek

kehely formájú modellek nagy gallérját fehér vagy sötétkéék gypuszövetekből szabják, a ruha anyagával bélelik, s sportosan felhajtják.

A szoknyák kiszélesednek és hullámoznak a térd körül, az esti modellek szűnyílnak, mint a virágkelyhek. Kontraszként néhány szalonál újra láthatjuk az elfelejtett testhezálló modelleket. A szoknyákat egyenes felöltők,

a hagyományokhoz. Láthatjuk ismét az élénk ingruhákat, gyakran gallérokkel és virágokkal díszítve. Sok ruha készült „princesse” stílusban, nagyon rövid ujjal és kiszélesedő szoknyával.

A nőiesség visszatérése azért helyet ad a pantallógyűteseknek is. A klasszikus eleganciát a „Dauville” stílusban készült pantallók jelentik. A többi — kevésbé tipikus — pantallókat fehérneműanyagból készült romantikus biuzok élénkítik.

Minden kollekcióban fontosak a bluzok. A tiszta gyapjú-könnyű szövetek és jerseyk mellett jó helyet kaptak a pikék, az organdik, a pamutesipkék. Minden divattervező készített fehér piké mellényt, angol madeirás bluzokat. Nappalra az imprimé shantungot ajánlják. Mindegyik divatház alkalmazza a fehér gallert és mandzsettát.

Az alapszínek száma csökkent a korábbihoz képest — Lanvin kivételével, aki élénkzöld, narancsszín, használ — a legtöbb varró színei nyugodtabbak és korlátozottak. A fehér nagyon fontos helyet foglal el, egyedül vagy még gyakrabban keverve, vagy egy részletként. A gyengéd színeket az organdinoknál és a csipkéknél alkalmazzák. Az élénk színek főleg a virágminőségű imprimékben láthatók.

1. A derékban fűzőszerűen szűk kabát ugynevezett Abraam-szerűből készült. (Ungaro).

2. Barna, fehér és bézs színösszeállítású geometrikus mintás empriméből kreált ruha és kosztümgyűtes. (Molyneux)

3. Különösen fiataloknak nagyon csinos ez a fehér vízhatlanított Bucool pamutszövetkabát. Különleges tüzésdíszítéssel és patentkapcsal tervezték. (Torrente)

4. Fekete alapon fehér pöttyös organdi ruha csinos kiegészítője a fekete bársonyspencer. (J. L. Sherer).

5. A széles hajtásokkal bővíülő ruhát barnás színű hosszú pamutvásznon mellény egészíti ki. (Castillo)

6. Fehér organdi bluz az idén nagyon divatos tengerészgallérral és a derékon masnival. (Givenchy)

7. A Chanel-ház nagyon elegáns és divatos ajánlatai: a fehér mellény, a fehér gallér és mandzsetták.

NIROSZTA!
NIROSZTA A MÁRVÁNY-LAP KÖRÉ A KONYHÁBAN,
kedvező árakon és teljes felelősséggel.
Tel. 866565

Merci

A NŐNEK, AKI AD MEGJELÉNÉSÉRE

- GARBONIM
- GMISONIM
- ARCHONIM
- EXTRONIM

tartós micromexa kötással

KISLÁNY ÉS A GÖDÖLYÉK...

Angliai levél:

MY FAIR LADY — TALÁRBAN

Elsőször ítélt asszonybíró: Rose Heilbron az Old Baileyben, London híres bünygi bíróságán. Itt tárgyalják a századforduló óta Nagy-Britannia legszenzációsabb bünyperit. E törvényszéken, ahol a férfi bírákat hagyományosan My Lord megszólítás illeti, az 57 éves hölgy titulusa My Lady. A bíróság szolgál, rendőrei sokkalt a sebb nevet találtak a varázslatosan kedves, szelíd mosolyu bírónőnek: My Fair Lady.

A törekény, elegáns Rose Heilbron az angol gyakorlatnak megfelelően az ügyvédi karból lépett elő. Jogi tanulmányait egykoron az egyetemen summa cum laude

végezte. Már huszonöt évvel ezelőtt elnyerte a barrister címet, tehát a legfőbb bíróságokon dolgozhatott. Hamar híres védőügyvéd lett. Sikeres pere — egyebek mellett — Dennis Patrick Murtagh ügye. A férfit bűnösnek mondták ki és egy kerékpárversenyző meggyilkolásáért halálra ítélték. Murtagh fellebbezett. S védője, Rose Heilbron három tapasztalt bírót meggyőzött: a tárgyalás alatt jogi-technikai hibát követtek el. Murtaghot felmentették. Másik vendéncét — Anna Nearyt azzal vádolták, hogy vízbe fojtotta a kádban fürdő szobaasszonyát. A tanúk is esküdtek látták Nearyt asszonyt vízbe ruhában, nedves hajjal kijönni a házból. Mégis az ügyvédnő szavai és érvei hatására az esküdtek Anna Nearyt ártatlannak nyilvánították, kimondva, a halott ismeretlen betörő áldozata.

Rose Heilbron emlékezetes bravúrja hét, illegális sztrájk szervezésével vádolt dokkmunkás védelme szülővárosában, Liverpoolban. Az eset jogilag és munkajogilag rendkívül bonyolult volt. Mégis már a tárgyalás közben a bíró elfogadta az ügyvédnő álláspontját, s a vádat elejtette. Az asszonyt a bíróság épületétől diadalmenetben, a vállakon vitték a rakodómunkások az utcán. S ma is úgy emlegetik: a mi Rosienk.

KIZÁRÓLAG ASSZONYOKNAK

NÁSZAJÁNDÉK EGY KÖNYV

Franciaországban érdekes ötlet született. Mint köztudomású, az UNESCO - az UNO kulturális világszervezete — elhatározta, hogy az idej esztendő a könyv éve. Ezzel kapcsolatos a francia ötlet. Az állam illetékes vezetői elhatározták, hogy minden fiatal házaspárnak, — ha az idén kötnek házasságot —, egy könyvet ad az állam ajándékba.

A müncheni olimpián ezt a módszert alkalmazzák, kétszáz felmerülése esetén.

GYERMEKLÁZMÉRŐ

Németországban olyan lázmérőt hoztak forgalomba, amely a legnyugtalanabb gyerek látat is pontosan megméri.

Kávéskanához hasonlít a formája, s elég, ha a beteg gyermek szájába helyezzük néhány másodpercig, pontosan mutatja, milyen magas a láza.

Az ajándékkönyveket a francia klasszikusok művei közül válogatják.

Az évi költségvetésbe hat és félmillió frank költségkeretet iktattak be erre a célra.

Az anyakönyvezetők adják át a fiatal pároknak az ajándékkönyvet. A francia sajtó már viccelődik is a dolog felett. Ilyen jelszavakat közöl: „Töltsd a nászutját Victor Hugóval!” —vagy: „Stendhallal a boldogság felé!”

Uj lehetőség olé-asszonyok számára

SZŐNYEGSZÖVŐ TANFOLYAM JAFFÁN

A WIZO és a tel avivi város-háza közös felügyelete mellett működő „Márvádé Jiszráel” szőnyegszövő vállalata bővíti a kereteit s megfelelő munkaerőre van szüksége.

Ki tud perzsaszőnyeget szőni? Senki.

Azt tanulni kell. Ezért elhatározták, hogy április 15-ikén tanfolyamot nyitnak. Erről beszélgetünk Salamon Ignác néval, a vállalat igazgatójával, aki a tanfolyam egyik tanára is lesz.

— Mennyi idő alatt lehet megtanulni a perzsaszőnyegszövést? — Három hónap alatt.

— Aki megtanulja, az mennyit keres? — Ez a szorgalomtól és a kézügyességétől is függ. Munka van bőven és azt hiszem, új oláknak nagyon megfelelő a szakma, mert először is otthon, a háztartási munka mellett is lehet dolgozni, másrészt nem kell munkaeszközök re költeni, mi látjuk a dolgozóinkat szerszámokkal.

— Hány asszony dolgozik jelenleg a cégnél? — Harminc asszony. Nem győz

zük a munkát, olyan nagy a kereslet szép, hazai gyártmányu perzsák iránt.

— Honnan vannak a minták? — Eredeti perzsa minták alapján dolgozunk. Akarja látni? Tessek. Kár, hogy az Uj Kelet nem jelenik meg színes nyomással... — Hol jelentkezzenek azok, akik szívesen elvégeznék ezt a tanfolyamot? — Jaffán, a gyárban. Ráciél u.5. A telefonunk: 825823.

— Meddig tart a beiratkozás? — Április első hetében zárjuk le a tanfolyam névsorának listáját.

KÖZGAZDASÁGI VÍCC

— Egy fiatal hölgy van a nőorvosnál és ezt válaszolja:

— Nem, doktor ur, a pirula számomra nem megoldás, mert nagyon drága.

— Hogy érti azt, hogy drága — mondja az orvos. — Egyetlen pirula elég egy napra. Az drága?

— Doktor ur, ez komoly? Egyetlen pirula tényleg elég egy egész hosszú napra?

Moigyeim!
Kifogástalan szabású elegáns szoknya
BINDER KONFEKCIÓ
Tel-Aviv, Náchlál Benjámin u. 21, tel. 62308
● Rendeléseket méret után elküldünk ●

VAMOS ORTOPÉD SPECIALISTA
MODERN BERIEK MINDEN CIPOBEN HORDHATÓ!
● EJJEL-NAPPAL VISELHETŐ SERV ÓIÖK ●
● ORTOPÉD FÜZÖ HÁSKÖTŐ ● I HARISNYA ●
Tel-Aviv, Passage, DIZENGOFF S1. 155 ● Tel. 22 84

TENGERPARTI DIVAT
Az alábbi két modellt a párizsi Guy Laroche bemutatóján aratott nagy sikert.

MAMÁK FIGYELMÉBE!

Felöltöztetjük gyermekeit 18 éves korig a legujabb divat szerint MINDEN EXKLUZÍV!

MÁRTA TEL-AVIV • BEN JEHUDA 30
Telefon: 288492

Helyiségünk átalakítása miatt raktárkészletünk teljes kiárúsítása rendkívül olcsó árakon,

30 - 40 % ENGEDMÉNY SZALONOK - EBÉDLÖK ELSŐSÖZTÁLYU TERVEZÉSSEL ÉS KIVITELBEN
HERSKOVITZ TESTVÉREK, HAIFA
BALFOUR 13 • PEVZNER 2
PÉSZACH ÜNNEPE ALKALMÁBÓL KIVANUNK MEGRENDELŐINKNEK, ROKONAINKNAK, BARÁTAINKNAK
בן שמש

SZALON „ILANA”
PARÓKÁK A LEGMODERNEBB KIVITELEZÉSBEN
- Valódi olasz hajból méretre készít -
TEL AVIV, DIZENGOFF 125, (félemelet)
Tel. 22,45,96

VENDEGEINK:

ACZÉL GYÖRGY,

a Londonban élő világhírű képrestaurátor-művész

ACZÉL GYÖRGY

Amikor 25 éves volt, a képek orvosságát hívták, azóta professzor lett, holott nem neveztek ki egyetemi tanárnak, de körülbelül ennek megfelelő a rangja a festészet világában. Annak idején Bécsben és Párizsban tanult, három diplomát szerzett. Művészettörténész, festőművész és vegyész is. Utóbbira az egykorú képek anyagának analíziséhez van szüksége.

Közel negyven éve Londonban él. Most már nem csak régi képek restaurálásával foglalkozik, de hivatásos szakértő is. Naponta legalább háromszáz nagyrészt képek esetéről gazdát a nagy londoni galériákban, s Aczél György egy szavatól függ, hogy egy angol fontban, vagy százszor angol fontban fejezik ki egy-egy vászon értékét.

Képszakértői minőségében előfordult, hogy egy kereskedő 120.000 angol fontért megvásárolt egy vidéki városban egy képet — 13. századbeli olasz mester munkáját —, s másnap eladta az angol államnak, pontosabban az egyik nemzeti gyűjteménynek — másfélmillió fontsterlingért.

A restauráló tevékenységét a szakértői munka kedvéért sem hagyta abba, London szívében tágas műtermet tart fenn, ahol munkatársaival dolgozik, s a céljuk, hogy tartósítsák a szépséget. Az idő ugyanis a képek ellen dolgozik, s bizonyos idő múltával olyan változások történnek a vásznon, amelyek értéktelenné teszik mind a néző, mind a kereskedő számára. Nos, a különféle tudományosan kikísérletezett módszerek visszaperlik az időtől ezeket a műkinceseket.

Aczél György a pályafutása során ugyszólván valamennyi nagy európai képtárban dolgozott, egy időben a Vatikán volt például működésének területe, a képek iránt erősen érdeklődő XI. Pius pápa is nem egyszer felkereste őt munka közben.

Szívesen foglalkozik zsidó közéleti tevékenységgel is. Ezzel kapcsolatban elmondja egyik érdekes élményét. Londonban egy jótékony célú festmény-aukciót nyitottak meg, s két személyiséget kért fel a rendezőség ünnepi beszéd elmondására. Egy lordot és Aczél Györgyöt. Történt azonban valami technikai félreértés a szerepek kiosztása körül, amelynek következtében a lordot a kiállított anyag művészi értékelésére, őt pedig az esemény társadalmi jelentőségének méltatására kérték fel, tehát a logikával ellentétben, fordítva.

Erről Aczél György csak a helyszínen ér-

tesült, amikor a tekintélyes lord már javában mondta a maga művészi értékkel beszedét. Utána rögtönözni volt kénytelen Aczél György és először egy bibliai párhuzammal a József-motívumot elevevítette fel, rámutatván, milyen mély lelki finomságra vallott a részéről, hogy a testvérei előtt — akik korábban eladták őt —, nem fedte fel magát, mert nem akarta őket megszegényíteni. Ezt a gondolatot kibontotta aztán a beszédében, amelyet így fejezett be:

— A gentleman fogalma összeforrott a talpig becsülettel angol férfi fogalmi keretével. Nos, az én célom, hogy kialakítsuk ezen a világon a zsidó gentleman fogalmi keretét. Milyen legyen az igazi zsidó gentleman? Emelkedett gondolkodású, másokon mindig segíteni kész, olyan ember, akit felelősségérzet tölt el társadalmi problémák iránt is, aki méltó a népe múltjához és jelenéhez. Egyszóval — zsidó gentleman...
Néhány évvel ezelőtt találkoztunk először

Izraelben Aczél Györggyel, akinek a huga él az országban. A látogatása mégis felhívató-jos jellegű volt akkor, a múzeum hívta meg.

Most két okból érkezett. Egyrészt felkérte őt egy néhai angol-zsidó milliós családja, hogy az elhunyt családfelemlékére hétmillió angol fontsterlinget — körülbelül hetven millió forintot — akarnak Izraelben elhelyezni méltó képművészeti célra és azt várják Aczél Györgytől, hogy megfelelő elgondolással legyen segítségükre.

Másik célja, hogy szeretne könyvet írni egy Rila nevű izraeli festő munkásságáról.
— Sok jó festő él Izraelben — mondta nekünk Aczél György —, de azt hiszem, az ország igazi valóját Rila fejezi ki a legjobban. Külföldön rajonganak a képeiért, s érdeklődik a művészi közvélemény az élete, az alkotómódszeréről. Ezért határoztam el, hogy könyvet írok róla.

Végül megkérdeztük Aczél Györgyöt, hogy mint magánember — milyen képeket gyűjt? — Van néhány száz festményem, de közülük csak 14-16 igazán jó képre vagyok büszke. Impreszionista mesterek alkotásai. A szobáim falát díszítik londoni lakásom. A többi képet polcokon tartom, akár a könyveket.
(benedek)

Egymás között...

— MAGYAR ZSIDÓ KURIR —

Kálmán Miklós, a miskolci és felső-magyarországi hitközségek elnöke, felesége, Rózsika társaságában Izraelbe érkezett. Az országban élő miskolciak nagy szeretettel fogadták.

Jókívánságokkal halmozták el Szde Warburgban Stern Jehudát és Edjét, a második fiúunokájuk, Amir megszületése és brit milája alkalmából.

A násznép melegen ünnepelte Rámát Gánban a „Modiin” teremében Fruchter Benit és Pnina Werchizert, házasságkötésük alkalmából. A vőlegény Fruchter Emil rendőrezredesnek, az észak-i község különleges ügyekkel foglalkozó osztálya parancsnokának és feleségének, Médinek, a fia, a menyasszony Smuel és Klara Werchizer leánya.

A rokonok és barátok jókívánságokkal vették körül az aradi származású, Natanján élő Weisel Micit — a születésnapján.

Amerikai tudósítónk jelenti, hogy a New Yorkban működő „Hágibor” sportegylet, amelyben az egykori kolozsvári gárda, illetve azok gyermekei tevékenykednek, nagysikerű purimi táncestélyt rendezett a McAlpin szálló báltermében. A megjelenéseket Walter Freitag, a lelépő

elnök köszöntötte, majd Mundth Vilmos pénztárnok mondott beszédet. A mulatság kitűnő hangulatban, a hajnali órákban ért véget.

Szerencsekívánatokkal halmozták el Jeruzsálemben dr. Tomaszoff Burchot, akinek 7 éves unokája, Ávner, egy texasi kórházban sikeres műtéten esett át.

A héten megjelent az Izraeli Szemle pszichai száma. Az időszaki lapot dr. Arje Káddár szerkeszti.

Az idén is szép sikerrel rendezték meg a Bné Herzl pszichai segélyakcióját. Számosan részesültek pénzeszközben.

Szerencsekívánatokkal halmozták el a héten a debreceni származású Fisch Gizit, aki házasságot kötött Saul Dzsiganal. A vőlegény a világhírű Dzsigan jiddis komikus fivére.

Az Agudát Jisraél egésze alatt működő tel-avivi „Bikur Cholim”-egyesület, az idén is pszichai ajándékkal kedveskedett a kórházakban fekvő betegeknek. Az akciót Ungár Mose főgábe szervezte.

Szerencsekívánatokkal kö-

Mi történt a Pillangó kisasszonnyal? avagy a japán nők felszabadulása

TOKIO (GNS) — A japán nők „Pillangó-kisasszonyú képmása” (a férjére ráutalt, kiszolgáltatott, otthonlét, törékeny japán nő) nem felel meg többé a valóságnak.

Manapság a japán nők többsége, főleg a városokban, csak ünnepélyes alkalmakkor hordja színes kimonóját, egyébként minit, midit vagy maxit visel. S ami még ennél is fontosabb, egyre több japán nő önállósítja magát. Vagyis — önálló munkája van és — önállóan gondolkodik.

Japánban 52 millió nő él s ezek közül mintegy 20 millió van fixfizetéses állása. Többségük, mint tanítónő, tisztviselőnő, ápolónő, elárúsnő és munkásnő dolgozik. A textil és az elektronikai üzemetek — mely utóbbi szakmában a jó szem és a finom kéz mindennél fontosabb — ugyszólván ki-sajátították maguknak.

De rendkívül aktívak a politikai életben is: acélisan követik a részvételt a szociálisták diákszerkezetében, jelöltetik magukat a parlamenti és helyhatósági választá-

sokon, fogyasztói bizottságokba szervezkedve, harcolnak a monopóliumok ellen.

Emellett, a szórakoztatás művészetében a japán nők mind a mai napig az első a világon. A fardart üzletmenek felírásására nincs jobb csodaszere, mint egy kulturált gesztus vagy egy rokonszenves bárholgy.

A japán nők nagy utat tettek meg 1904 óta, amikor Basil Hall Chamberlain, a brit szociológus ezt írta róluk: „Nincs nősebb lény a japán nőknél — kedvesek, hűségesek, csinosak. De a japán férfiak oly lealázóan kezelik őket, hogy a látvány szívet tépő egy józerti európai szemében. Ha a akkor az elsősorban, Japánra érvényes”.

Chamberlain napjaiban a japán nők az engedelmesség igája alatt nyögtek: a hajdonány lány apjának tartozott engedelmességgel a férjhez ment, urának és ura szüleinek s ha özvegy lett, a fiának.

Egészen a második világháború végéig a japán nők sorsa nagyon boldogtalan volt.

RABSZOLGÁSORS

Mint lánygyermek, rangra nézve, automatikusan az utolsó helyet foglalta el a családban gyakran még fiatalabb fivére kinzásait is el kellett viselnie. Ha szegény családból származott, ami gyakori eset volt, 12 éves korában munkába küldték. Egyes gyárakban a gyermeklányok kis szobákban öszszeszuflva laktak és gyakran életük végéig rabszolgaként dolgoztak.

Ha férjhez ment, rendszerint egy zsarnok anyós rabszolgája lett, kinek minden szeszülőt teljesítenie kellett. Egyes vidékeken, különösen a kisebb helységeken, házassága nem is volt érvényes mindaddig, amíg gyermeket szült. Ha meddő maradt, minden törvényes komplikáció nélkül félredobták. Tiltakozásnak nem volt helye, a japán nő még önmaga védelmében sem szólhatott fel.

A FORDULAT

Japán veresége a második világháborúban volt a fordulópont a nők egyenjogúságért folytatott küzdelemben. Az amerikai megszálló hatóságok presziójára hozták meg az új alkotmányt, amely a női jogok védelme szempontjából liberálisabb mint számos nyugati alkotmány. Ekkor kaptak a japán nők először teljes egyenjogúságot a férfikkal birto- és örökösödési jogukat és személyes státuszukat illetően. A legfontosabb újítás az volt, hogy ezentúl a japán feleség is benyújthatta a válókeresetet.

A háború előtt és alatt, a japán militaristák ugyanazt az ürügyet használták fel a hódításokra, mint Hitler: „Lebensraum-ot” szükségük. A szigetország 70 millió lakost számlált és nemcsak külföldi piacokra, de területekre is szüksége volt. Kína északkélti térségének meghódítása után, a kormány a lehető legsürgősebben be akarta telepíteni az új területeket. A magzatelhajtást büncselekménynek minősítették és azokat a nőket, akik megszegték a törvényt, börtönbe vetették szigeteire. Most, 1972-ben a „Lebensraum” igazi probléma: a lakosság száma elérte a 103 milliót, a népsűrűség 276 személy négyzetméterföldenként és a földnek mindössze 20 százaléka művelhető meg. A problémát súlyosítja az a tény, hogy a mezőgazdák tömegesen hagyják el farmjaikat és a már amugyis tulzsufolt városokba gravitálnak. Ilyen körülmények között a kormány kénytelen volt legalizálni a magzatelhajtást.

A hatalmas haladást, amit a japán nők az egyenjogúság terén elértek a második világháború óta, egyik főoka annak, hogy a Női Felszabadító mozgalom itt jóval kevesebb — és kevésbé hangos — követőre talált, mint Amerikában és Nyugateurópában. Az egyetlen számba vehető japán női mozgalom vezére Miss Yoko Matsuoka, 54 éves írónő, az amerikai Swarthmore egyetem végzettté, attól tart, hogy az amerikai befolyás eltávolításával a militarizmus ismét felüti fejét Japánban. S ekkor fennáll a veszély, hogy érvénytelenítik a nők már megszerzett jogait, módosítják az alkotmányt és ismét törvénytelené teszik a magzatelhajtást, hogy legyen elegendő ágyútotélek.

EGYENLŐSÉG — ELMÉLETBEN

A legnagyobb mérvű diszkrimináció a munkabérek terén észlelhető. Míg 1971-ben az átlagos japán férfi keresete 3256 dollár volt, a nők átlagos keresete csak 1300 dollárra rugott.

A férfiak által dominált hatalmas japán magániparban a nők csak ritkán jutnak fel igazgatósági pozíciókba. Másrészt a nők viszonylagos szabadsága és az általános prosperitás Japánban eddig ismeretlen mellékünetekkel jár: augusztusban a tokiói rendőrség letartóztatott egy utakonzó háziaszonyokból álló kis kooperatívát, amelynek tagjai egy illegális játékkaszinót és tőzomszéd-ságában egy bordélyházat üzemeltettek a város környékén. Azzal védekeztek, hogy túl sok szabad idejük van és valami érdekes elfoglaltságot keresnek.

Igen sok japán háziaszony azonban unalmasabb mellékfoglalkozással tölti szabad idejét. Minden hetedik japán háziaszony be-dolgozik valamelyik nagy textil- vagy elektronikai gyárba. Fizesítik rendkívül alacsony teljesítménybér és semmiféle munkásszervezet nem védi érdekeiket.

Az évszázadokon át elnyomott japán nők boldogok, hogy legalább elméletben elérték az egyenlőséget, de a valóságban még távol vannak tőle.

szöntötték a héten Faragó Urít és Juditot, második fiuk, Juval brit milája alkalmából. Jutott a szerencsekívánatokból az újszülött apai nagyanyjának, Faragó Juditnak, az El Al tisztviselőnőjének és a dédnagymamának, Lefkovits Arminának is, aki a budapesti VII. kerületi belső körzet zsidó nevelőintézetének elnöknője és jelen volt a brit mila szertartáson.

A barátok és egykori aradi ismerősök öszinte részvétellel vettek körül Rezes György újságíró, az Izraeli Kurir szerkesztőjét, akinek elhunyt az édesanyja.

A choloni temetőben nagy részvét mellett temették el a miskolci származású Fischer Lénárdné, aki 73 éves korában elhunyt. Niszán hónap leívén, sirjánál nem hangzottak el gyászbeszédet, Kádist a férje, Fischer Lénárd mondott. A kán tor-funkciókat Eliás Mose Asér látta el.

A haifai temetőben nagy részvét mellett rendezték meg Noé Anci ázkárját és felavatták a sírkövet. Weiman Tibor mondott gyászbeszédet, s az elhunyt fia kádist. A liturgiái funkciókat Bár On Micháel főkátor látta el.

AMERIKAI IMPORT-VICC

Egy amerikai kisvárosban dél után hazafelé indul két bíró. Saját kocsijukon, természetesen. Mindkettőt felírja gyorshajtásért egy rendőr.

Néhány hét múlva a riport megérkezik a bíróságra. A két bíró elhatározza, hogy egymást fogják eltélni.

Megkezdődik a tárgyalás. Az első bíró kihallgatja a kollégáját, majd meghozza az ítéletet: — 15 dollár bírság.

Következik a másik bíró. Ő is meghallgatja a kollégáját, majd meghozza az ítéletet: — 25 dollár.

A délelőtti szünetben együtt kávéznak. Az első bíró panasz-kodik:

— Nem szép tőled, kedves kollégám. Én 15 dollárra ítéleltek, de te szigorubb voltál. Miért kaptam 25 dollár büntetést?

— Mert egyre több gyorshaj-tás-eset van az utóbbi időben Ma például ez volt a második ügy...

„DO-RE-MI”
Tel-Aviv,
Frischmann 37.
Tel.: 236458
Új és használt
zongorák.
Nagy
választék.

Vegyen az üzletben egy doboz »GÁLIT«

forradalmi mosóport gép nélküli és Biomentes mosáshoz, a mosóport, amely bebizonyította minőségét tudományos kutatáson és házi-asszony által tanúsított keresleten, mint amely túlélt minden más, eddig ismert mosóporon.

A KLEEN gyártmány még jobb

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS
Ezúton mondunk hálás köszönetet mindazon Izraelben élő rokonoknak, jóbarátoknak és ismerőseinknek, akik felejtetetlen fivém és fivérem
FISCHER LÁSZLÓ
elhunyt a feletti nagy fájdalmunkat részvételükkel enyhíteni igyekeztek.
Külön köszönetet mondunk Erős Ellának és Aladárnak.
Özvegye: Fischer Franciska,
fivére: Fischer György
és neje: Mancika
Subotica (Jugoszlávia)

KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL
1972 május—június hónapokban, mint ismeretes népszámlálást és lakásösszeírást tartanak az egész országban.

A népszámlálás kivételzésére az országot 19 körzetre osztották fel és minden körzetben körzeti iroda nyílik — az alantiek szerint

Körzet	Helység	Cím	Telefonszám
1.	Tibériás	Rámá hotel épület	(067) — 2221—2—3
2.	Akkó	Sikun memsali D. középiskola	(04) — 913774—5—6
3.	Afula	Gilboa utca	(065) — 23964—4—5
4.	Haifa	Szd. Háácmáut 39	(04) — 643582—3—4
5.	Haifa	Szd. Háácmáut 39	(04) — 643576 — 7—8
6.	Chedera	Rotschild 27	(063) — 25181—3—2
7.	Natanja	Herzl 25	(053) — 25968—28543—28021
8.	Kfár Szábá	Weizmann 105	(03) — 925886 — 923371
9.	Herzlia	Hanációv 7	(03) — 981598 — 981411 — 981100
10.	Rámát Gán	Jabotinszki 71	(03) — 739609 — 739096 — 739432
11.	Tel Aviv	Szd. Rothschild 49	(03) — 622153
12.	Givátajim	Mismár Hájárdén u. 18	(03) — 763411
13.	Bát-Jám	Balfour 2	(03) — 862569—8—0
14.	Rechovot	Az új Egged állomáson (03)— 951193—952877 — 954441	
15.	Rámle	A régi munkaközvetítő épületben („Egged”-el szemben)	(03) — 965206
16.	Jeruzsálem	Ben Gávriél 3, Tálpiot	
17.	Jeruzsálem	Bártenura 9	(02) — 31253
18.	Áskelon	Ilánot iskola — Sik. Afridár	(051) — 5188
19.	Beér-Séva	Hápálmách 71	(057) — 73878

Akinek további információra van szüksége a lakhelyéhez legközelebb eső körzeti irodához fordulhat.
Az összeírás és összeírás felelős munkakörre jelentkezők feliratkozása — folyik!
Kérjük, forduljanak a fenti irodákhoz.

Elmélkedés a szabadság ünnepe:

NE FELEDJÉK A VATIKOK — ŐK IS VOLTAK OLÉK!

Irtá: FRIED MIKSA

— A pészachi ágadában, néppé és nemzeté válásunk eme nagy hősköteményében örökidőre érvényes emlékeztetőként szól mely-séges intelemként az ének —

— Bököl dor vödör chájáv ádam lírot et ámo köilu hu jácá mi-Micrájim .. Azaz: Minden korszakban minden ember kötelessége, hogy úgy tekintse magát, mintha ő saját személyében vonult volna ki Egyiptomból...

FELREÉRTÉS ELKERÜLÉSE VÉGETT

Csodálatos és egyben tanulságos kontraszt. A zsidó bölcselet és erkölcsi elmélyülés éppen a szabadság ünnepe. — amikor az új életre-kelő, pezsdülő tavasz köszönti népünköt. — tartja célserűnek és megfelelőnek, hogy emlékeztetünkbe idézze, miszerint alacsony, rabzsolga sorból cseperedtünk fel azzá — akivé és amivé lettünk.

Nyilván azért, hogy ne essék tévedés és elkerülhető legyen minden esetleges félreértés, a szabadságidő-éposz elmondhatja még velünk: — **Lo et ávotéjnu bílvád gál Hákados: Băruch-Hu, elá af otánu gál imáhem...** Vagyis: nemcsak őseink számára hozta az égi rendelkezés a megváltást, hanem velük, az ősökkel bennünket, a jelenlegi nemzedéket is megváltotta.

Ugy látszik nincs semmi új a nap alatt. Lehetek már népünk történelmi pályafutásában olyan periódusok, amikor nagyon megfélemlítettünk magunkról, nagyon a fejünkbe szállhatott a kérdő fennhéjzás. Ezért kellett előhozakodni az intő verssel, amely annak rendje és módja szerint kipécézi, büszkélkedésre egyáltalán okot nem szolgáltatható pedigérket. Hányatott, rabzsolga multunkat. Mert pucérra vetkőztetve, Éva- és Ádám-kosztümben a jelkiismeret tükré előtt állva, nem igen rejtegethetjük fogyatékoságunkat és azokat a jellembeli hiányosságokat, amelyek, nyilván, velejőri valamennyi nemzedéknek és annak valamennyi tagjának.

GOLDA MEGFUJJA A RIADOT

De miről is van szó. Ontsnik tiszta vizet a pohárba és nevezük nevén a gyereket. Illetőleg a kérdéskomplexumot, amely már nagyon rányomta bélyegét országunkra és lakosaira, kivétel nélkül valamennyi korosztályra. Legfőbb ideje tehát, hogy megesszük az elmaradhatatlan felkészítést. Amíg nem késő! Mert baj, komoly baj van a kréta körül. Nem férünk meg az új olékkal. Az alijja kérdésében pedig disszonáns hangokat ütünk meg.

Nem hiába tartotta parancsoló szükségességnek miniszterelnökünk, Golda Meír asz-zony, hogy megfújja a riadót ama sokezer nyolcvadikos gimnazista diák előtt, akik a tel-avivi Héchal Hátárbutan, a Szimfonikus Zenekar nagytermében gyűltek össze és akikhez addresszával szavait, drámai hangon csepett a kialakult helyzetet.

— Megriadok magától a gondolatól. — mondotta. — hogy szemünk láttára felnőtt olyan nemzedék, amely nem ismeri népünk és országunk történetét. Nem tudja, hogy országunk lakosainak nagy többsége a világ minden tájáról összesereglett olékból tevődik össze. Olék nélkül sohasem jött volna létre Izráel, mint ahogy tudni kell, hoev ezután, továbbra is biztosítandó alijja nélkül, nincs a zsidó államnak létjogosultsága, a Földnek ezen a részén.

A FENYEGETŐ, ROSSZ SZELLEM

Az elharapódzó olé-ellenes tűz oltására Beer-Sévára is lerohant a nagyszony. Ott pedig az egyetemi diákokból álló nagyszámú hallgatóság előtt, ha lehet: még borúlátóbb színekben változta a kialakult közhangulatot, amely hatalmába kerítette a lakosság jelentékeny hányadát.

ÚJ KELET

USA-ban

Felvilágosítással szolgál előfizetési, hirdetési és szerkesztőségi ügyekben

KALMAN KAHAN
619 E.2nd Street
BROOKLYN,
NEW YORK 11218

Phone:
633-0564; 633-0543
Munkanapokon
9-5 óra között
925-3700 (Mr. Kahan)

— Rossz szellem lett urrá országunk felett, — mondta megrázó hangon. — Legfeljebb reméltem, hogy az olékból nem gondolhatom, hogy egy szép napon arra ébredhetünk, vita folyhat akörül: kell-e alijja, szükségünk van-e olékra!... Mindez pedig azért, mert azt mondják, azt állítják, hogy az olék megfosztják az őslakókat jogaitól. Sikunokat kapnak, miközben vannak vatikok, akik inségakásban laknak és vannak fiatal párok, akik nem juthatnak tető alá. Vám- és adókedvezményeket biztosítanak a számukra, a hazai főiskolákon őket fogadják be, miáltal a vatikok fiai-lányai a külföldi egyetemeken kénytelenek, drága pénzen, tudományzomjukat oltani. És a többi és a többi!...

A FAJVEDŐ TÁRSADALMI RÉTEG

A probléma, kétségtelenül, sokoldalú és szétágazó. Nem lehet és nem szabad napirendre térni felette. Mert ha a legfőbb kormánytényező állott ki a mezőnyre „megvédeni” az olékat azokkal szemben, akik egy jobb ügyhöz méltó buzgalommal harci állásokba sorakoztak és hadat üzentek az alijjának, akkor azt kell mondanunk, olyan kortünetül kerülünk szembe, amelyet idejében cseréjében kell elfojtani.

Hacsak nem akarjuk vállalni a kockázatot annak, hogy forróvérű, felelőtlen elemek ragadják kezükbe a vezénylő, karmesteri pálcát és ezzel a fejetelejére állítsák egész állami koncepciókat. Ez az állapot elriaszthatja Izráeltől a zsidó világot, országunk leghűségesebb szövetségését egyfelől. Illetőleg másfelől a nem-zsidó világ, velünk nem rokonszenvező részének a legfőbb ütközőt szolgáltathatja annak igazolására, hogy a zsidó államban kialakult fajvédő társadalmi réteg nemcsak az arabok elnyomását és kiűzését tűzte ki céljául, de a szétszórtaságban élő testvéreivel is megtagadja a sorsközösséget.

BEZZEG, AKKOR A

TÖRTÉNELEMELŐTTI IDŐKBEN...

Am ez, nyilván, az éremnek csak az egyik oldala. Mert a másik oldalon, a helyzettől igazolására, kötelességszerűen két felfogást is kell szembeállítanunk, hogy tisztánlátásunkat megóvhassuk a mesterséges ködösítéstől és ezzel egyidejűleg levonhassuk a szükséges tanulságot.

Az első felfogás ugyanis azzal érvel, hogy bezzeg, akkor, a történelemelőtti időkben, amikor az elő, a második, a harmadik és a többi alijjék érkeztek az országba, nem várta őket állami gondoskodás. Lakás, szakmai kiképzés a rászorultaknak. Kölcsonök, közép- és főiskolai előjogok, vámkedvezmények, adómentesítés és egyéb oléelőnyök, amelyek de facto léteznek azóta, hogy a zsidó állam létrejött. Az első pillantásra úgy is tűnik, mintha a felsorolt privilégiumok azért nyújthatók az új oléknak, mert a vatikokat, az ország őslakóit megfosztják a legelmeibb törvénybiztosított jogoktól. Sőt, a szóbanforgó kiváltságokat egyenesen a vatikok számlájának terhére adhatják az új jövevényeknek is aposztrófolható oléknak.

AMIKOR NEM ÁRT, HA

LERANTJUK A LEPLET

Mert hiszen ők, csakis ők fizetik az egész világon szinte páratlanul álló magas adókat. Ők, valamint lányaik és fiaik csinálták végig a három zsidó-arab háborút és állnak őrszolgálatban most is az ország-határokon, miközben nap-nap után ontják véruket a haza védelmében. Miért hát a diszkrimináció, amely mindent biztosít az új oléknak és mindentől fosztja meg a vatikokat?

Ez a koncepció hadakozik a fekete párdücsök örvé alatt, azzal a kimondott nemes céllal, hogy felszámolja a deklasszált néprétegeket. A fiatal házaspárok is próbálják ezen a jogcimen elfoglalni az olé-lakásokat a maguk számára. Ujabbban az üzemi tanácsok egyrésze azzal a jelszóval torlasztja el az új olék behatolását a munkahelyekre, mert szerintük, olyan pozíciókat foglalnak el, amelyek elsősorban a vatikokat illeti meg.

A hangulat forrósodásának eme stádiumában nem árt, ha lerántjuk a leplet az olé-komplexumról. Önmagunk, a vatikok megnyugtatóra elmondunk egyetmást: palesztinai-izráeli pályafutásunk kezdő korszakáról. Arról az időről, amelynek úttörő hősei voltunk, amelyről nyilván sokat tudnánk mesélni, de nem tesszük, mert előszeretettel fátylat igyekszünk borítani a multra. Ki-hagy az emlékeztetünk akkor is, ha kívül-álló kísérli meg tapintatlanul felhánytorgatni startunkat.

AMI EGYKOR VOLT!...

Mert volt idő, hogy nem volt többszobás

lakásunk. Egykézen megszámlálható butor-darabjaink sem tükrözték vissza a mai jólétet. Az üzlet-és üzemtulajdonosok rendjéhez sem tartoztunk. Gépesített járművek felett sem rendelkeztünk. Legfeljebb zsufolt autóbuzsokon közlekedtünk, ha ugyanis nem helyeztük előnybe egészségét és takarékosági szempontból is, a kétlábunk szimbolumaként, 11-es járműnek titulált gyaloglást. Az elmondottakhoz hozzáfűzhetnénk, hogy nagyon kedveltük a rövid khaki-nadrágot és ugyanebből a kelméből előállított rövidujjú inget. Csak szombatoként vágtuk magunkat fehér vászonnadrágra és ugyanilyen színű ingbe.

Ha pedig vendégeket fogadtunk, vagy éppen vendégségebe mentünk, az exkluzív déli gyümölcseivel, a narancssal, majd utána teával és kávéra emlékeztető barnaitallal traktáltuk egymást. Közben arról diskuráltunk, hogy a hét folyamán ki ütötte meg a főnyereményt azzal, hoev 2-3 napot dolgozott 20 piasteres naribér feiében. Ha pedig, — többek között Tel Avivban is. — nagyobb szabású társadalmi kiállításra vágytunk, csoportokba verődve: az Allenbyn, a Dizenzoffon és a tengerparton mutogattuk magunkat. És ahogy ez már a társadalmi együttélés szabályához tartozik, ezek az összejövetelek rendszerint, a szabad ég alatt rendezett nagyvonalú táncmulatsággal nverték méltó befejezést. Horáztunk!... De még hogy!...

EMLEKEZZUNK A MITUNRA!

Igaz, akkor, azokban az időkben olék voltunk mi is és a begyökerezés első éveinek problémáival hadakoztunk. Közben multak az évek és ahogy mondani szokták: megtollasodtunk és ma a hegy hátról letekintve az oléra, megintjük és ki is oktatjuk. Legyen szerény, érje be kevésse és mondjon le az előjogokról. Vegyen példát ró-lunk, akik önszorgalommal jutottunk el oda, ahol ma tartunk. Ha pedig nem akarják lemintázni ezt a követendő nemes életmódot — le is ut, fel is ut...

Csak hogy ezzel a hegybeszédrel tullejtünk a célon. Elkalandoztunk aláaknázott területekre és jó lesz önmagunk épségére ügyelni, nehogy az általunk elsütött lövedékek martalékául essünk. Emlékezzünk csak, mi történt 1964-ben, 1965-ben, 1966-ban és 1967 első felében, a hatnapos háborúig. Amikor a mitun, az ugynevezett: lassítás, vagy érthetőbb nyelven: a gazdasági válság tombolt Izráelben. Melyedjünk csak el a statisztikában. Ráivünk, hogy a nagy bajt éppen az a körülmény zudította ránk, hogy nem volt alijja. Sőt, volt idő, hogy a jerida, az alijjának az ellenlábasa, az ország-ból való kiözönlés tullepte a beözönlést.

AZ ÁLLAMI LÉT ÉLTOÉREJE

Mert nem volt alijja, a lakások, a telkek árai méypontra morzsolódtak ugyan, de kinek kellettnek? Kinek volt pénze? Ezért leállt az építkezés és nyomában megszállhatatlan üzem és kereskedelmi cég huza le a redőnyét. Szélnék eresztették a munkásokat és tisztviselőket, akik széltében-hosszában növesztették a munkanélküliek hadosz-lopait. Ez nem is volt új jelenség. Mert minden vatik tudja ebben az országban, hogy alijja nélkül Izráel, szó szerint véve — életképtelen. Akár a mandátárius Palesztinában, éppen úgy az önálló Izráelben, az alijja volt és maradt az egykori jisiv és most az állami lét éltoéreje.

A Gyűjtőakció, a különböző kölcsonök pénzeit azért kapjuk az amerikai, az európai és egyáltalán az egész világ zsidóságától, mert joggal hirdetjük, hogy a nagy összegek az alijjék és az olék alimentálására szükségesek. A propaganda beszédek során azt is állítjuk, hogy a sokmilliárd árán fenntartott izráeli hadsereg azért kell, hogy megvédje és megőrizze a független zsidó államot. Ami viszont azért kell, hogy tárva-nyitva tartsa kapuit a hontalanná és földönfutóvá vált zsidóknak és azoknak is, akik nem hajlandók bevárni a galuti zsidó élet összeomlásának utolsó időpontját.

AMIERT KAPJUK A MILLIÁRDOKAT

Ezen a jogcimen kaptunk eddig több mint 10 milliárd dollárt. De kezünkkel változtatlanul kinyujtva tartjuk, mert további milliárdokra van szükségünk. Hogy már közel négybilliárd dolláros adósság magaslataig tornáztuk fel magunkat, ne felejtsük el, a váltokezesseget a világ zsidósága adta és, nyilván, adni fogja továbbra is. Mert számára sincs más kiút, minthogy megőrizze Izráel önállóságát, a világ zsidóságának utolsó mentevárát. Csak hogy ne felejtjük, kétoldali szerződésről van szó, amely egyidőben kötelezi a világ zsidóságát és Izráel államát. Mi nekünk itt helyt kell állnunk, miáltal a diaszpóra adja az anyagi előfel-tételeket, hogy a világ minden tájáról be-kérődző zsidó tömegeket befogadjuk. Különb-ben milyen jogcimen kérjük és kapjuk a százmillió és milliárdos összegeket?

Igaz, ezekből a nagylelkű adományokból nekünk, a vatikoknak is jutott nem lebec-sülendő rész. Volt idő, az országalapítás e-lején, amikor az államkincstár fűnek-fának osztogatta az adományok révén felhalmozott pénzekből a beruházási kölcsönöket — előbb 25, majd 33 piasteres dollár-árfolya-mon. Azok pedig, akik kapták ezeket az ol-csó kamatu és alacsony árfolyamu kölcsönö-ket, hosszú lejáratra, a visszatérítő részlete-ket, a 25-33 piasteres alapon eszközölték. Ambar a dollár árfolyama akkor már egy font, illetőleg 1.80 volt. Hatalmas vagyono-kat könyveltek el.

A VATIKOK AZ OHAZÁBAN

A szabadság ünnepe során megejtett lel-kiszámadásból ne felejtjük ki, hogy a leg-több vatiknak saját lakása van, amelyeket semmilyen árfolyamhoz és drágasági index-hez kötött 3-5-8-10 ezer fontos áron vásárol-tak, 10-15-20-25 éves lefizetésre. Ma ezek a lakások tiszteresét és ennél is többet ér-nek. Ha pedig fejlesztési területen vannak és le kell őket bontani, akkor nemcsak új, modern lakáshoz juthatnak, hanem emellett hatalmas nyereségeket vágnak zsebre. Mond-hatnánk, hogy Izráel lakosságának 75-80 százaléka gazdaságilag kiegyensúlyozottan „tű-herő”, jó módban él. Mire hát ez a vak-járma a mostani alijjával és a mostani ol-lékkal szemben? Az ország vatikjainak orszá-lánszere már meg- és kikapta a maga jus-sát. Mert, nyilván, amije van. — tisztelet-a kevés kivételnek. — azt nem hozta ma-gával a galutból, hanem itt szerezte.

A legtöbb vatik aprehendál, hogy nem ér-

NE IRIGYELJUK AZ OLÉKAT!

Végül, de nem utolsósorban, meg kell még említenünk az állami statisztikai hivatal ismert néprajzi következtetését. Ez ugyan-is arra utal, hogy ha évente nem bővül és nem tágul az ország zsidósága legalább 70 ezer oléval, akkor rövid idő leforgása alatt az a veszély fenyeget, hogy a zsidó többség és az arab kisebbség között fennálló jelen-legi arány — a többség kárára és a kisebbség javára dől el.

Egyáltalán ez a napirenden szereplő téma kimeríthetetlen. De szolgáljon mindaz, amit itt elmondottunk póteledeül a tradicionális pészachi kovászatlan kenyér mellé. Mialatt fennhangon hirdetjük: Tudjuk, bevalljuk, hogy mi vatikok is voltunk a diaszpórák rabjai és 15-20-25 évvel ezelőtt és még előbb, új olékként jöttünk az országba — ál monát livnot u-lóhibánót... Illetőleg, hogy építsünk és magunk is felépüljünk...

Ezért fogadjuk nyílt szízzel az új olékat és ne irigyeljük tőlük azt, amit mi is kap-tunk! És ne feledjük, mi is voltunk olék!...

CSODÁS ÉRZÉS!

TREVIRA®

2000

A FONALAT GYARTJA JERUSALEM JERSEY LTD.

1972. III. 31. ÚJ KELET 7

TAMÁS BÁTIA KUNYHÓJA

Írta: BENEDEK PÁL

A jelszó manapság világszerte így szól: „Vissza a romantikához!” — s úgy látszik, ez a tömegszórakoztatás minden ágazatára érvényes.

Történetünk főszereplője egy kanadai születésű, francia kulturájú férfi, aki már vagy tizenöt éve az országban él. Ez legbiztosabban a rendőrségi prusz-gyűteményéből derül ki. Először 1957-ben ítélték el nyilvános helyen való botrányokozás és egy fiatal hölgy elleni heveny erőszak címén.

Azóta többször is megfordult a börtönökben, s alvilágunk tagjai nagyra becsülték ott a művészi képességeit, mert szépen balalakkázik, ha ugyan így nevezhető az a pengető hangszert, ami köré szép legendák font. Azt mesélték, hogy évszázadokkal ezelőtt ilyesmit pengettek Kanada őstelepei széles jöködvüvekben, s a holdfényről, meg a szerelemről brummogtak hozzá szöveget. Neki magának is elviselhető hangja volt, a dalok alá egyedül írt verseket, valami furcsa francia-héber keveréknyelven. Illetve — ha nagyon híek akarunk lenni az igazsághoz — háromnyelvűek voltak ezek a dalok, ugyanis arab indulatszavakkal — hogy ne mondjam, káromkodásokkal — spekelte meg a románcit.

Hangszere mindig ve'e volt és a börtönökben rendezett házimulatságokra rendszerint meglepte a hallgatóságát valami eredeti dallal.

Egy purimi börtön-mulatságon például ezt énekelte:

Egyszer mindenki szabadul,
ha letelik a büntetés,
mi azt mondjuk, hogy jaj de sok,
az ügyész urnak túl kevés...

Egyszer mindenki szabadul,
az idő egyre csak halad,
nem végtelen a számvetés,
a börtön mögöttünk marad...

Egyszer mindenki szabadul,
íthagyunk csapat-papot,
de nem jön velünk az igazgató ur,
mert ő életfogytiglant kapott...

A vastaps soha nem maradt el. A legjobban a tisztikar, s maga az igazgató szórakozott Thomas Borneaux előadásán. Ez volt a neve, megváltoztatására nem lehetett őt rábírn.

— Az apám becsületes nevét nem cseréltem ki, amíg élek! — mondotta.

— Mi volt az apád? — hangzott ilyenkor az elmaradhatatlan kérdés.

— Betörő volt. Börtönben halt meg szegény. Montreal legtekintélyesebb intézetében. Béke poraira. Országszerte megbecsült szakember volt az én apám...

Thomas Borneaux az utóbbi másfél esztendő szabadlábán töltötte. Ugy építette át az életét, hogy nem kerül a rendőrség szemébe. Allitól hónapokig nem is Tel Avivban, hanem Be'er Seván élt — hogy miből, azt nem érdemes firtatni —, de aztán visszaköltözött a bűnös városba, amelynek alvilágában megkülönböztetett rang illette meg. Senki nem felejtette el ugyanis, hogy hosszú évekket ezelőtt — amikor valami homályos ügyből kifolyólag nagyobb összeg feletti rendelkezést — ő vetette fel egy alvilági pénzintézet létesítésének tervét, amely kamatmentes kölcsönt adott volna, ha valakinek óvadékra volt szüksége és sürgősen szabadulni akart.

Már egy külföldi képesítési pénzhamisító is találtak, aki az aláírások valóságát ellenőrizte volna — de sajnos, a szép terv vízbe esett. Thomas Borneaux jót akart, hajlandó lett volna tizezer fontot feldobni erre a célra, mert a testvériség eszméjét a francia forradalom ideológusainak felfogása szerint értelmezte.

Néhány hónappal ezelőtt megint csak eredeti terv fogamozott meg kacsaringós elképzelésekre hitelesített agyában. Kisültötte, hogy szakmai klubot kellene létesíteni az alvilág tagjainak. Olyan fészket, ahol egymás között lehetnek és a diszkreció alapszabályai azt is lehetővé teszik, hogy senki ne tegyen fel fölösleges kérdéseket, amikor például egy mindennapos törzsvendég két-három évig elmarad, azután egyszer csak újra beállít, hogy bizalmas baráti körben felhőrpintsen egy dupla-konyakot.

Olyan intim klubhelyiségre gondolt, amelynek nincs díszes portálja, telefon is felesleges, fecsegő pincérnőkre sincs szükség, aki hölgytársakra vágyik, az hozzon magával, de aztán vigye is, ahova akarja.

Talált egy tengerparti házat a Járkon utca középső fertályán, amelynek kiadó volt a tetőterasa. Beható tárgyalás, szép előleg ellenében kivette és utána egyedül, két barátja segítségével — tehát mesteremberek bevonása nélkül — sátrat épített odafent.

— Az orvos amugy is magaslati levegőt ajánl az embernek szabadulás után — mondotta tréfásan —, ez nálunk megsz. Jövő héten nyitunk!

A hír futófényként terjedt el az alvilágban, s a megnyitó valóságos ünnepség jellegét öltötte. Voltak vagy hatvanan, de ha a vendégek által már leült börtönzsidókat veszik alapul, legalább ötezer évre becsülhetjük ma este...

tő a megjelentek együttes társadalmi sulya. Aznap este — régi vendéglátóipari szokás szerint — senkinek sem prezentálták a csechet, „Mindenkinek a vendégem!” — alapon folyt a bor, meg a mérgesebb italok, de a hasist zsebből szívták, azt nem lehetett rendelni.

— Az orvosok még nem döntöttek el — mondta a vendégeinek a jóhumorú házigazda —, hogy veszélyes-e, vagy megengedhető a szívása. Amíg a vita folyik, nálam nem szerepel az étlapon...

Másnap már valamivel kevesebben voltak, de három tucatnyi vendég azért megfordult a 10 órai nyitástól hajnali záróráig a klubban. A legtöbben ott is vacsoráztak — frissensültekre rendezkedett be, nagyon bőséges saláta-adagot mért a hushoz, mert ugymond —, az én vendégeimnek sok zöldséget kellett enni, hogy legalább szabadlábban táplálkozzanak vitamindusan — s aki égett italt kért, az csak gyümölcs-pálinkát kapott, hasonló megfontolás alapján.

— Ezt igyátok, mert ki tudja, szabadlábban lesztek-e amire beérik az idej szilva. Ez a pálinka koncentrált erő, egészséges...

Hozzá kell fűzőm, hogy szigorú normát érvényesített Thomas a klubjában. Egy-egy vendég nem kaphatott hat stamperinél több pálinkát, vagy másfél liter bor volt a felső határ, ugyanis a részegeskedést nem tartotta összeegyeztethetőnek az alvilági életformával.

Ezzel a kollégái nem értettek egyet, de ő a vitát elkerülte.

— Aki részeg, az nem képes megkeresni a kenyérét és megkevesébe tudja tartani a száját a rendőrségen. Ezért csak egy gyűszűnyi italt ajánlok! — papolta mindenkinek.

Ő maga sem volt borissza, ellenben a hasist nem vetette meg munka után. Mint minden jobb vendéglőben, nála is hajnal felé alakult ki az igazán jó hangulat, amikor csak a legválogatottabb törzsvendégek voltak jelen és ősi szokás szerint, összetolták az asztalokat.

Olyankor gyujtott rá Thomas az első hasis-pipára. Fél óra múlva már olyan egyszerű hangulatban volt, hogy csak erőszakkal lehetett fizetni, ő olyankor már valóban a vendégeinek tekintette az asztaltársaság tagjait és elővette a hangszert, s börtönadalokat pengett. Azt például, hogy:

Szita, szita, parasztszita,
el ne kapjon a razzia,
ha elkap is, üsse kánya,
másfél évem van ál tnájra.

Akik nem tudnak héberül, azoknak magyarázattal tartozom. Ál tnáj — feltételeztem büntetést jelent, tehát akinek másfél éve van ál tnáira, annak csak akkor kell leülnie azt, ha az ítélet kiszabásától számított tizenhét hónapon belül ismét rosszat tesz a tüzre.

Egyik este nagy dinom-dánom volt odafent, s az egyik vendég aggodalmasan megkérdezte, hogy talán jobb lenne csendesebben vigadni, mert mit szólnak majd a ház lakói.

— Lekenyeréztem valamennyit, nem szólnak egy szót sem. Összesen öt család lakik a házban, szerény-igényű emberek, megtalálják a számításukat nálam. Az egyik aszsony az alkalmazottam különben is, ő mosogató és takarít délelőttöként. És különben is, a csendrelelet ilyen magasan nem érvényes — mondotta Thomas, s egy világerősen sem intette volna halk magatartásra a vendégeket.

Rendőr soha nem járt a klubban, pedig a főkapitányságon pontosan tudták, mi folyik odafent, csak úgy látszik, helyeselték a kezdeményezést. Egy ilyen klub lehetővé teszi az alvilág szemmel tartását, s ha majd szükség lesz valami koncentrált információra, jó tudni, hol találhatók a törzsvendégek.

Ezzel szemben az adóhivatal már nem volt ilyen liberális és hosszútávú gondolkodó.

— Ha klubot nyitott Thomas, akkor fizessen jövedelmi adót! — vélekedtek.

Nagy vita volt az adóhivatalban, hogy írjanak-e egy szigorú hangu levelet — „Tudomásunkra jutott — meg „Amennyiben folyó hó 15-ig”, vagy a rajtaütés módszerét választják? Végül az utóbbi mellett maradtak.

Néhány nappal ezelőtt — úgy 11 óra körül, mikor már magasan járt a hold — három adóiszíviselő állított be a hangulatosan berendezett klubhelyiségbe és bárány-sültet rendeltek, fél-fél liter borral.

— Szabad tudnom, kikhez van szerencsém? Ez ugyanis zártkörű klub, mi idegeneket nem szolgálunk ki.

— Mi nem vagyunk idegenek, ha bemutatkozunk. Engem Silberfuchnak hívnak az egyik barátom neve Wohlberg, a másik Sáróni. És önnek mi a becses neve, ha meg nem sértem?

— Én nem ismerkedem idegen urakka késő este. Egyben arra kérem önöket, hogy ne vegyék az udvariasságot marasztalásnak, de ez az asztal foglalt, percekben belül jönnek a barátaim. Születésnapot ünnepelünk ma este...

— Nézzé kérem, beszéljünk okosan. Azt

KILENCKOR INDUL
A NEW YORKI GÉP

REGÉNY

Írta:

Theodor Wüden

18.

— Ez nem az én dolgom — mondta Henri. — Van telefonja?

Louis szemében félelem villant.

— Nem, dehogyan. Ennél a lánynál lakom. De felhívhatom magát...

— Azt hiszi, hogy tegnap pottyantam le a holdról?

— Akkor hát mit akar tenni?

Henri látta, hogy nincs más megoldás. Louis félt, nagyon félt. Fél valamitől, amihez Henrinek semmi köze sem volt. De nem lehetett rávenni, hogy másképpen tárgyaljon.

Henri engedékenyen szólt:

— Jól van. Felhív, de vigyázat, barátom. Ha felhív, egyedül legyen, és maga legyen az egyetlen, aki erről tud. Ugyancsak egyedül jön, és fegyver nélkül.

— Csak semmi aggodalom, ismerem a szabályokat. Egy árva léleknek sem lesz róla sejtelve. Hát akkor hol hívjam magát?

— Salvador hotel. Mondja azt, hogy Christopher új barátjával akar beszélni. Pontban reggel fél nyolckor hívjon. Pontosan, különben már nem talál ott. S a pénz kéznél legyen.

— Négyezer. Többet nem tudok bebiztosítani.

— A maga dolga. Abban az esetben egy grammot sem kap.

— Lehet, hogy több is lesz. Megpróbálom.

— A telefonbeszélgetéstől számított tíz percen belül a helyszínen kell lennie.

Lelki szemével látta az egész jelenetet: a hallban fogja várni. Bekíséri a toalettbe, és megmossa. Ha megbizonyosodik, hogy nincs nála fegyver, és van pénze, felviszi a szobájába.

— O. K. Nem iszik velünk valamit?

— Tolmácsolja a barátjának, hogy tetszett nekem — mondta Henri, és közben felállt. — De már nem tetszik, mert magával van. És ne késsen. Legyen pontos. Szeretem a pontosságot.

Hátraarcot csinált, és Louis-t ott hagyta az asztalnál. Semmit sem lehetett tenni. Nyakig benne volt a pácban.

Nelly már nem akart táncolni. A meghitt hangulat ellilant. Különben, gondoljon, amit akar, Henri előtt teljesen világos volt a helyzet. Nem maradt más hátra, mint ultimátumot adni Christophernek, s ha ez nem járna sikerrel, abban reménykedni, hogy Louis felhajtja a pénzt. Henri nem kételkedett benne, hogy van pénze. Valami okból kifolyólag azonban nincs együtt az összeg. Még nincs elveszve minden. A New York-i gép kilenckor indul, s ezáltal elérheti, gondolta Henri. Kettőkor New Yorkban volna, éjjel már Európában. Egy kis ideig Madridban is tartózkodhatna.

A kijáratnál utólrte őket Xenophont: — Már elmennek? — kérdezte olyan hangon, amelyből kiérződött, hogy nem akarja marasztalni őket.

— Késő van már...

Xenophont nem kérdezősködött Louis felől. Csak ennyit mondott: — Jobb is... madame meghült. Le kell pihennie. Ismét a havannai bár fizetett trombitásának hangján társalgot.

Henrinek megint szegyet ütött a fejébe, hogy mi lehet kettejük, Nelly és Xenophont között. Miféle viszonyban vannak tulajdonképpen? Talán nincs közöttük semmi különös, talán ebből is, abból is valami... Ahogy az lenni szokott.

Xenophont egészen a járdáig kísérte őket, ahol már várt rájuk a taxi.

Phondasz hívta — világosította fel őt Nelly az úton. Hirtelen nagyon fáradt lett: — Eszrevette, hogy unatkozom, s hogy valószínűleg hamarosan elmegyünk. Nagyon figyelmes.

Henri nem is tudatosította a nő iróniáját. Nem vette komolyan a kedvszót, amit az est folyamán tanúsított iránta. Ugy vette Nellyt, mint a konkurrens üzetársát, aki alakoskodik. Inkább meglepte a Lanvier-val folytatott beszélgetése iránti közömbössége, az a közöny, amivel a Christophert fenyegető kellemetlenség hírt fogadta.

Szeme előtt felvonultak első havannai napjának alakjai: Christopher, Perez, White, Xenophont, Louis...

Nellyre, bár az első volt a sorban, akikkel ma találkozott, nem gondolt. A táncmámore ellilant.

NYOLCADIK FEJEZET

Fél hét volt, amikor Christopher ajtaján kopogott.

— Szabad — hangzott bentről.

Christopher hangja volt.

Bement, s látta, hogy ül az ágyon, és borotválkozik. Lassú mozdulatokkal húzogatta végig arcán a gépet, másik kezében a tranzistoros ventilátort tartotta.

Egy szál trikóban volt, az is átizzadt.

— Ma rettenetes lesz a hőség — mondta üdvözlésképpen. — Most még kibírható, mert az éjjel megint esett, de egy-két óra múlva... Ülője. le.

sejtheti, hogy nem szórakozni akarunk, csak azért jöttünk, mert személyesen akartunk körülnézni. Mi ugyanis az adóhivatalból vagyunk. Ön mennyi adót fizet?

— Én kérem még soha életemben nem fizettem adót. És most sincs szándékomban mert ez nem vendéglő, hanem zártkörű klub. A barátaimat látom vendégül.

— Mibe kerül a vendéglátás?

— Csak az önköltségi árakat fizetik meg.

— És ön a ráfizetésből él?

— Engem a barátaim tartanak el. Ugy

kalkulálom az önköltségi árakat, hogy nekem mindig jut egy tányér meleg leves, meg egy hosszulepés. Az én felfogásom szerint nem vagyok adóalany, még a feltételezést is kikérem magamnak...

Ezen az alapon indult meg Thomas ellen az eljárás. Fenntartja az érvelését és újabb azzal fenyegeti a hatóságot, hogy a bíróság előtt balalakkával a kezében jelenik meg, mert védekezését románc formájában akarja eldalolni. A refrénje valahogy így

Ha kérdik, hogy vagyok, nem panaszkodom, ezt csak erősíti házirosvom, aki tiltja nekem a megerőttestet, és nem tanácsolja az adófizetést

A tárgyalás ünnepek után lesz. Adó is megszüntették a Járkon-utcai alvilági klubot, amely — akár csak a legjobb törzsvendégei —, ideiglenesen zárva van.

(Folytatjuk)

HETI FILMLEVÉL

HÁZ A FÁK ALATT

A tel-avivi Gordon moziban harmadik hónapja fut, a haifai Orá-ban „csak” ötödik hete. René Clement, az élvonalbeli francia mester rendezte.

Főszereplői: Faye Dunaway (a Bonnie és Clyde Bonnieja), Frank Langela, Barbara Parkins és két elragadó kölyök (kiknek nevét sajnos nem tudtam feljegyezni) — tünneményes játékok produkálnak. Gyönyörű, szokatlan szögből fényképezett és kevésbé ismert, párizsi tájképek. A film minden kockája élvezet. A baj csak akkor kezdődik, ha a néző — véletlenül — gondolkodni kezd. Ez a veszély ezúttal csak ritkán állhat fenn, mert — s éppen ez a meglepő — a fák miatt valahogy nem látni az erdőt. Valóságos bűvészműtávján a rendező részéről: egy értelmetlen, valószínűtlen sztoriból lenyűgözően érdekes filmet csinált. Jill Hallard (Faye Dunaway), férje (Frank Langela) egy briliáns fiatal tudós és két ennyivaló gyermekük (egy 4 éves szőke fiúcska és egy 10 év körüli fekete hajú, komoly kislány) Párizsban élnek, ahol Hallard valami titkos projektumon dolgozik. Jill amatőr festőművész, lelki egyensúlyával valami nincs rendben és bár szereti fér-

jét, kétségtelenül baj van házasságuk körül is. A házaspár megbarátkozik rejtélyes szomszédjukkal (Barbara Parkins), akiről csak később derül ki, hogy egy félelmetes ipari kémhálózat ügynöke. Ez a kémhálózat évek óta terrorizálja Hallard-t, meg akarja szerezni a tudós terveit s amikor Hallard nem áll kötelnek, elrabolja gyermekeit. De mindez valahogy csak utólagosan derül ki: a filmben a két gyermek egészen véletlenül tűnik el édesanyjuk mellől és a mese anynyira összefüggéstelen, hogy csak később jövünk rá: a film minden jelenete tiszta hatásvadászat.

Jill lelkibeteg, de azért vidáman vezetheti kis Citroen kocsját a szédítő párizsi forgalomban. Amikor összeütközik egy hatalmas teherautóval, kocsját kigyullad és felborul, de két gyermekével egyetlen karcolás nélkül kerül ki belőle. Amikor jelenti a két gyerek eltűnését a rendőrség, a komiszár szexuális élete felől faggatja és egy éjszákára a fogdába zárja — ami még a hírhedt párizsi rendőrség részéről is határozottan túlzás.

Barbara Parkins, a titokzatos szomszédnő, a kémhálózat ügynöke, érthetetlen módon az életével fizet, amiért jó munkát végzett. A Hallard házaspár a dráma tetőpontján, amikor a gyermekekről napok óta nincs hír, végre normális szerelmi életet kezd élni. Jill, akit pszichiáter kezel s aki rendszerint azt se tudja, milyen nap van, érthetetlen módon, de pontosan emlékszik egy telefonszámra. Ez a szám végül is megoldja a rejtélyt, illetve az eltűnt gyerekek rejtekhelyét. Happy end. Az utolsó jelenetben a kisfiu lerajzolja a házat a fák alatt, ahol éjjel-nappal egy pszichopata bébiszitter vigyázott rájuk. Gondolom ez a néhány, találmomra kikapott jelenet elegendő magyarázat a film kasszasikerére?

(szl. i.)

NASZUT-VICC

A szállodai portán megszólal a telefon. A második emelet 223-as számú szobából csengetnek, amelyben nászutas-pár lakik. A fiatal férj van a telefonnál.

— Kérem, az óram megállt — mondja a portásnak, — szíveskedjék engem tájékoztatni...

— Örömmel, uram. A pontos idő 8 óra 12 perc.

— Nem az idő érdekel uram, hanem a dátum...

HOROSZKOP

VIZONTÓ — (Január 21-től február 19-ig)

Meg kell kísérnie egy átmeneti megoldást, mielőtt a végző lépésre látni el magát. Ha majd látni fogja, mennyivel egyszerűbb, egyetért azonnal ezzel a tanccsal. Az egészségére vigyázzon, kímélje jobban magát.

HALAK — (Február 20-tól március 20-ig)

Pár hét múlva anyagi szempontból kedvező fordulatra számíthat, addig ne bonyolódjon semmiféle gazdasági ügyetekbe, különösen újabb terhek vállalatától tartózkodjék.

KÖS — (Március 21-től április 20-ig)

Szabjon önmagának határidőt, azt tartsa is be, de bizonyos változtatások végrehajtását — már nem sokáig halogathatja. Ki kell szemlélnie valakit a barátai közül, akit beavat a tervébe és a segítségét kéri.

BIKA — (Április 21-től május 20-ig)

Számos eset lehetséges, nem egyforma esélyeket jelent az ön számára — ezért nagyon alaposan gondolja meg, mit választ. Jó lenne, ha a nehéz téli tempó után most vagy szabadságra menne, vagy legalább lazítana kicsit életének ütemén.

IKREK — (Május 21-től június 21-ig)

Bizson egy olyan fordulatban, amelynek napokon, de legfeljebb egy-két hét múlva be kell következnie, új helyzetet teremt a jövő kialakítása szempontjából. Ne sietesse ezt a fordulatot, magától sor kerül arra.

RÁK — (Június 22-től július 22-ig)

Ha anyagi veszteségei vannak, ne bosszankodjon feleslegesen, inkább tegye magát alkalmassá azok elviselésére. Két-három hónap múlva aztán a sors kárterítésben részesíti, a szerencse forgandóságának jegyében.

OROSZLÁN — (Július 23-tól augusztus 23-ig)

A fantáziája kitünő, most még sem tanácsoljuk, hogy a kelletnél jobban bizzon benne, inkább támaszkodjék a valammivel fejlettebb valóságérzékére és azon az alapon tervezze meg a következő lépéseit.

SZÜZ — (Augusztus 24-től szeptember 22-ig)

Borsos árat fizet azért, hogy mindenkihez annyira megbizik, holott kicsit gyanakvó is lehetne. Egy-két további csalódás, akkor majd rászokik a megfelelő elővigyázatra.

MÉRLEG — (Szeptember 23-tól október 22-ig)

Bizonyítania nem kell már, köztudomású, hogy ön komoly sikereket várhat. Ugy intézze a dolgait, hogy senki ne legyen irigy — legkevésbé előre — ezekre a sikerekre.

SKORPIO — (Október 23-tól november 21-ig)

Számos lehetőség közül nem biztos, hogy a legjobbat fogja választani. Ha később újra szeretné kezdeni, előbb néhez feltekeljen a választás lehetőségét.

NYIL — (November 22-től december 21-ig)

A magánéletének eseményeit ne engedje összeolvadni a hivatalos körében történő eseményekkel. Egy kis választásfalat építsen a két terület között, ha már nem képes kínai falat emelni.

BAK — (December 22-től január 20-ig)

Kéretlenül ne adjon senkinek tanácsot, mert az egyrészt értelmetlen, másrészt buta dolog, ha visszautasítják az embert. Vegye figyelembe, hogy önt is csak szűk körök között érdeklí mások véleménye.

KERESZTREJTVÉNY 395

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14												
15				16						17		
18			19		20					21		
	22			23	24				25		26	
27			28						29		30	31
			32						33			
37	38					39				40		41
42				43	44				45			46
47			48		49						50	
51				52		53					54	
			55						56			
57	58					59			60		61	
63					64				65			66
67		68		69						70		71
72				73					74			75
									76			
												77

Vízintés: 1. Az igék ma már kiveszében lévő fajtája a magyarban. 5. Vissza: ékezettel (közös) pólya, német eredetű szóval. — 10. Európa legmagasabb (3279 méter) működő vulkánja, Olaszországban. 14. Angol író, „Sör és percc”. „Akkor és most” — teljes név. — 15. ... per idem, ugyanazt ugyanazzal. — 16. Ékezettel: eszmenyék, a tökéletesség mintaképe. 17. A lagunát elzáró keskeny földnyelv, homokpad. 18. Ercek kohosításánál a fémek anyagától különvált, meddő rész, amely oxidokból, szilikátokból áll. 20. O. A. T. — 21. Tisztviselő teszi az irattal. 22. Fut ikerzavának mássalhangzóit. 23. Rovat, hasáb. 26. ... ovo. 27. O. Y. 28. Szűrő feje. — 29. Vén betűi keverve. 31. A fekete kontinens eleje. 33. A táncművészet legendás nagysága, a cári balett, majd a Gyagilev-társulat szóltancosa, az első világháború előtt, később elméje elborult. 37. Jasszos rendőr. 39. Ékezettel: erdélyi őslakó nép. — 40. Gyülekezet, piac, vásártér a görögökönél. 42. Puskára része. — 43. Zöld színű drágakő. — 46. Német szűkség. 47. Baromfi 49. John ... amerikai író. Realista regényekkel tűnt fel. 50. Ékezettel: arany- vagy ezüstszállal átszőtt kelme, főleg selyem. 51. Olajbogyó. 53. O. G. T. 54. Többféle török nyelven beszélő nép összefoglaló neve a Szevejtunio területén. 55. Csavar. — 56. Hallal élő ragadozó. 57. Étel ízesítés. — 59. ... mál, buzdít, biztat. 61. Trópusi növény. 63. Duplahangzó. 64. Éghajlat. 66. Ékezettel: hegyes szerszám. 67. Apaállat. 69. Szakjaművészet, a buddhizmus alapítójának családneve. 71. Az egyik miniszterünk személyneve. 72. Cselszövés, árnyék, fondorlat. 74. Olasz származású francia államférfi, bíboros (1602–1661). 76. Kisebb, felemelt fejrésű pamlag. — 77. Kockázatos vállalkozás.

Vízintés: 1. ALEL, 14. GERONIMO CARDANO, 16. HADES, 23. ABONENS, — 33. GEORG CANTOR, — 43. ISRAELS, 54. COMTE, 69. FIRENZE, 72. ÉRVAGAS, 74. COCTEAU, — 76. SABLON, — 77. REVERS.

Függőleges: 2. LECOCQ, 6. AMADO, — 7. 1) DODONA, 2) CSALAMÁDE, — 11. KAMEA, 21. ASATÁS, — 27. ANGELA DAVIES, 32. DIOCLETIANUS, — 33. GARAB, 36. RADAMES, 60. KONC.

Nyereménykönyv: TAMASI: Ábel az országban

D. DELVIN:

BECSÜLETES EMBER

Frank Butler tisztában volt vele, hogy nem könnyű drámaírónak lenni. De amióta csak az esztétus, az szeretett volna lenni. Noha már elmúlt negyvenhárom éves, még mindig élénken emlékezett a pályaválasztási tanácsadóban folytatott beszélgetésre.

— Nos, Butler, mit szeretnél tanulni? — kérdezte tőle a pszichológus.

— Drámaíró leszek, uram.

— Drámaíró? Te sültbolond vagy, édes fiam. Nézd, gyermekem, nem vagy buta, elég jó eredményt értél el az iskolában. Miért nem választasz valami biztos szakmát magadnak? Legegyél könyvelő, állami tisztviselő.

Butler azonban hajthatatlan volt.

Egy egész sor sikertelen próbálkozás után, tízenyolcadik születésnapjára megírta egy bűnügyi drámát. Talált egy kiadó is, amelyik elfogadta.

A könyv megjelenésének tiszteletére rendezett fogadáson megjelent volt tanítója is.

— Gratulálók fiam! — mondta neki. — Mondd, miért nem adod el? Biztos vagyok benne, hogy sokkal rosszabb darabokat is műsorukra tűznek a londoni színházak.

— Holnap el is küldök egy tiszteletplédányt belőle sir Jonathan Williamsnak.

Sir J. Williams azonban éppen rossz kedvében volt, amikor megkapta a kéziratot, és azt válaszolta a szerzőnek, Butlernek, hogy életében ilyen sok képtelenséget nem látott egy helyen leírva.

Amikor Butler visszakapta a drámát a kegyetlen kritikával, mérgesen szétszaggatta, és a tűzbe dobta. Nem sokkal aztán be kellett vonulnia, és a távolkeleti harcművészekre vitték. Egy sort sem írhatott. Azaz írni írt, de nem volt szerencséje a szín darabokkal. Valamennyi kéziratát a következők levél kíséretében kapta vissza:

„Erdeklődéssel olvastuk kéz-

BRIDZS

„PREFERENCE”-LICIT (110)

Nyitó Partner
1 káró 1 kör
2 treff 2 káró

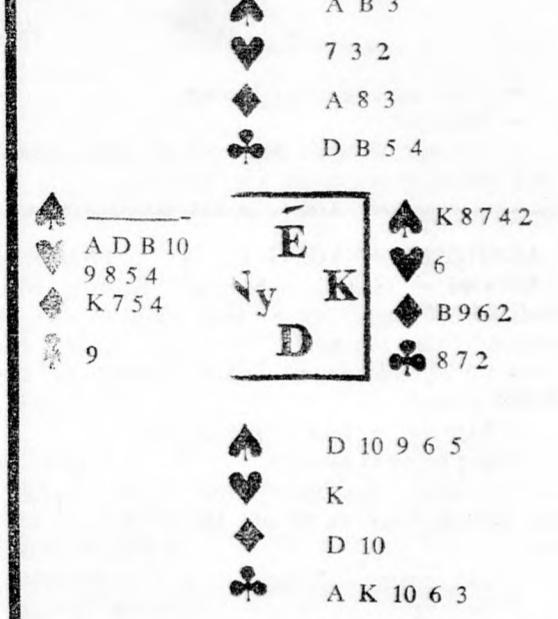
Partnerünk azért tért vissza az első színre, mert a licit alacsony nívón akarta tartani. Ilyen esetben elegendő, ha mindössze 6 ponttal rendelkezik.

Egészen más a helyzet a következő esetben:
Nyitó Partner
1 kör 2 treff
2 káró 2 kör

A 2 kör bemonadása már konstruktív. Világos, hogy partnerünknek kör segítsége is van. Az ilyen licitnél több mint 10 pont szükséges. Például:
P: xxx K6: DBx K4: xx T: AKBxx (Folytatjuk)

BUKHTATÓ, VAGY SEM?

Az alábbi partit egy amerikai válogató mérkőzésen játszották:

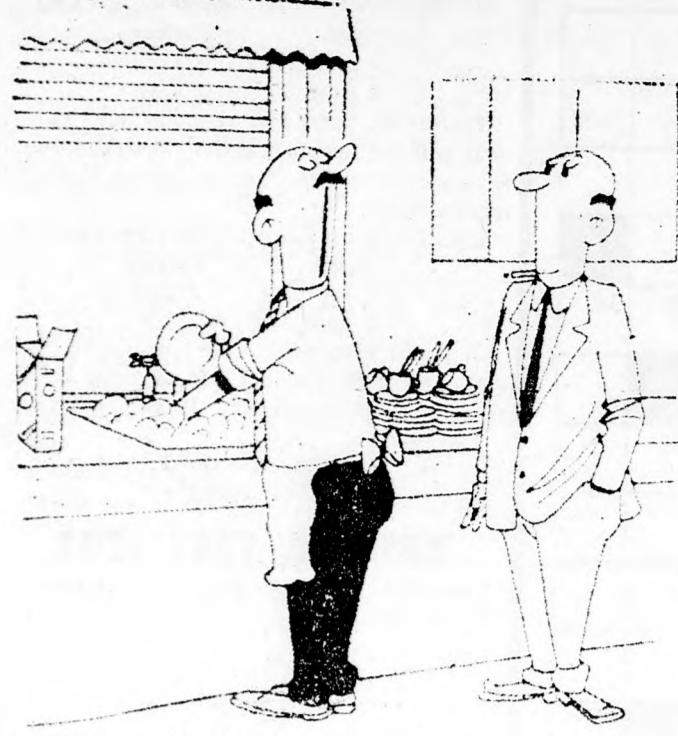
A licit: Észak nyitott 1 treffel. Kelet passz, Dél 1 pikket mondott. Nyugat 4 kört vágott rá. Észak—Kelet passz. Dél 4 pikkel zárta a licit.

A játék: Nyugat kör ászal indult, majd tovább játszott a kört. Nyugat ütött aduval, majd kis pikket játszott, s a bubival impaszt adott. Kelet vette a pikk királlyal. Hogyan kellett volna folytatnia az ellenjátékot, hogy megbuktassák a 4 pikket?

(kim)

UJ KELET SZELVÉNY 395 ÉJVENYPALYAZAI

Adó... is... kl... törzsv...

— Nagyszerű feleséget kaptam.
— Viccelsz?
— Dehogyan viccelek. Segít nekem főzni, takarítani, mosogatni, csak sajnos, nem nagyon van ideje...

AZ UTOLSÓ ANYÓSVICC

Schwarz ur hazajön délelben az irodából és megdöbbenve látja, hogy a felesége zokog.
— Mi történt szívem? — kérde melegséggel.
— Képzeld, a falóra ráesett a mamám fejére és megölte.
— Szegény. Egyébként mindig tudtam, hogy az az óra kék...

FINOM KIS VENDÉGLŐ

— Pincér, ez a hal nem friss!
— Ez ki van zárva uram, ma jött Éjlárból.
— De hátha gyalgog jött?

EGY ORVOSI SZÁMLA TÖRTÉNETE

Az orvos elküldi a számlát egy betegnek és egy rövid levelet is mellékel:
— Ez a számla két éves!
A páciens visszaküldi a levelet és ezt írja hozzá:
— Gratulálok, 120-ig!

ERDEKHAZASSÁG

Komoly hozomány ellenében férjhez megy a csunya lány. Az esküvő után, de még a nászszüzek előtt, a csunya, de eszes teremtés így szól a férjéhez:
— Tudom, hogy a pénzemet vettél feleségül, ennek ellenére felvettem a kérdést, képes leszel-e később megszokni engem?
— Remélem, menni fog a dolog. Elvégre orvosi tanácsra annak idején a spenótot is megszóktam...

LÁNYKERÉS

A fiú: — Hozzám jössz feleségül?
A lány: — Nem. Viszont soha nem fogom elfelejteni, milyen jó az izlésed...

VALLOMÁS

A fiú: — Ugy szerettek, mint még senki!
A lány: — Érdekes, én nem veszek észre semmi különbséget...

RIMES DISZTÁVIRAT

Az alábbi rimjátékot Kopecky László írta a jugoszláviai Magyar Szó hasábjain. Néhány ajánlat, hogyan üdvözölhetjük szeretteinket verses távirat útján:

EGY APANAK:

Hogy fiu helyett lány lett, ne legyék hosszabb az orrod egy arasszal, majd jönnek újra a gölyák tavasszal.

EGY ANYÁNAK:

Sirva szülsz, nevetve neveled, pláne, ha ferjed is megmarad teveled.

EGY CSECSEMŐNEK:

Áldd a sorsot, a jóért amit ránk hoz, Ejh, fessd a pólyát, ne sírájkozz!

EGY VOLEGÉNYNEK:

Ha férfi vagy, légy férfi, s tanulj meg szépen „time out-ot” kérni.

EGY MENYASSZONYNAK:

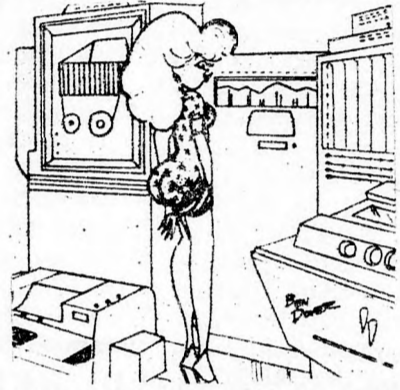
Lemegy a Nap, feljön a Hold, most jön az ami még nem volt, vagy ha volt is, mintha most lenne először, a botrány ugyanis csak holnap tör ki, ha főzöl.

EGY FIATAL ASSZONYNAK:

A boldogságtól megremeg a vállad, mert nem tudod még, mit mond ez az állat, amikor körül hozzávágod, a levestalad.

EGY GYASZTÁVIRAT:

A halál könyörtelen, vak, mit érnek a vigasztaló szavak, s hogy mégis így dől belőlem a bánat?
Mert tíz szóig csak egy a magassága a tarifának.

EGY LÁNY AZ ELEKTROMOS AGYAK TÖVÉBEN

— Edes kedves komputerem, mondd meg nekem, ki a legszebb a vállalatnál?

EGY NOORVOS NAPLOJÁBÓL:

— Három esete van a különleges születésnek. Az első a koraszülés — három hónappal a házasság után. A másik a késői születés — 10 hónappal a férj halála után. A harmadik a rendkívüli születés — amikor nem a feleség, hanem a magánítikárnő szüli meg a kisbabát...

BORBÉLYNÁL

Uj vendég ül a borbélyszékben. A mester bizalmasodni próbál vele, talán állandó vendég lesz belőle.
— Ugy emlékszem, már borotváltam önt, uram.
— Téved. Ez a sebhyal az arcomon még a világháborúból való...

KEZDŐ SZINHÁZBARAT

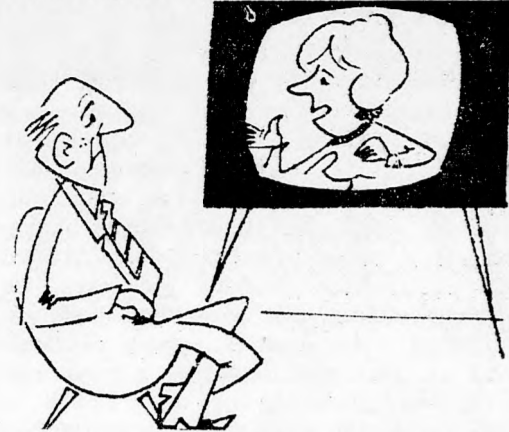
— Hallom, tegnap este színházban voltál. Milyen volt?
— Gyönyörű. Legalább is az első felvonás.
— És a többi?
— Azt nem láttam, az első után hazamentem.
— Miért? Ha az első olyan szép volt.
— Mert a műsorban az volt írva, hogy a második felvonás három évvel később játszódik. Ki boldog három évig a színházban várni...

KOROSZTÁLY-PROBLEMA

Javakorbeli férfi fiatal lányt tesz a szépet. Buta módon az a taktikája, hogy tekintélyt próbál szerezni a korával. Ezt mondja például:
— Hja, az én időmben még más erkölcsök voltak! Akkor még tudtak pirulni is a lányok. A fiatal teremtés közbeszóli:
— Képzelem, miket mondhatnál nekik...

APAI SZAKVELEMÉNY

— Apu, meg akarok nőszülni. Mibe kerül véleményed szerint?
— Az ördög tudja, fiam. Én még ma is fizetem az adósságokat.

HA MAJD NÁLUNK IS LESZ SZINES TÉVÉ — Kedves nézőim, akik az adást színesben látják, azok tanúsíthatják, hogy nem beszéltek zöldségeket...

KONFEKCIONÁLT BÖLCSESSÉGEK

A modern embert két lábbal, két kézzel és négy kerékkel teremtette a mindenható. Ha a kutya beszélni is tudna, nem lenne a legbarátságosabb háziállat.
Okos férj a legdrágább porcelán-edényeket vásárolja a feleségének, mert azokat aztán nem meri rabizni az asszony, inkább maga mosogat.

SZÓRAKOZOTT PROFESSZOR

A professzort tisztelettel köszöni a színház előcsarnokában egy fiatal ember:
— Jó estét, professzor ur!
— Jó estét. Maga nagyon ismerős nekem, fiam. Van egy Eisenstaeder nevű tanítványom, maga nagyon hasonlít reá.
— De professzor ur, én vagyok Eisenstaeder!
— Na látja! Akkor nem is csoda, ha hasonlít!

RÓMAI IMPORT-VICC

A feleség vasárnap délelben így szól a férjéhez:
— Látad, milyen szörnyű kálapot viselt Procellinéné a műsón?
— Öszintén megmondom drágám, nem láttam. A mise nagy részét átaltudtam.
— Szörnyű alak vagy. Én nem is tudom, hogy ilyen istentelen ember minek jár templomba...

MÓRICKA, A NAGYBÁCSI

Móricka nővéreinek váratlanul gyermeke született. Nagy szenzáció ez a kisvárosban. A tanító bácsi úgy érzi, beszélni kell Mórickával, nehogy összekuszálja az eseményt a lelkivilágát. Így fog a dolghoz:
— Móricka, hallom, gyereket hozott a gölya a nővérednek.
— Igen, tanító bácsi. Mondta is az apám, hogy csak kerüljön elé az a gölya, menten kitekeri a nyakát...

NAIV LEANYZO

Bálban, a hangulat tetőfokán, így szól a fiatalember a partnernőjéhez:
— Nagyon tetszik nekem. Megengedi, hogy felhívjam?
— Kérem.
— Mi a száma?
— Benne van a telefonkönyvben.
— Es a neve?
— Az szintén benne van...

HÁZASTÁRSÁK

— Szégyelheted magad! Én órákon át főzök és mit kapok cserébe? Csak kritikát!
— Szívesen cserélnék veled. Én ugyanis gyomorégést kapok...

SZALMAÖZVEGY

Baráti társaságban a szalma-özvegyének négy boldog hétfői mesél egy férj:
— És hogyan kosztoltál? — kérde az egyik barátja.
— Az első időben konfervekből főztem magamnak otthon, azután vendéglőbe jártam ebédelni-vacsorázni.
— Miért? Nem volt otthon elég konzerv?
— Az volt. Csak elég tisztia tányér nem volt...

EGYSZER EL KELL KEZDENI

Eisenstaeder 10 perc késéssel érkezik a hivatalba. A folyosón beleitkőzik az igazgatóba, aki élesen megjegyzi:
— Kicsit késétt, kérem.
— Igen, igazgató ur, de ment ségemre szolgáljon, hogy ez még nem fordult elő velem. Még soha nem késétt.
— Hát rendben van. Mióta dolgozik nálunk?
— Tegnap léptem be...

HOBBY - VICC

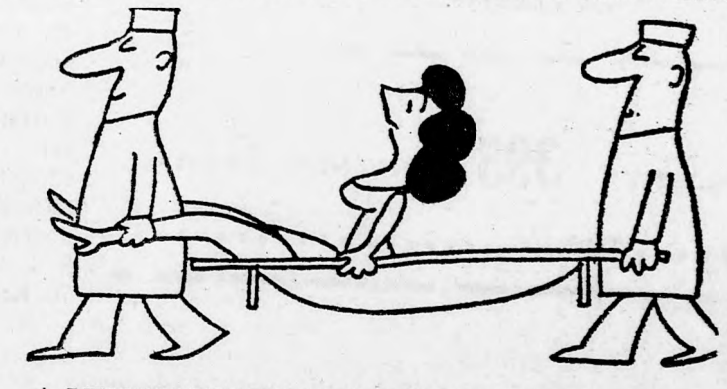
— Képzeld, — mondja egy férfi a barátjának —, milyen szörnyű hobbjja van az asszony-nak.
— A kedves feleségednek? — Halljuk, mi a hobbjja.
— Vásárolt egy majmot és a lakásában tartja.
— Ez véletlenül nagyon kedves lehet.
— Igen, de az illat!
— Istenem, hát egy majomnak valóban sajátos illata van. De, miért nem nyitysz ablakot?
— Azt sajnos nem lehet.
— Miért nem?
— Mert kirepül a szobából mind a 20 madarom...

FERFLAK

— Képzeld, elhagyott a feleségem.
— Szegény barátom. Menj haza, tégy magad elé egy üveg vizkit és fojtsd italba a bánatod.
— Erről szó se lehet.
— Miért? Nincs otthon vizkid?
— Viszkim van. Bánatom nincs.

IDŐSZERŰ SZÓTÁR

HÁZASSÁG: — Hajó, amelynek két kapitánya van. A legényiséget csak később szervezik meg.
PLÁTOI SZERLEM: — Levest enni — villával.
IDEÁLIS FÉRJ: — Olyan férj, aki azt hiszi, hogy neki ideális felesége van.
ÖREG NŐ: — Olyan nő, aki önnél két évvel idősebb, asszonyom.
BÉKÉS EGYMÁS MELLETT ÉLÉS: — Add nekem az órát és én majd mindig megmondom neked, hány óra.

A BETEGSZALLÍTÁS LEGMODERNEBB MÓDSZERE

Az Egyesült Nemzetek legújabb demográfiai évkönyve szerint Tokió — elővárosaival és külvárosaival — a legnagyobb város a világon. A város magának 9 millió, az elővárosokkal együtt 11,5 millió lakosa van.

Nagyság szerint a második helyen New York áll 8 millió lakossal, illetve — a külvárosokat is beszámítva 11,5 millióval. A harmadik London (lakosainak száma meghaladja a 7 milliót), a negyedik Moszkva (csaknem 7 millióval), az ötödik a kínai Sanghai (csaknem 7 millió lakossal).

GENGSZTER - MERLEG

A tokiói igazságügyminisztérium Fehér Könyvet adott ki, amelyből kiderül, hogy Japánban egyre nagyobb arányú a kábítószercsempesztés és a pornográf kiadványok terjesztése. A japán rendőrség szerint a szigetországban jelenleg 13.8000 gengszter tevékenykedik, akiknek többsége bünszöveketekbe tönörül. A legnagyobb banda létszáma közel jár a tízezerhez, s köztudomású, hogy tagjai boltokat és klubokat tartanak fenn. Hivatalos becslések szerint a gengszter szervezetek összjövődöme 1970-ben 5740 millió jenre ruggott.

VIZET KÉSZIT A BOEING

REPULÓGÉPGYÁR
A Boeing amerikai repülőgépgyár, amely mint ismeretes, hatalmas lökhajtásos repülőgépeket állít elő, most ivóvizet készít a tengerből. A cég a repülőgépkészlet rohamos csökkenése miatt határozta el, hogy más is fog termelni. Egyes üzemeibe Seattle közelében — a tenger-vízet szűrő berendezéseket épített be, s ennek segítségével naponta 9000 liter ivóvizet nyer a tengerből.

MESTERSÉGES TÓ

Hatszáz milliárd köbméteres víztározót építenek a braziliai Para államban. Hossza 600 kilométer lesz. A Xingu, az Araguaya és mellékfolyóik vizét gyűjti össze a főtárvíz, Brasília és az Amazonas vidékére.

1971-BEN: 290 MUKINCSTRABLÁS

Az olasz rendőrség 290 műkincsrablást regisztrált tavaly, harmincegyet többet, mint 1970-ben. A tolvajok 5753 műkincset és értéktárgyat raboltak el a rendőrség viszont 9912-t talált meg. Ez természetesen csak úgy lehetséges, hogy a zsákmány javarésze az előző években végrehajtott rablásokból származik.

HETVENNYOLC ÉVES MARATONI FUTÓ

Egy svájci kisvárosban szokássá vált, hogy minden évben maratoni versenyt rendeznek 100 kilométeres távon, amelyen bárki részt vehet. Az idén 1971-en álltak rajthoz, és 1152 versenyző meg is érkezett a célba, köztük Max Nesenson is, akinek ideje 20 óra 52 perc volt, ami jóval gyengébb ugyan a győztes idejénél (7 óra 55 perc), de így is felér egy világsuccsal, hiszen Max apó már 87 éves!

VISSZACSALOGATTÁK A HALAKAT A TEMZÉBE

A londoni városi tanács évi jelentésében közölte, hogy a Temze szennyezésének megszüntetésére tett intézkedései meghozták az első eredményeket. A folyóvíz tisztegy évig annyira mérgezett volt, hogy a halak vagy elpusztultak benne, vagy elhagyták. Most viszont lassan kezdenek visszatérni. Szakértők eddig 55 fajtát különböztettek meg a londoni dokkokban.

ART BUCHWALD:

Le a népszerűségröbbanással!

WASHINGTON. — A legújabb hír a Statisztikai Hivataltól az, hogy a fiatalabb nők nem akarnak gyermekeket és az Egyesült Államok gyorsan közeledik az úgynevezett „zéró lakosságapódás” arányához. Ez azt jelenti, hogy ebben az országban a születések és az elhalálozások száma rövidesen egyenlő lesz.

Miután ez a hír felkavart, egy kávéházban bemutatkoztam három fiatal hölgynek, hogy kikérem szakvéleményüket a problémával kapcsolatban.

Nevük: Fern, Clara és Mary-Jane. Három fiatal ültek, akik Harry, Fred és Claude névre hallgattak.

— Hölgyeim — mondtam — éppen olvastam a lapokban, hogy az Egyesült Államokban az 1971 év folyamán családokként átlagosan csak 2,4 gyermek született a négy évvel ezelőtti 2,9 gyermekkel szemben, s amennyiben ez az irányzat folytatódik, néhány éven belül az arányszám 2,1-re csökken, ami egyenlő lenne az úgynevezett „zéró népességszaporulással”. Mi ennek a magyarázata?

— Ki akar kölyköket? — kérdezte Fern.
— De hiszen — mondtam — ez a nők szerepe — gondoskodni fajtájuk fennmaradásáról.

— Éppen itt a bibi — mondta Clara.
— Ki akar magunkfajta utódokat nemzeni?

— Nem értem — mondtam.
— Ez az úgynevezett nemzedékek közötti szakadék problémája — mondta Clara.

A maga nemzedéke rendkívül nagyra becsülte önmagát. Maguk azt hitték magukról, hogy nagyszerű emberek — bátrak, erősek, tisztességesek, törvénytisztelők, dolgosaik és istenfélők. Ennélfogva minél többet akartak reprodukálni ebből a fajtából.

— Abból a feltevésből indultak ki, hogy ivadéuk pontosan olyan lesz, mint maguk és el akarták árasztani az országot saját maguk kis másolataival.

— Nos, nem így alakultak a dolgok. Maguk egy egészen más fajtát nemzettek és mi elhatároztuk, hogy nem akarunk többet a hozzájuk hasonlókból, mert mi ki nem állhatjuk egymást.

— Mi a csudának csinálnánk bébiket, akik éppen olyan szerencsétlenek és boldog-

talank lennének, mint amilyenek mi vagyunk? — kérdezte Mary-Jane.
— Nem akarunk olyan kölyköket, mint Harry — mondta Fern.
— De — tiltakozott Harry — a barátom vagy és azt mondtad, hogy...
— Mint boy friend-et elviseltek — mondta Fern —, de ha a fiam lennél, nem bírnák ki.
— Ugy bizony — helyeselt Clara. — Nem tudom elképzelni, hogy valaha is felnevelnék egy Claude-ot, vagy egy Fredet. Emelvénye tőlük a gyomrom.
— Ez nem valami hízogó kijelentés — jegyezte meg Fred.
— Nos — vágott vissza Clara — te szeretnél Fernnek, vagy Mary-Jane-nek, vagy Harrynak, vagy Claude-nak az apja élni?
— Én még saját magamnak sem szeretnék az apja lenni — mondta Fred.

— Ha jól értettem — mondtam — tehát maguk azért nem akarnak bébiket, mert attól félnék, hogy mire felnőnek mind magukra hasonlitanának.

— Jól értette, tata, — mondta Fred. — Mi tudjuk, hogy mit műveltünk a szüleinkkel és nem estünk a fejünk lágyára, eltűnt, hogy a mi kölykeink ugyanazt csinálják velünk.

— A falra másznék, ha a kölykeim úgy feleselnének velem, mint én az anyámmal — mondta komolyan Clara.

— De — tiltakoztam — ha maguk valamennyien így éreznék, akkor az amerikai nép — a legnagyobb, a legnagyoszerűbb, a legesodátosabb nép, amelyet a világ valaha is látott — bemozdhatja az utimót.

— Nem a mi hibánk — mondta Mary-Jane. — Fizikailag igen, de lelkiileg nem vagyunk felszerelve a teher viselésére.

— Ha a népességszaporulat tényleg zéróra süllyedne az országban, akkor talán megfontolás tárgyává tenném az egész javaslatot, — mondta Fern. — Pillanatnyilag azonban gyermeknevelés helyett inkább egy európai utra költeném a pénzt.

— Még egy Honda motorbicikli is nagyobb kéjgyönyör lenne, mint egy olyan kölyköt szülni, mint én — összegezte a vitát Harry.

(Székely István fordítása)

A cionista eszme hagyományhú uttörői

— Megjelent az „Enciklopédiájá Sel Hácijonut Hádátit” negyedik kötete —

JICCHÁK RÁFAEL
az Enciklopédia szerkesztője

A héber olvasónak nincs szerencséje az enciklopédiához. Van olyan, amelyről előre tudja, hogy sose fogják befejezni, és van olyan, amelyet ötvenes terv keretében akartak kihozni, de 25 év után az áfél-bét feléig sem jutottak el. Példa rá a Mászadá kiadásában megjelenő általános héber enciklopédia, melynek egy-egy kötete két évenként lát napvilágot, és legnagyobb baja, hogy a 20-25 év előtti címszavak nagyjából már elavultak. Mutatóban megemlítjük az „Afrika” címszót. Mit tudhat meg az ember a mai Afrikáról abban a címszóban, amely több mint két évtizeddel ezelőtt jelent meg?

Mindezt abból az alkalomból mondtuk el, hogy a Moszad Háráv Kük gondozásában megjelent az „Enciklopédiájá Sel Hácijonut Hádátit” negyedik kötete, amely a nun-pé betűkkel kezdődő címszavakat tartalmazza. Ebben a műben azoknak a közéleti embereknek állítanak emléket, akik az árral szemben usztak, hagyományhú beállítottságuk ellenére nem követték a hivatalos ortodox vonalat, hanem bekapcsolódtak a cionista országépítő munkába. Az Enciklopédia szerkesztője Jicchák Ráfael, segéd-szerkesztője pedig Geula Bát Jehuda. Az eddigi kötetek a következő sorrendben jelentek meg: első kötet 1958, második kötet 1960, harmadik kötet 1965, míg a negyedik kötet most kaptuk kézhez.

✱

Kétségtelen, hogy egy ilyen mű előállítására nemcsak nagy apparátust, hanem áldozatos munkát és ügyeszetet igényel. Rengeteg név és adat, rengeteg kép és dokumentum szükséges. Kutatni kell házzártak után, böngészni kell régi levelek és újság-kollekciók között. Az európai katasztrófa előtt is nehéz volt rekonstruálni évtizedek távlatából a tényeket, mennyivel inkább nehéz ma, a nagy világgégés után. A cionista ászkánok élete zaklatott volt, az egész adminisztrációt a zsebkönyvben, vagy az aktáskájukban hordták. Nem gondoltak a történetíróra, mert legfőbb gondjuk a szervezőmunka és a pénzszerzés volt. Kellott a pénz a nemzeti alapokra, a hácsará-telep-re, a héber iskolára, és a különböző cionista akciókra.

Vannak kötetben 60-80 soros címszavak, amelyeken a szerkesztők 2-3 évig dolgoztak. Előbb fel kellett kutatni azokat az embereket, akik megbízható adatokkal tudtak szolgálni. Rekonstruálni kellett az illető életpályáját. A legtöbb esetben az alapokat kellett lerakni, mert az illető vallásos cionista ászkánról eddig még soha sem jelent meg lexikális címszó.

Ha mindezeket figyelembe vesszük, egyáltalán nem csodálkozunk azon, hogy a harmadik és a negyedik kötet megjelenése között kerek hét esztendő telt el.

✱

A négy kötet lapozgatása közben önkéntelenül is felmerül a kérdés: Hogyan szerepel az Enciklopédiában a magyar ajku zsidóság? A kérdés annál is indokoltabb, mert a magyarországi ortodoxia autonómiával rendelkezett és a Központi Irodák (ugy Trianon előtt, mint annak utána) élesen szembehelyezkedtek a cionista mozgalommal. Aki tehát fellázadt — akaratlanul a harcot választotta. Független „bábi” számára is nagy áldozat volt nyíltan hitvallomást tenni a cionista meggyőzés mellett, rabbi számára kész öngyilkosság volt. Az illető felkészülhetett arra, hogy átok alá helyezik, kenyerére törnek, és mindenképpen tönkreteszik az életét.

S mindezek ellenére — rabbi és ortodox zsidó ászkánok díszes galériája tárul elénk. Sokan nyomban Herzl zászlóbontása után csatlakoztak a mozgalomhoz. Az elhíntett mag kisarjadt s az első világháború után a hagyományhú cionizmus (főleg az utódállamokban) népmozgalommá vált. Cionista programmal a legtekintélyesebb hitközségeket hódították meg. Például az erdélyiek közül elég megemlítenünk Kolozsvárt, Nagyváradot, Szatmárt és Máramarosziget.

Az Enciklopédia első kötetében Bettelheim Samu (Pozsony 1872 — Budapest 1942) életrajzát kapjuk, aki a magyar zsidóság egyik legismertebb és legtekintélyesebb családjának volt a sarja. Irók, tudósok, hitközségi vezetők kerültek ki ebből a családból. Bettelheim Samu az első cionista kongresszus idején csatlakozott a mozgalomhoz, élénk levelezésben állt Herzl Tivadarral, tag-

keli ki zsidó nép kritériumait. Ime az ismérék: Erec Jisraél, a Tóra és a héber nyelv. A könyv megjelenése valóságos bombaként hatott, s miután ismert rabbi-tekin-télyek átok alá helyezték, Ráv Moskovits kénytelen volt feladni rabbi-állását. A harminc évében alijázott, előbb Haifán lakott, majd Tel-Avivban telepedett le, ahol a Florentin-negyed rabbijaként működött. Még megérte álmai megvalósulását: a független zsidó állam kikiáltását, 91 éves korában hunyta le örök álomra szemét.

✱

Az ugynevezett magyar nyelvterület anyagának feldolgozásában a szerkesztők mellett résztvett Náftáli Ben-Menáchem, Smuel Hákohén Weingarten, Nátánel Katzburg professzor, elsősorban azonban Zimroni Slo-mo, aki az utolsó két kötetben 16 címszót írt, így többek között emléket állított a nagyváradi ortodox hitközség két elnökének, Nussbaum Sámuelnek és Mittelmann Jakabnak és a déj Mayerovics fivérének, akik a vészorkorokban pusztultak el.

Az Enciklopédia helyet kapnak azok a hagyományhú chalucok is, akik Izraél védelmében, a különböző harcok során estek el.

Az Enciklopédia szerkesztője értékes munkát végzett, amikor ilyen formában állított emléket a cionista eszme és mozgalom vallásos hirtökének, ászkánjainak, chalucáinak, rajongóinak és megszállottjainak. A negyedik kötet előszavában a szerkesztő annak a reményének ad kifejezést, hogy a zárókötetet még ez év folyamán sikerül majd kihozni. A magunk részéről azt kívánjuk, hogy ez a remény valóra is váljon.

(sch, d.)

Dr. Anton Nechemia Nobel a német zsidóság nagy rabbija

— Születésének századik évfordulójára —

Írta: Dr. TOMASCHOFF BÁRUCH

Magyarországi zsidók vezető szerepet játszottak és játszanak ma is Angliában, amely nem bővelkedik túlságosan „saját termést” nagy zsidó tudósokban. De bámulatos az, hogy Németországban, amely Zunz óta a zsidóságtudomány valóságos fellegvára volt, jónéhány magyarországi rabbi szintén vezető szerepet játszott.

Frankfurt volt a németországi ortodoxia fellegvára. Tudni kell, hogy Frankfurtban működött egy, a reform hitközségtől elszakadt ortodox hitközség, amelynek a rabbija a pápai származású dr. Breuer Salamon volt és a reform anyahitközség keretén belül szintén működött egy autonóm ortodox tagozat. Ennek az utóbbinak a rabbija az ugyancsak magyarországi származású Markus Horovitz volt.

1910-ben dr. Anton Nechemia Nobel követte Horovitzot a frankfurti rabbi-állásban. Már az apja, Nobel József, a német Halberstadt rabbija volt, ahová Magyarországról költözött. Dr. Nobel a berlini egyetemen a klasszikus nyelveket, majd a bonni egyetemen filozófiát és történelmet hallgatott. „Schopenhauer filozófiai teóriája a szép fogalmáról” című disszertációja után a filozófia doktora lett. Ezután pedig a híres berlini ortodox Hildesheimer szemináriumot végezte. Ezt a szemináriumot a Kismartonból Berlinbe került neves tudós, Ezriel Hildesheimer alapította, — és ott tanított az ugyancsak magyarországi nagy tudós, dr. Dávid Hoffmann is.

A rabbi szeminárium elvégzése után, dr. Nobel Kölnben vállalt rabbiállást. Majd a könnigbergi erősen ortodox hitközség hívta meg rabbijául. Már ekkor híre kezdett ter-

jedni a németországi zsidóság körében, és Hamburg ortodox hitközsége versenyzett, hogy rabbijává választhassa. Königsbergben utódja, dr. Jakobovits József, a későbbi dr. Jakobovits Imánuél angol birodalmi főrabbi édesapja követte őt a rabbi-állásban.

De dr. Nobel a modern zsidóságtudomány legjavát kívánta magába szívni. Ezért félbeszakította rabbinikus működését és Marburgba ment, hogy a század legnagyobb zsidó tudósai egyikének, Herman Cohennek az előadásait hallgathassa. Cohen ugyan a reform zsidóság felé hajló teóriákat vallotta, de dr. Nobel — nemcsak hogy nem engedte a benne mélyen gyökerező ortodox felfogásából, hanem a nagy tudós Cohen is befolyásolta ortodox és cionista irányban. Ez egyenesen bámulatos teljesítmény volt az akkori, asszimilációtól telített atmoszférában.

Dr. Nobel ekkor már nagyszabású irodalmi tevékenységet is folytatott — hirdette az ő bámulatos modern ortodox krédóját. Nem csoda tehát, hogy Frankfurt am Main reform-anyahitközség ortodox tagozata őt kívánta rabbijául. Ő látszott erre az állásra a legalkalmasabbnak, mert az anyahitközség ki akarta mutatni, hogy „nincs szükség külön ortodox hitközség alakítására”, azaz hogy „ortodox tagozat az anyahitközség kebelén belül is tud autonóm módon ortodox életet élni.”

Dr. Nobel nemcsak megfelelt a várakozásoknak, de azokat erősen túlszárnyalta. Az ő sábatonként tartott templomi szónoklatai olyan nagy hirre tettek szert, hogy más városokból is jártak be sábatra őt meghallgatni.

Ezek a beszédek nem voltak a szokásos „hítszónoklatok”, hanem tanítások a négyezeréves zsidó népleket, a zsidó érzés- és gondolatvilágot lopták bele a hallgatóság szívébe. Ezeknek a hatása alatt Franz Rosenzweig a már rá váró Keresztmedencét otthagya és ma a század legnagyobb modern ortodox tudósaként említik. Hiszen dr. Nobel készítette elő a rabbi-vizsgára Rosenzweigit. Franz Rosenzweig dr. Nobel tanítását a szószekekről költői módon így jellemzi: „Dr. Nobel beszédei után az ember már csak várta, hogy szárnyait kibontja és a közönség láttára a magasba repül.”

Dr. Nobel sok-sok neves tanítványa közé tartozik professor Ernst Simon, a jeruzsálemi egyetem nagynevelő tanára is. Nagyon érdekes esetről számol be Ernst Simon professor, hogy egy a zsidóságtól teljesen elszakadt egyetemi orvostanár, orvos-felelősséggel együtt dr. Nobel jónéhány beszédének és esti előadásának a hallgatása után, felkeresték őt, — elmondván neki, hogy 15 évi, csak anyakönyvileg kötött házasság után, az a kívánságuk, hogy az előírt zsidó esketésnek alávéssék magukat. Dr. Nobel könnyekig meghatva hallgatta a kérés- és néhány nekik külön tartott előadás után a zsidóság lényegéről — chupá alá vezette őket.

Dr. Nobel testestől - lelkestől cionista volt, Herzl fellépésétől kezdve.

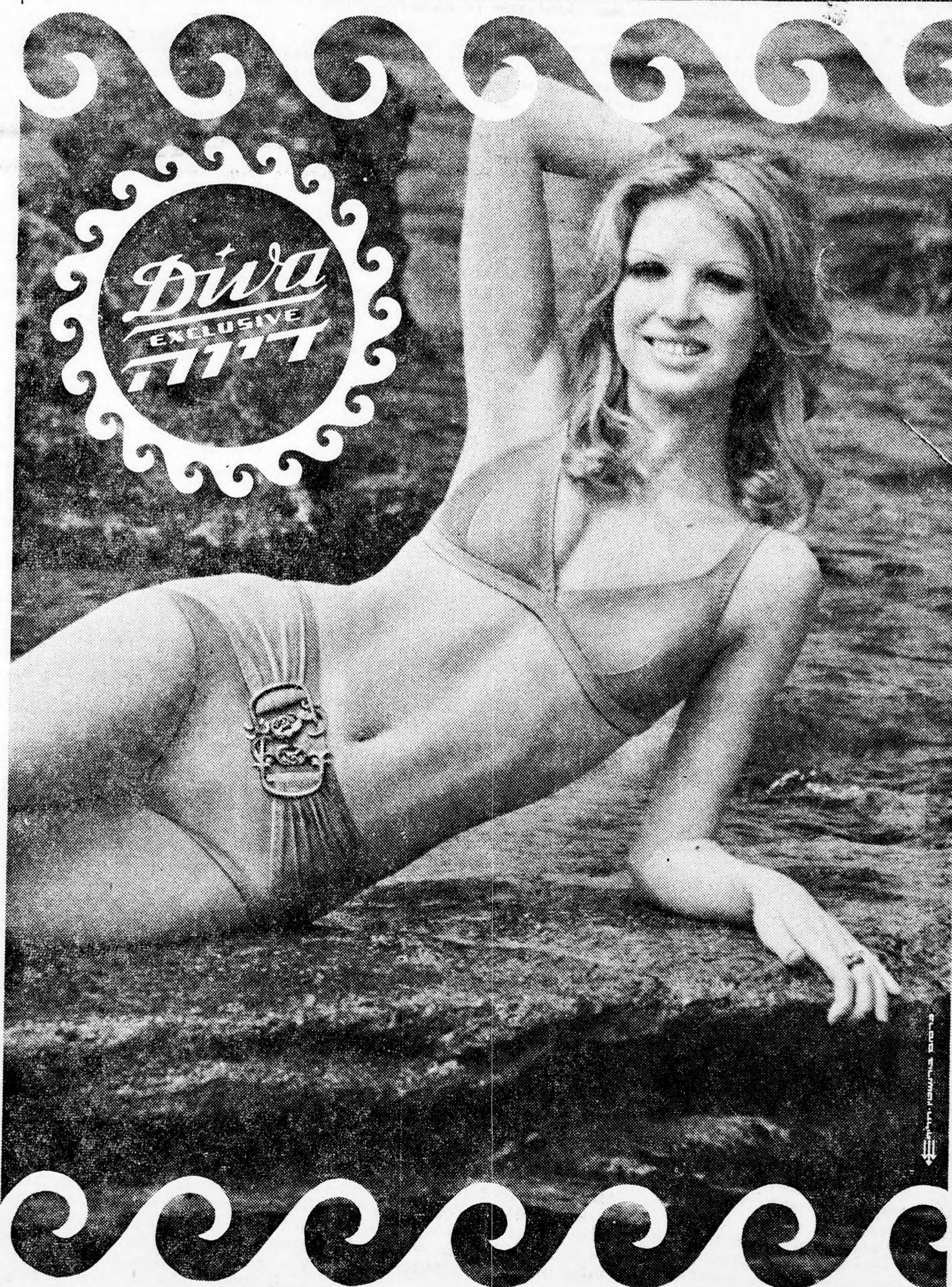
A sábiti szónoklataiban évente felszólította a hitközséget, hogy mindenki tartsa zsidó kötelességének, hogy a Tórában előírt „tizedet” fizesse jövedelméből a Keren Hájeszod javára. Ő volt a világ Mizráchi-mozgalmának nyugat-európai főpropagálója és résztvett az 1904-ben Pozsonyban megtartott első mizráchista világkonferencia megszervezésében. Néhány cionista kongresszusnak ő volt a frankfurti delegátusa. Ő volt az első német rabbi, aki a nők aktív és passzív szavazati joga mellett kardoskodott a hitközségi életben. Azzal indokolta ezt, hogy „elő kell készíteni a zsidó népet arra, hogy a majdani Zsidó Államban a nők betöltsenek bizonyos állásokat, hogy ezáltal a férfiak felszabaduljanak olyan munkára, amelyre ők az alkalmasabbak, mint például katonai szolgálat.”

Milyen próféta intés ez, az Izraélben dúló visszamaradt elemek részéről folytatott erőszak „hőseinek”, akik a nők katonai szolgálata ellen izgatnak.

Dr. Alexander Carlebach, volt belfasti rabbi, aki jelenleg a héber Enciklopédia Judaica egyik centrális szerkesztője Izraélben, legjobban jellemzi dr. Nobel áldásos működését, amidőn őt „A nyugati világ Ávrám Kook”-jának nevezi.

Hogy dr. Nobel pártokon felüli tekintély volt Németországban, annak legjobb jele, hogy az Általános Országos Rabbiegyesület őt választotta elnökének. Ez volt az első és az egyetlen eset, hogy ortodox rabbi ilyen megtiszteltetésben részesült.

Dr. Nobel tudós volt, rabbi, szónok, filozófus, nyelvész, történész, és chassidikusan misztikus zsidó is. A magyar zsidóság méltán büszke lehet erre a tüneményre.

דויה-בגדי ים וחוף לנשים, גברים וילדות

DIVA — NŐI-, FÉRFI- ÉS LEANYKA FÜRDŐ- ÉS STRANDRUHÁK

AZ ÜNNEPI SZIDRA

SÁBAT CHOL HÁMOED

A Salomontól való Enekek-éneke: Bár adna csókot szája csókjaiból. Biz' izesebb szerelmed, mint a bor, illatra edesek kenetjéd, néved kiömlött, jó olaj. Azért szeretnek a leányok.

(Enekek-éneke I, 1-2)

Megillának (tekeres) nevezi a Talmud azokat a szentírási szakaszokat, amelyeket valamilyen célra külön is leírtak. Első ízben az Eszter könyvét említi ezen a néven, mert ez az egyetlen könyv, amelyet purimkor ünnepi olvasmányul rendeltek, és ez okból kellett külön tekerésre írni. Később, a gáoni korban (VI. század) az Enekek-éneket pészách, Ruth könyvét sávuot, Jeremiás siralmait ár hó 9-ike, míg Kohélet könyvét szukot ünnepi olvasmányává tették. A rendelkezés következménye, hogy azóta öt megillároj beszélünk.

Az Enekek-éneket („Sir Hásirim“) a pészách felülnep szombatján, a „lájnolás“ előtt olvassuk. Ott ahol szabályos pergamen-tekercs van, az olvasás előtt elmondják a megilla-olvasással kapcsolatos áldást.

Három mű szerzőségét tulajdonítja a hagyomány Salomon királynak. A sorrend a következő: Enekek-éneke, Pélábeszédék és Kohélet. Nyilván választ kellett adni arra a közönségre, hogy van-e köze az Enekek-éneke Kohélettel? Alig képzeltető el nagyobb ellentét, mint ez a két mű, hogyan is lehetne a kettő egyszem ember alkotása? Bőlcseink válasza a következő: Salomon király előbb az Enekek-éneket írta, majd a Pélábeszédéket és élete alkonyán a Kohéletet... „Mert amikor az ember fiatal, dalra nyílik a szája, élete delelőjén példálózik, majd élete alkonyán rájön arra, hogy az emberi törekvések hiábavalóak. Hákol hevel, minden hiábavalóság...“

Többször bőlseink allegorikus értelemben fogták fel az Enekek-éneket, úgyhogy a sokrétű Izrael és Isten egymáshoz való áhítózása szól felénk, a vélemények megoszoltak. Tudott dolog, hogy amikor a Szentírásról tartóztó művek végeleges jegyzékét állították össze, egyesek tiltakoztak az Enekek-éneke felvétele ellen. Rabbi Akiba mentette meg az ó-héber lírákat ezt a csodálatos virágát az elkallódástól, amikor kijelentette, hogy „az összes iratok szentek, de az Enekek-éneke a szentnél szentebb. Vita csak Kohélet-könyvvel kapcsolatban merülhet fel“

Abban a magyar nyelvű Szentírás-fordításban, amely dr. Frenkel Bernát szerkesztésében 1916-ban jelent meg, az Enekek-éneke fordítója, dr. Pfeiffer-Pap Izsák bevezető ir és ebben elveti az allegorikus magyarázatot. „Főlöseleg a szerzőt kérésünkü — írja dr. Pfeiffer-Pap Izsák — mert az Enekek-éneke kétségtelenül a népköltészet alkotása. Rajta annak minden bája, egyszerűsége, elevensége, képeinek és fordulatainak folszaga, az érzelmeik és azok kifejezésének természetessége és keresetlen közvetlensége. Messze távolokból, valamely gyökeres, judéai falu lakodalmi népe, földművesek, pasztorok táncolnak, énekelnek előttünk, napbarnított lányok, aranyfürtű ifjak. — Zeng az ének epekedő és beteljesedő szerelméről, a szerető szépségéről, leány-rablásról, leány-szóktetésről, találkozásról, idegen kertekbe surranó rókfiafiakról, szerelmes álmokról és tiszta szüzességről. Messze judéai zsidók énekelnek és daluk belezeng az évezredekbe, a világróladalomba és az évezredek és a világ álmétködő lélekkel és melegedő szívvel figyelnek fel az örök és gyönyörűség dalokra.“

Bevetetőjét dr. Pfeiffer-Pap Izsák így fejezi be:

„Ez a bizonyosság és ez a tény. Az allegória már a múlté, de az allegóriát illeti a hála, hogy bő redőzték köpenye alatt megörizte és elhozta nekünk ezeket a dalokat és az allegóriát a hála, hogy kezében nem fonnyadt el az emberi szerelmeknek ez a dús virágfüzere, csak fölébe a saját költészetéből új virágfüzért font: az Isten-szerelme csillagkoszoruját.“

Bőlseink szentírástörtést láttak az Enekek-éneke szószerinti értelemezésében. Véleményüket (Szánhedrin 101) így fogalmazták meg: „Aki az Enekek-éneke egy-egy versét kocsámban éneklí, szerencsétlenségét zudít a világ.“

KORA REGGEL házhoz kapja
„UJKELET“
ha előfizet megbízottunknál,
PETÁCH-TIKVA
SZIFRIJA ALIJKA
Mohilever- u. 11.
Tel. 912755

mert a Tóra a gyász jeléül zsákokt ölt magára, odaáll az Örökkévaló elé és így szól: „Jóságos Isten, fiaid megalázták, hegedű lettem a számukra, amelyen dorobozó emberek játszanak“.

A hagyományhífi zsidóság az allegorikus módszert vallja a magáénak mind a mai napig. Ennek tudható be, hogy a szombat beköszöntése előtt minden zsidó házbán az Enekek-éneket olvassák. Az Enekek-énekekhez fűzött Rási-kommentár is teljes egészében az allegorikus módszerre épült. Reb Jiszráel Szálánter, aki a múlt században a magasabb erkölcsi célokért küzdő Muszár-mozgalmat indította el, az Enekek-énekekével kapcsolatban a következőket írta: „Nem véletlen, hogy Rabbi Akiba ezt a könyvet „szentnél szentebbnek“ nyilvánította. Tudnunk kell ugyanis, hogy a Szentírás minden könyvében vannak szavak, kifejezések, sőt egész mondatok, amelyeket elvont formában magyarázunk. Magának a szövegnek azonban megvan az egyszerű, ugynevezett szöveg szerinti értelmezése. Az Enekek-énekekben ezzel szemben az egyszerű, szöveg szerinti értelmezés is szent, azt sem vehetjük szó szerint, mert a szó szerinti értelmezés — Isten ments és őrizz — trágárság volna...“

Pészách ünnepe nemcsak a szabadság, hanem a dal ünnepe is. Ilyenkor jó mélyen benyulunk az óségi dal-forrásba és bőkezűen merítünk belőle. Ilyenkor halljuk azt a dalt, amelyet Mose és a zsidó nép dalolt a tenger partján, halljuk Dávid királyt, aki a Cion hegy magaslátán pengette lantját és mindenképp halljuk Salomon király énekét.

„Drásot el ámi“ című művében Tel-Aviv — Jaffa néhai főrabijja, Ráv Mose Avigdor Ámiel érdekes magyarázatokat fűz az Enekek-énekekhez. Előbb a Midrást idézi, mely szerint az Enekek-éneket maga az Örökkévaló dalolta. Rábbán Gámliel véleménye szerint az angyalok kara énekelte ezt a dalt. Ezek előrebocsátása után Ráv Ámiel arra a következtetésre jut, hogy az Enekek-énekből kisugárzó optimizmus és életigenlés jobban megfelel a zsidó nép mentalitásának, mint Kohélet, azaz a Prédikátor könyve, amely az emberi élet keserűsége fölött töpreng és gyakran hatja át a kétségbeesés.

„Mi zsidók — írja Ráv Ámiel — gyűlöljük a szomorúságot, a csüggedést, a reménytelenséget. A Sechina is csak ott pihen meg, ahol életvidámság van. Nálunk nem kipur, a legkomorabb nap is ünnep. Ennek figyelembevételével könnyebben megérthetjük Rabbi Akiba álláspontját, aki erélyesen szállt székra az Enekek-éneke érdekében. Rabbi Akiba optimista volt és derűlátású az utolsó percig megőrizte. Amikor a rómaiak a vesztőhelyre hurcolták, s az akkori barbár szokásoknak megfelelően vas-fésszel tépték a húsát, nem szomorkodott, hanem inkább azon bántódott, hogy csak most adható meg neki a nagy miwá, a Kidus Hásém teljesítése. Kivégzés közben így szól tanítványainak: „Világéletemben azon szomorkodtam, miképpen valószínűleg meg azt a szent parancsot, mely előírja, hogy szível-lelékkel szeresd Istenet. A parancs értelme, hogy Isten az élet felelőzősége árán is szeretni kell. Most végre lehetőségem van a parancs teljesítésére.“

Ráv Ámiel párhuzamot von Salomon király optimista és pesszimista művei, azaz az Enekek-éneke és a Prédikátor-könyve között és megállapítja, hogy jóllehet Kohélet is helyet kapott a Szentírásban, az Enekek-éneket nagyobb becsben tartjuk. Ez a könyv valóban a „szentnél szentebb“. Kohélet könyvét csak a szukot máchzor-ban nyomtatjuk ki, míg Sir-Hásirim, az Enekek-éneke benne van mindennapi imádságos könyvünkben. Ha Kohéletet csak egyszer egy évben szukot felülnepének szombatján olvassuk, az Enekek-éneket minden héten olvassuk, mégpedig a legáthitatosabb órában, a szombat beköszöntése előtt, amikor lerázunk magunkról a hat munkanap porát és jelünk Szombat Királynó után áhítottak.

A továbbiakban Ráv Ámiel azt fejtegeti, hogy Avrahám ósátjának volt egy érme, amely az egész zsidó népre jellemző. Az érem egyik oldalán egy öreg házaspárt, míg a másik oldalán egy ifjút és egy hajadont ábrázolt. Ez azt jelenti, hogy ifjakban van valami az öregek tulajdonságaiból, míg az öregek is megőrizték valamit az ifjúkori hajlamokból. Ebben is különbözik a zsidóság a többi néptől. Minthogy azok ifjú korban csak dalolni tudnak, az élet alkonyán csak a hiábavalóságot látják. Nálunk szintén van, amennyiben a Sir-Hásirim és a Kohélet egymásba fonódik. Az ifjak is tanulják a chéderben a Kohéletet, míg öreg napiainkra is emlékezzünk az Enekek-énekre.

Érdekes fejtegetését Ráv Ámiel így fejezi be:

„Két újév van nálunk, az egyik niszán hó elsején, a másik tisri hó elsején kezdődik. Mi Kohélet-könyvét szukotkor, az Enekek-éneket pedig pészáchkor olvassuk. Valóban, ha niszán hónappal kezdjük a számitást, kitűnik, hogy az Enekek-éneket Kohélet előtt olvassuk. Viszont ha tisrirel kezdjük a számitást, rájövünk arra, hogy a Kohélet-könyve megelőzte az Enekek-éneket. Ennek a tanulsága, hogy a zsidóságnál a két ellentét, a Kohélet és az Enekek-éneke kiegészíti egymást.“

Magyarországi levél

Zarándoklás a kállói rebe sirjához

Irta: GROSZBERG JENŐ rabbi

Magyarországon keresztények is tudnak a legendáról, amelyek két multszázadbeli reből származnak: a sátoraljuhelyi reből és a nagy-kállói reből, akik a 19 század elején működtek. Az új helyi cádik, Mose Teitelbaum rabbi, a Jizmách Mose nagyírú szerzője, arról nevezetes, hogy egy napon egy keresztény asszony akart jelentkezni nála. Kezdetben vonakodott, de arra gondolt, hogy az utóbbi időben egyre több keresztény keresi fel tanácsokért és nem szabad kivétel tenni. Maga elé engedte tehát az asszonyt, aki egy kisfiú társaságában lépett be. Imáját kérte a gyermek érdekében, aki vérszegény, étvágytalan és félték.

A rabbi kiküldte az asszonyt és maga mellé ültette a gyermeket.
— Hogy hívnak, kisfiám?
— Kossuth Lajos.
— Szép nép, nagyon szép név. Nagy ember leszel, kisfiám.
— Nem fogok meghalni, bácsi? A szomszéd Iván azt mondta, hogy éjjel vámpírok barangolnak, akik meg fognak támadni engem, s kiszívják a véretem, mert két színi szemem.
— Ne higgyél Ivánnak, amit a vámpírról mondott, az mese. Vámpírok nem léteznek. Te pedig kiváló nagy ember leszel, megirta rólad sok-sok évvel ezelőtt Dávid király a Zsolotárkönyvében.
A rabbi felolvasta a gyermeknek a 66-ik zsoltárt egyik versét... „Nátátá löjöréché néz löhitosszég mipné köset szeláh“... A köset szót Reb Mose Teitelbaum Kossuthnak ejtette ki. És hozzáfűzte: „A „mipné Kossuth szeláh“ azt jelenti, hogy Kossuth annyit fog élni, amennyit a szelá beírt számértékben kitesznek. Még 90-nél is több esztendő élsz meg.“

A rabbi ezért a jóslatért nem akarta elfogadni a pénzt, amit a gyermek anyja felajánlott és azt mondogta, hogy osszák szét a szegények között.
A másik, a kállói Reb Eizik Taub, aki

Magyarországon keresztények is tudnak a legendáról, amelyek két multszázadbeli reből származnak: a sátoraljuhelyi reből és a nagy-kállói reből, akik a 19 század elején működtek. Az új helyi cádik, Mose Teitelbaum rabbi, a Jizmách Mose nagyírú szerzője, arról nevezetes, hogy egy napon egy keresztény asszony akart jelentkezni nála. Kezdetben vonakodott, de arra gondolt, hogy az utóbbi időben egyre több keresztény keresi fel tanácsokért és nem szabad kivétel tenni. Maga elé engedte tehát az asszonyt, aki egy kisfiú társaságában lépett be. Imáját kérte a gyermek érdekében, aki vérszegény, étvágytalan és félték.

A rabbi kiküldte az asszonyt és maga mellé ültette a gyermeket.
— Hogy hívnak, kisfiám?
— Kossuth Lajos.
— Szép nép, nagyon szép név. Nagy ember leszel, kisfiám.
— Nem fogok meghalni, bácsi? A szomszéd Iván azt mondta, hogy éjjel vámpírok barangolnak, akik meg fognak támadni engem, s kiszívják a véretem, mert két színi szemem.
— Ne higgyél Ivánnak, amit a vámpírról mondott, az mese. Vámpírok nem léteznek. Te pedig kiváló nagy ember leszel, megirta rólad sok-sok évvel ezelőtt Dávid király a Zsolotárkönyvében.
A rabbi felolvasta a gyermeknek a 66-ik zsoltárt egyik versét... „Nátátá löjöréché néz löhitosszég mipné köset szeláh“... A köset szót Reb Mose Teitelbaum Kossuthnak ejtette ki. És hozzáfűzte: „A „mipné Kossuth szeláh“ azt jelenti, hogy Kossuth annyit fog élni, amennyit a szelá beírt számértékben kitesznek. Még 90-nél is több esztendő élsz meg.“

A rabbi ezért a jóslatért nem akarta elfogadni a pénzt, amit a gyermek anyja felajánlott és azt mondogta, hogy osszák szét a szegények között.
A másik, a kállói Reb Eizik Taub, aki

Magyarországon keresztények is tudnak a legendáról, amelyek két multszázadbeli reből származnak: a sátoraljuhelyi reből és a nagy-kállói reből, akik a 19 század elején működtek. Az új helyi cádik, Mose Teitelbaum rabbi, a Jizmách Mose nagyírú szerzője, arról nevezetes, hogy egy napon egy keresztény asszony akart jelentkezni nála. Kezdetben vonakodott, de arra gondolt, hogy az utóbbi időben egyre több keresztény keresi fel tanácsokért és nem szabad kivétel tenni. Maga elé engedte tehát az asszonyt, aki egy kisfiú társaságában lépett be. Imáját kérte a gyermek érdekében, aki vérszegény, étvágytalan és félték.

A rabbi kiküldte az asszonyt és maga mellé ültette a gyermeket.
— Hogy hívnak, kisfiám?
— Kossuth Lajos.
— Szép nép, nagyon szép név. Nagy ember leszel, kisfiám.
— Nem fogok meghalni, bácsi? A szomszéd Iván azt mondta, hogy éjjel vámpírok barangolnak, akik meg fognak támadni engem, s kiszívják a véretem, mert két színi szemem.
— Ne higgyél Ivánnak, amit a vámpírról mondott, az mese. Vámpírok nem léteznek. Te pedig kiváló nagy ember leszel, megirta rólad sok-sok évvel ezelőtt Dávid király a Zsolotárkönyvében.
A rabbi felolvasta a gyermeknek a 66-ik zsoltárt egyik versét... „Nátátá löjöréché néz löhitosszég mipné köset szeláh“... A köset szót Reb Mose Teitelbaum Kossuthnak ejtette ki. És hozzáfűzte: „A „mipné Kossuth szeláh“ azt jelenti, hogy Kossuth annyit fog élni, amennyit a szelá beírt számértékben kitesznek. Még 90-nél is több esztendő élsz meg.“

A rabbi ezért a jóslatért nem akarta elfogadni a pénzt, amit a gyermek anyja felajánlott és azt mondogta, hogy osszák szét a szegények között.
A másik, a kállói Reb Eizik Taub, aki

Magyarországon keresztények is tudnak a legendáról, amelyek két multszázadbeli reből származnak: a sátoraljuhelyi reből és a nagy-kállói reből, akik a 19 század elején működtek. Az új helyi cádik, Mose Teitelbaum rabbi, a Jizmách Mose nagyírú szerzője, arról nevezetes, hogy egy napon egy keresztény asszony akart jelentkezni nála. Kezdetben vonakodott, de arra gondolt, hogy az utóbbi időben egyre több keresztény keresi fel tanácsokért és nem szabad kivétel tenni. Maga elé engedte tehát az asszonyt, aki egy kisfiú társaságában lépett be. Imáját kérte a gyermek érdekében, aki vérszegény, étvágytalan és félték.

A rabbi kiküldte az asszonyt és maga mellé ültette a gyermeket.
— Hogy hívnak, kisfiám?
— Kossuth Lajos.
— Szép nép, nagyon szép név. Nagy ember leszel, kisfiám.
— Nem fogok meghalni, bácsi? A szomszéd Iván azt mondta, hogy éjjel vámpírok barangolnak, akik meg fognak támadni engem, s kiszívják a véretem, mert két színi szemem.
— Ne higgyél Ivánnak, amit a vámpírról mondott, az mese. Vámpírok nem léteznek. Te pedig kiváló nagy ember leszel, megirta rólad sok-sok évvel ezelőtt Dávid király a Zsolotárkönyvében.
A rabbi felolvasta a gyermeknek a 66-ik zsoltárt egyik versét... „Nátátá löjöréché néz löhitosszég mipné köset szeláh“... A köset szót Reb Mose Teitelbaum Kossuthnak ejtette ki. És hozzáfűzte: „A „mipné Kossuth szeláh“ azt jelenti, hogy Kossuth annyit fog élni, amennyit a szelá beírt számértékben kitesznek. Még 90-nél is több esztendő élsz meg.“

A rabbi ezért a jóslatért nem akarta elfogadni a pénzt, amit a gyermek anyja felajánlott és azt mondogta, hogy osszák szét a szegények között.
A másik, a kállói Reb Eizik Taub, aki

Magyarországon keresztények is tudnak a legendáról, amelyek két multszázadbeli reből származnak: a sátoraljuhelyi reből és a nagy-kállói reből, akik a 19 század elején működtek. Az új helyi cádik, Mose Teitelbaum rabbi, a Jizmách Mose nagyírú szerzője, arról nevezetes, hogy egy napon egy keresztény asszony akart jelentkezni nála. Kezdetben vonakodott, de arra gondolt, hogy az utóbbi időben egyre több keresztény keresi fel tanácsokért és nem szabad kivétel tenni. Maga elé engedte tehát az asszonyt, aki egy kisfiú társaságában lépett be. Imáját kérte a gyermek érdekében, aki vérszegény, étvágytalan és félték.

A rabbi kiküldte az asszonyt és maga mellé ültette a gyermeket.
— Hogy hívnak, kisfiám?
— Kossuth Lajos.
— Szép nép, nagyon szép név. Nagy ember leszel, kisfiám.
— Nem fogok meghalni, bácsi? A szomszéd Iván azt mondta, hogy éjjel vámpírok barangolnak, akik meg fognak támadni engem, s kiszívják a véretem, mert két színi szemem.
— Ne higgyél Ivánnak, amit a vámpírról mondott, az mese. Vámpírok nem léteznek. Te pedig kiváló nagy ember leszel, megirta rólad sok-sok évvel ezelőtt Dávid király a Zsolotárkönyvében.
A rabbi felolvasta a gyermeknek a 66-ik zsoltárt egyik versét... „Nátátá löjöréché néz löhitosszég mipné köset szeláh“... A köset szót Reb Mose Teitelbaum Kossuthnak ejtette ki. És hozzáfűzte: „A „mipné Kossuth szeláh“ azt jelenti, hogy Kossuth annyit fog élni, amennyit a szelá beírt számértékben kitesznek. Még 90-nél is több esztendő élsz meg.“

A rabbi ezért a jóslatért nem akarta elfogadni a pénzt, amit a gyermek anyja felajánlott és azt mondogta, hogy osszák szét a szegények között.
A másik, a kállói Reb Eizik Taub, aki

Magyarországon keresztények is tudnak a legendáról, amelyek két multszázadbeli reből származnak: a sátoraljuhelyi reből és a nagy-kállói reből, akik a 19 század elején működtek. Az új helyi cádik, Mose Teitelbaum rabbi, a Jizmách Mose nagyírú szerzője, arról nevezetes, hogy egy napon egy keresztény asszony akart jelentkezni nála. Kezdetben vonakodott, de arra gondolt, hogy az utóbbi időben egyre több keresztény keresi fel tanácsokért és nem szabad kivétel tenni. Maga elé engedte tehát az asszonyt, aki egy kisfiú társaságában lépett be. Imáját kérte a gyermek érdekében, aki vérszegény, étvágytalan és félték.

A rabbi kiküldte az asszonyt és maga mellé ültette a gyermeket.
— Hogy hívnak, kisfiám?
— Kossuth Lajos.
— Szép nép, nagyon szép név. Nagy ember leszel, kisfiám.
— Nem fogok meghalni, bácsi? A szomszéd Iván azt mondta, hogy éjjel vámpírok barangolnak, akik meg fognak támadni engem, s kiszívják a véretem, mert két színi szemem.
— Ne higgyél Ivánnak, amit a vámpírról mondott, az mese. Vámpírok nem léteznek. Te pedig kiváló nagy ember leszel, megirta rólad sok-sok évvel ezelőtt Dávid király a Zsolotárkönyvében.
A rabbi felolvasta a gyermeknek a 66-ik zsoltárt egyik versét... „Nátátá löjöréché néz löhitosszég mipné köset szeláh“... A köset szót Reb Mose Teitelbaum Kossuthnak ejtette ki. És hozzáfűzte: „A „mipné Kossuth szeláh“ azt jelenti, hogy Kossuth annyit fog élni, amennyit a szelá beírt számértékben kitesznek. Még 90-nél is több esztendő élsz meg.“

Ben Mose Jecheckiel élt 70 évet. És lón, ahogy Jicchák megöregedett, elhunyt szombat kimenetekkor, a csillagok feljötte idején és megtért őseihez és eltemették sírjoltájába 5581 (1921) Adár sáni 7. napján, vasárnap. Jól tanult Talmudot és becsületes zsidó volt.

A „Kállóinak“ régi temetőbeli sírjától számosan elzarándokoltak az „új“ temetőbe, ahol felkeresték az 1928-ban elhunyt hodási rebe, Reb Áron Saje Fisch sírját. Magas, impozáns emlékének mindkét oldala szöveggel van tele és minimálisan 2000 betűt tartalmaz.

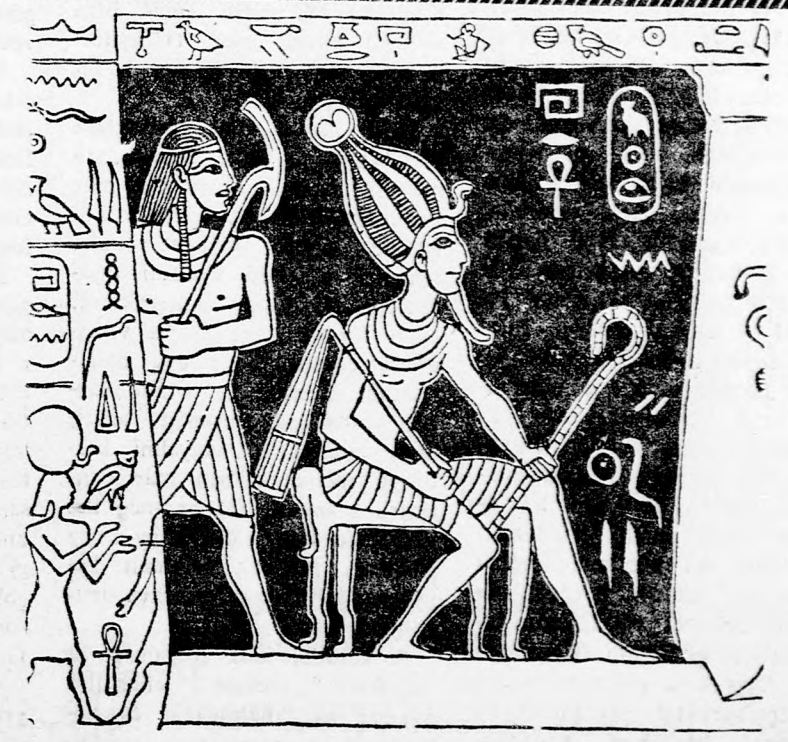
Végül meglátogatták a kegyelettevők az 1938-ban elhunyt kállói főrabbi, R. Menáchem Brody, sírjoltban pihenő földi maradványait. Ez a gáon husz évig Nyirtasson, majd 36 évig Nagykállón működött. Az egész 56 év alatt nagy jesivát vezetett, ezekre menő tanítványt nevelt Tórára, vallásosságra. Az Ortodox Központi Iroda központi bizottságának tisztelt, népszerű rabbi tagja volt a háború előtti Magyarországon.

Ha valaki ki akarja kapcsolni magát a mindennapi prózai gondoktól s elmegy egyszer a kállói Jahzeitra, akkor egy szebb világba kerül. Az áhítat, a megnyugvás, a lelki kiegyensúlyozottság világába...
Ismét vonaton ülünk, a kerekék zakorolnak. Mintha hallanók a „Szól a kakas“ végzős akkordjait:

...Várj részám, várj, te csak mindig várj, ha az isten nekend rendelt tied leszek már...
...Hej, de mikor lesz az már, de mikor lesz az már! jibone háimkidos, ir Cion tamallé akkor lesz az már...!

KIÁLLITÁS

- JERUZSALEM
IZRAELI MUZEUM — Marcel Duchamp vázlatai és grafikai „Uj grafikai szerzemények“, 35 világhírű művész, köztük: Israels, Picasso, Monet, Chagall, Franconaire, Bonnard és Jankel Adler 60 vázlata, karcolata és litográfia — J. Monet, Gauguin, Ruyssdael, Borsojnove, Corot és Guys 18 ismert festménye (A Floerheimel meggyűlölt) — Ap Jeruzsálem — Művészek portréi Jeruzsálem — Avrahám Ofek 28 festménye — Jiszráel Hádán szobral.
AZ ÚJ ÉPELET (Saul király fasor) — Párizsban élő 50 festőművész 1945-1970 közötti évekből származó munkái.
— Ami Sávít kinetikus munkái és serografál — Ernest Neizvestny metszetei.
— Alan Kattner (New York) festményei „A bűnös vértani“ témára (Az irák zsidók kivégzésének 3. évfordulója alkalmából).
— Izraeli festők és szobrászok művei. Művészet és tudomány a nagyvilágban.
HELENA RUBINSTEIN PAVILON (Társzát fasor). — Jiszráel Páldi retrospektív vázlata: festmények, collazok és domborművek.
MUZEON HÁRECEM — „Színját, Náomi Bitter és Nora Kochávi tematikus kerámia szobral és domborműveit (április 2-4-ig).
UVEGOMUZEUM — Uvegoszobrok és festmények SILLIÁZ háztartási üvegholmik.
NAPRAJZI MUZEUM — „Az apal ház“, Cipora Askelon (Mexikó) fa- és bronzszobral zsidó ünnepi és családi témákra. (Április végeig).
REGOSZETI MUZEUM (Jaffa, Oravos) — A Tel Avivban és Jaffán talált somronita (szamaritánus) leletek.
BEJT NECHUSTAN — A tímalasítások leletei.
ISZRAELI MŰVÉSZETI ÉS TUDOMÁNYOS MUZEUM — Didaktikus és művészi kiállítás: „Dinamikus ábrák“.
KADMAN NUMIZMATIKAI MUZEUM — Angol aranyérmék.
TEL AVIV VÁROS TÖRTÉNELMI MUZEUMA (Bialik 27.) — Allanó kiállítás.
URAS MUZEUM (Bialik 28.) — A Kóhet és az irás története (állandó kiállítás).
HAIFA
MODERN MŰVÉSZETEK MUZEUMA — Mose Mokádi retrospektív vázlata.
ISZRAELI MŰVÉSZETI MUZEUM — Szász-csatorna megnyitása 1859-ben — Edouard Clou (1833-1906) francia festőművész eredeti színes illusztrációi a színesítésről.
BEJT ABA CHUSI — Művészetkedvelő diákok festményei, szobral és kézimunkái.
HÁGEFEN KEPTAR — Ernst Desgasper (Ausztria) munkái „A színesítés“ témára.
GOLDMAN KEPTAR — Mark Tobey festményei.
DANIA KEPTAR — Modern Japán grafikusok munkái.
RITZ KEPTAR — Picasso műveinek színes reprodukciói.
EGYETEMI KÖNYVTÁR — Avrahám Ofek alkotásai.
TFAKLIN KEPTAR — Lior Roth (Svédország) festményei. (Április 12-ig).
„GRAFIKA 3“ KEPTAR — Tuvia Beeri metszetei.
HÁJEJAM
PANORAMA KEPTAR — (Hansztim 51) — Mose Sámir fantasztikus festményei.
VAROSI MUZEUM — Chájim H. Hechtkop fantasztikus festményei.
PETACH TIKVA
JAD LEVANIM EMLEKHAZ (Kugelfasor 11.) — „Hetvenesk“ Ágám, Dalil, Delanay, Margritte, Picasso és Vasarely grafikai munkái.
CHOLON
JAD LEVANIM EMLEKHAZ (Kugelfasor 11.) — „Hetvenesk“ Ágám, Dalil, Delanay, Margritte, Picasso és Vasarely grafikai munkái.
AMERIKAI KULTURKÖZPONT (Hájkron 11) — Hat modern amerikai szobrász: D'Arangelo, Nevelson, Marisol, Rivers, Parris és Treve — közös vázlata (április 14-ig).
BAK KOCCHA KEPTAR (Bár Kochba 42) — Simon Átni absztrakt-expresszionista alkotásai (április 6-ig).
DUGIT KEPTAR (Friszman 43) — Elisa Benovics festményei.
BFRGMAN KEPTAR (Ben Jehuda 97) — Várdá Szolész-Sámáj expresszionista festményei.
BEJT HÁOMANIM (Művészek Pávilója, Alcházil 9) — „A tál, mint kiinduló pont“ — Gát, Grossbard, Halpern, Janiv, Manbinet KEPTAR (Frug 42) — Lilian Klapisch festményei.
DVORA SCHOCKEN KEPTAR (Chovejev Cion 59) — Aharon Kahaná, Abel Pan, Jákov Steinhart, Menáchem Sámí és Boris Schatz professzor festőművészek emlékvázlata.
SOMLO SZIMCHA (Dizengoff tér 4. L.) — A földművelés színes művészi olajfestményei és vázlatai Állítja ki a művész stúdiójában.
MŰVÉSZETI STUÓIO (Gordon 46) — „Téli vázlata“ — Ismert izraeli festők és a „nárizel iskola“ néhány tagjának művei.
WOLLNER KEPTAR (Dizengoff 177) — Neves mesterek. Bözöttik Leó, Aharon Mordecháj, Frenkel Jicchák, Alexander Stefan, Kahaná, Chájá Schwartz és mások művei.
ROSENFIELD KEPTAR (Dizengoff 167) — Bodán István, Reuvén Rubin Mordecháj, Levanon Nachum Guttman, Benjámin Lévi, a Kun-házaspár és más ismert hazai és külföldi művész festményei.
HADASSZA KEPTAR (Frug 33) — Izraeli és francia festők és szobrászok alkotásai.
BAT SEVA (Frug 9) — Sz Ben Jákov szobral. Használati szobrászat“ témára.

EGY REGI HAGGADÁBÓL

Multba visszatekintő lelki szemem előtt gyakran vonulnak el az egykori román politika jellegzetes figurái, akik Máramarosmegegyt (a következtetésbe nem váltott) igéretet földjévé varázsolták.

Máramaroszigeten a zsidó laosság aránya száma legfeljebb tíz százalékkal maradt el az összlakosság száma mögött. A megyei átlag sem volt sokkal alacsonyabb. Egyes községekben pedig magasabb. Az igéretben egymást tulcélító politikusok akarva-nem akarva számoltak a valósággal. Választások küszöbén tehát keresték a zsidók kegyeit. S mivel az ellenük sosem szűntelt a kormánybuktató kamánnyokban, ucszólóván mindenkor „választás előtti” állapotok uralkodtak. Legalábbis a két világháború közötti két évtized alatt, amelyre visszaemlékezéseim kiterjednek.

A választások persze nem kimondottan a szavazóktól függtek. Nem feltétlenül az élők szavazataitól. A választásokat levezető bizmánpárt győzelme mindenkor hivatalból biztosították látszott. Erre való volt a karhatalom s annak minden segédeszköze. A „hatalmas keleti szomszéd általi felszabadítás” előtt azonban a 99 százalékos választási „győzelem” elképzelhetetlen volt. Egy-két mandátumért az ellenzék emberei is élesyesen küzdöttek. Ezért a zsidóság részéről is igyekeztek hol ravaszsággal, hol semmire sem kötelező igérettel, máskor pénzzel, sőt néha fenyegetésekkel szavazatokat gyűjteni.

A liberális párt részéről az agglegény-remete dr. Mihály Gábor és modorában is urimber öccse, dr. Mihály Péter mint teljhatalmu diktátor, Mihai Condruș, az ökirály-ságból csak a választási hadjárata leránuduló szenátor, Jonel Urdea, a sziguranca ügy-nökből lett képviselő, aki a legendás hírfelcsövös kiskirály, Pap Simon lányát zsarolta ki magának feleségül, ennek sógora dr. Mann Zoltán (Zizi) volt prefektus meg a többiek szívesen szónokoltak a zsidó templomokban. Sőt, egy-két mondatot jiddisül is megtanultak. Mert mit nem tesz meg egy „jó goj” karrierje érdekében...?

Egyikük sincs már az élők sorában.

Örökös ellenlábasai, a nemzeti-paraszt-pártiak közül egyesek még igen. Maga dr. Lázár Illés, a máramarosi fővezér és öccse, dr. Lázár László volt prefektus is. A borsai nagy tüvészről írt visszaemlékezéseimben az

A Maniu-gárdák 1945. évi főparancsnoka

REB JAJLIS SEGÍTSÉGÉRT ESEDEZIK

Ecsetvonások dr. Lázár Illés portréjához — Hogyan vetélkedtek a zsidó szavazatokért az egykori máramarosi politikusok —

Írta: KAHÁN KÁLMÁN

Uj Kelet hasábjain közöltem a pár évvel ezelőtt elterjedt verziót, miszerint az 1964-ben a kommunista fegyvertételből szabadlábra helyezett volt nemzeti-parasztpárti vezér fontos tényezője lett volna Romániának a Moszkvától való elszakadási politikájában. Egy brooklynj barátom pár hónappal ezelőtt Erdélyben járva „kéver ávotom”, Kolozsváron találkozott dr. Lázár Illés egyik ismert volt politikus társával, név szerint dr. Pop Victor volt alminiszterrel.

Az illető elmondotta, hogy dr. Lázár Illés, a Maniu-gárdák 1945. évi főparancsnoka nagy nyomorban és elhagyatottságban él feleségével, aki szintén jószágos. Találkozóra hívtam meg barátomat azzal, hogy Lázár Illés a Brooklynban élő Reb Jajlis, az ismert szatmári Rebéhez segítségért szeretne folyamodni, mivel annakidején megmentette a rabbi és családja életét. Barátomnak hirtelen el kellett utaznia Kolozsvárról, így a találkozó elmaradt.

Nem lesz érdektelen néhány jellemző, személyes visszaemlékezést feleleveníteni dr. Lázár Illéssel kapcsolatban, akit a máramarosi falusi zsidók barátságosan Elje Lejzer néven szólítottak.

Dr. Lázár Illés kitünően beszél jiddisül, Gyulafalva községből származik, amely mintegy 15 kilométernyire van a megyeszékhelytől. A harmincas évek elején „Elje Lejzer” egyik fivérét gyógyultként bocsátottak el a szigeti elmeegógyintézetből, ahol gyermekkorra óta gondozták. Egy hirtelen rohamra azzán azzán kaszával leszurta édesanyját, nővérét, többeket megsebesített, és pusztítást vitt véghez a háziállatok között is. Jelen voltam az áldozatok temetésén. Akkor még jóbarátságban voltam a nemzeti-parasztpárti vezérrel. Biztos volt abban, hogy rövidesen kinevezik bukaresti rendőrfelügyelőségre. Azzal biztattam, ha a sajtóból arról értesülök, hogy kinevezték, haborozás nélkül üljek vonat-ra, és jelentkezzem nála. Fővárosi újságíró farag majd belőlem. Ellát majd állandó szenzációkkal.

Ez az álma, mint annyi más, a füstbe ment. Nem lett bukaresti rendőrfelügyelő. Pártja kettészakadt. A jobboldali elemek, — Vajda Sándorral az élen — megalakították a Nemzeti Ujjáéledés Frontját, amely kormányképes lett. Maniu pedig újból visszavonult szilágymegeyei falujába, Badacsonyba.

Lázár Illés nemcsak a fővárosban, hanem Szigeten is botrányt botrányra halmozott. Éveken át jogtanácsosa volt a csehszlovákiai Skoda-cég bukaresti kirendeltségének. A Skoda abban az időben Romániát is ellátta hadfelszereléssel. Amikor kitört a hírdett Skoda-affér, — a cég megvesztegetések alapján kismustrált fegyvereket szállított Romániának! — Lázár Illés is megvádolták, hogy „spécet” kapott Skodától. Gusztii akkori miniszter ezt a vádat nyíltan hangoztatta Máramaroszigeten. Ezzel kapcsolatban interjú-t csináltam Lázár Illéssel, aki magából kifakadva mondta, hogy mint jogtanácsos törvényesen fogadott el javadalmazást a Skoda-cégtől. De mi a helyzet a „Palalebibuszal”? (Ez volt Károly király fedőneve a Skoda-cég nyilvántartásában). Mj a helyzet a többi „szentel”, akinek szintén maga felé hajlott a keze? Az érdekes, leleplezéseket tartalmazó cikk néhány órával később megjelent az általam szerkesztett helyi napilapban, a Máramarosi Életben. A lapot nyomban elküldték az összes fővárosi lapoknak — akadtak, akik erről azonnal gondoskodtak, — jöllehet a rendőrség elrendelte a lap megtagadható példányainak az elkobozását. Az intézkedés későn jött, mert Jóska, a csodarikkancs, ekkor már eleráztotta az egész várost a szenzációval.

A fővárosi napilapok, ki-ki a szájaize szerinti tálalásban és bírálattal közölte az egész oldalra kiterjedő nyilatkozatot. A jobboldali sajtónak az fájt a legjobban, hogy dr. Lázár Illés „kigombolkozott” egy kisebbségi újságról előtt.

Közben Lázár Illés a borsai közbirtokosságok körüli panamába is belekeveredett. Ezt is megírtam. Hetekkel később Lázár Illés Szil-

geten járt, és a Korona-kávész előtt haladt el egy Ciple nevű szintén atléta természetű pap kíséretében. Alighogy engem ott megpillantott, nekem támadt és durván ültelgelni kezdett. Alig bírták lecsillapítani. Az összes kisebbségi lapok annakidején mélyszélesen elítélték a hírdett botrányhős minősíthetetlen sajtóellenes garázda eljárását. Azóta kerültem is. Pár évvel később azonban a tömegben meghuzódva résztvettem az egyik nagygyűlésen, hogy arról lapomban beszámolhassak. Éber szemem nem kerültek el jelenlétem. Ismételt kísérletet tett a kibékülésre. Hirtelen, a zsidókérdés megoldásáról” kezdett beszélni:

— Ha nézeteltéréseink támadnak — monda — egy pár ültelgel — s kezével néhány jellegzetes mozdulatot tett — elintézzük azokat... s azután újból jóbarátok vagyunk... Ugyanugy, mint Kahán barátommal, aki ott jegyez a sarokban...

Ott hagytam a gyűlést, és minden további kibékülési ajánlatot elutasítottam. 1944. decemberében, közvetlenül felszabadulásom után Bukarestben véletlenül összeakadtam vele egy társaságban.

— Azok után, amit a magyarok csináltak szüleiddel, testvéreiddel, fajtáddal, fogsz még magyar, nyelven írni? Kiejtesz-e még magyar szót a szádon? — kérdezte tőlem szinte fenyegető hangon.

Ekkor láttam utoljára. Pedig egy évvel később feleségével együtt újból képviselő-jelölt volt Máramarosban, Maniu-listáján. Rengeteg szavazatot kaptak. Ez azonban csak nagy titokban szivárgott ki, mert a hivatalos eredmény egészen mást jelzett...

Dr. Lázár Illés kétségtelenül népszerű volt a máramarosi román tömegek körében. Jiddis beszédével, mókáival, kitünő színészi képességeivel, bohém természetével és felelőtlen igéreteivel a naivabb zsidó lakosság körében is számos hívet toborzott magának.

1919-ben ő volt a snájdig fiatal hadnagy, aki a román csapatok élén bevonult Máramarosba. Röviddel rá politikáit kezdett és árulónak bélyegezte meg a Mihályi fivéreket, akik már a magyar parlamentben szerepet játszottak, és akik az „uribb”, módosabb rétegeket képviselő liberális párt helytartóivá váltak Máramarosban.

Valahányszor Lázár Illés a fővárosból, vagy

Kápolnok-Monostorról (innen nősült) hazalátogatott Máramarosba, első dolga volt — még az ut porával saruin — a Korona-kávészáza benyitni. Rendszerint kísérettel jött. A zenekar azonnymában az ő kedvence jiddis népdalaira zendített. „Hot á Jid á váj-bele...”, „Wi zenen májne zibn gite Jur...”. Szinte látom, amint ilyenkor kiragadta a vonót a primás kezéből és jobbra-balra süriin hajlongva, valódi cigányzenészhez méltóan húzta fardhatatlanul a jiddis népdalokat. A közönség vele énekel, kurjantott. Akadt, aki antiszemita-zü kurjantását sem fojtotta magába...

Persze, ekkor már a közönség jelentős része az összevont asztalok mellett ült. A többiek észrevétlenül elszállingóztak. Lázár Illés egyre-másra rendelte a tömény italokat. A hajnali órák felé — egy-egy botrányos intermezzo után — a dinom-dánom valamelyik alvezére lakásán folytatódott — másnap délig...

Egy hasonló alkalommal, talán 1935 őszén, Lázár Illés felrontott egyik ifjú ellenfele lakására. Dr. Tite György volt az illető neve. Baloldali demagógból a vajdista „numerus valachikus” fajvédő mozgalom híve lett. Később szigeti polgármester, majd a bécsi döntés után Románia budapesti nagykövete. Volt híve távollétében vandál pusztítást végzett a lakásában. Szédobta ügydíj papírjait, kihajította emeleti lakásán írógépét. Mindez pontosan a sziget fogház rácos ablakaival szemben történt. E rácos mögött évek múlva ő maga is, hosszú időt töltött — magánzárkában... Dr. Tite György két évvel ezelőtt halt meg Máramaroszigeten, szegény, mindenki által elfelejtett nyugdíjasként. Egy Romániába menekült lengyel hercegőn hírében álló kellemes nő ma az özege az egykori híres Don Juannak.

Befejezésül hadd idézzek még egy jellemző epizódot a két világháború közötti máramarosszigeti politikai multból, amelyből nem hiányzik sem a zsidó, sem a személyi motívum.

A harmincas évek derekán Romániában nemcsak a nemzeti-parasztpárt vált ketté, de szakadás állott be az ősi liberális pártban is. Az ugynevezett új liberálisok Máramarosban is bontogatni kezdték szárnyaikat. Nagyváradról küldték le a listavezető képviselőjelöltet. Klubhelyiséget avattak a Főtéren. S mivel az uralkodó vallás az akkori Romániában a görögkeleti ortodox volt, Russu lelkész kényszerültek meghívni az avatásra. A helyi lakosság azonban a görög katolikus román egyházhoz tartozott és így nem túlságosan örvendek az ortodox papnak. Mint a helyi napilap szerkesztője jómagam is hivatalos voltam az avatáson, és így a pohárköszöntő alól sem vonhattam ki magam.

Az „egyetlen” jelen levő ortodox minőségében emeltem poharam.

Soha azóta nem volt hasonló szónoki sikerem...

HUSZONÖT ÉVVEL EZELEŐTT végezték ki Grüner Dov-Bélát

Írta: GALILI G. ERVIN

A Kisvárdán 1912-ben született Grüner Béla nevét az angol mandátum utolsó évében szent áhitattal ejtették ki Erec Jisraélben. Nemsupán a zsidók, hanem a keménynyakú angolok is, akik mindennemű zsidó nemzeti megmozdulást igyekeztek elnyomni, de Grüner Béla esetében a bátor ellenfelek kijáró tisztelettel bámulták a rámat-gáni rendőrség elleni sikertelen támadásban megrokkant hőst. Mert a balszerencse folytán a kudarcba fulladt vállalkozás után Dov Grüner — a jisuv ezen a néven ismeri — már csak emberrones maradt, akit az angolok igyekeztek „összefoltozni”, hogy a bitó alá állíthassák.

Ezzel a foltozással egyidőben a Écel sem maradt tiszte. Három magasarangu angol tisztet fogtak el tuzsul és két altisztet ki is végeztek. Grüner csupán azért nem írta alá a már előre elkészített s elvben jóváhagyott kegyelmi kérvényt, mert ezzel elismerte volna az angolok ítélkezési jogát Erec Jisraélben. Inkább élete tavaszán, 35 éves korában, 1947 április 16-ikára virradó hajnalban Alkasi Mordechájjal, Drezner Jechiéllel valamint Kasani Eliezerrel együtt ment a bitó alá.

Két nappal kivégzése előtt ezeket írta: „E sorokat 48 órával ezelőtt írom, mielőtt elnyomóm végrehajtják rajtam gyilkos ítéletüket. Ezekben az órákban már nem hazudnak. Esküszöm, ha alkalmam volna még egyszer előlrol kezdni, ugyanazt az utat választanám amelyen eddig jártam, figyelmen kívül hagyva a reám váró következményeket.” (Három és fél hónappal később, ugyanab-

ban a cellában végezték ki az ersekujvári származású 23 éves Weisz Jakov-Imrét, Avsalom Chavivot és Nakár Meirt).

Most a negyedszázados évfordulón keressük fel cfáti sírjukat. A hely szentségét átérve, megilletődve állunk a hét sír előtt.

Hét egyforma márványból faragott fejpárna jelzi a hét egyforma sírt. Az egyik oldalon négy, szemben vele pedig három. Népiünk e lángoló szívű fiait, akik a héber reneszánsz hajnalán, az utban levő Harmadik Héber Állam oltárán áldozták fiatal életüket — talál-tak itt örök pihenőt. Sírjaikkal találkozó helyé avatták a fényes zsidó múltat a dicső jelennek. Vértanúságukban bővítették a szentek galériáját az ősi cfáti temetőben.

Először Grüner Dov-Béla sírjánál állunk meg. Ő nyitotta meg az 1947 április 16-án kivégzettek sorát.

Hósi halála csak folytatása volt annak a hősi életnek, amelyről legendák keringtek már tíromsága előtt is. Elettutja kötetekre való anyagot tudna nyújtani a zsidó nemzeti újjászülés legelsőbb korszakáról. Nem fordult még elő a világtörténelemben, hogy egy halálraíteltetetekig a siralomházban tartanak, csupán azért, hogy aláírja a kegyelmi kérvényt, melyet elvben már elintézték számára. De az még kevésbé fordult elő, hogy egy 35 éves férfinék felkínált kegyelmet elvkre hivatkozva utasítsanak vissza.

A későbbi idők folyamán az angolokkal szembeni ellenállás jelképe lett. Bátorságát és hősiességét a rámat-gáni rendőrséggel szemben látható emlékmű hirdeti. Azon a helyen, ahol 1946 tavaszán részt vett ab-

ban a támadásban, amelyben súlyosan megsebesülve fogták el, majd halálra ítélték.

Elfogatása a következőképpen történt: A déli órákban a rámat-gáni rendőrség előtt egy katonai teherautó állt meg. Arab foglyokat hoztak, akikről öreik azt állították, hogy a Tel Litvinsky katonai táborban loposon érték őket.

A rendőrség ügyeletes távirádsza zsidó volt. Ez szorosan összefügg Grüner Béla tragédiájával. Ugyanis az „arab” foglyok az első pillanatban arabul szóltak hozzá, de aztán észrevette, hogy valami nincsen rendben. Gombnyomással azonnal lezárta a rendőrség ajtaját és egy másik gombnyomással a szomszédos rendőrállomást mozgósította. Ha tudja, hogy az araboknak öltözött foglyok zsidók, nem teszi meg ezt a végzetes lépést. Mire megtudta már késő volt...

Az erősített Petach Tikvárdel érkezett. A velük vívott küzdelemben három arabnak álcázott Écel harcos esését. A kerítésnél a golyószórójával „fedezte” Grüner Bélát súlyos sebesülten fogták el.

Ezután kezdődött meg a gírgász harc Dov Grüner életének megmentéséért. Az akkori jisuv s vele együtt a világ valamennyi befolyással rendelkező zsidó vezetője mindent megtett, hogy ne végezzék ki. Az Irgun tusként elfogta (majd később szabadlábra helyezte) Weindham angol birót és Collins őrnagyot. Látna a helyzetet, az angol csapatok főparancsnoka bizonytalan időre elhalasztotta Dov Grüner kivégzését.

Grüner nem tudták meggyőzni a kegyelmi kérvény aláírására. Három társával együtt kivégezték, majd az akkor még távolinak számító cfáti temetőben helyezték örök nyu-

galomra.

A szomorú évforduló alkalmából elbeszélgettünk Grüner Dov-Béla unokahúgával Grüner Erzsébettel.

Megbaldogult unokabátyám tragédiája szorosan összekapcsolódik családja tragédiájával — kezdű.

— Édesapja, Grüner Zoltán, aki az első világháborúban mint tábort rabbi szolgált, az egyik ütközetben hősi halált halt. Kettőjük sorsa szinte közös volt, azzal a különbséggel, hogy mindketten más célért éltek és haltak meg. Nem sokkal később az édesanyja is meghalt. A két árva, Bélát és hugát Helént, anyjuk egyik gyermektelen testvére nevelte fel.

— Hőselkü unokabátyám nemcsak megálmódója, hanem egyik kovácsa is volt Izraél államának. Térképét, mely az akkori várbörtönben van felakasztva, saját vérvével festette meg. Gimnáziumi tanulmányait Kisvárdán végezte, majd joghallgató lett Brünnen. A cionista eszmét egészen fiatalon tette magáévá. Megszállottja volt a Betárnak. Nemsokkal a második világháború kitörése után hagyta el Magyarországot. A „Sakarya” illegális hajót az angolok elfogták, majd őt Atlitba internálták. Kiszabadulása után közel hat évig az angol brigád zsidó egységében harcolt Hitler ellen...

A kijárási tilalom ellenére Cfát apraja-nagyja résztvett Grüner Dov-Béla és vértanúrsai temetésén. Avrahám-Léb Silbermann cfáti főrabbi és Mose Podhazur a zsidó tanács elnöke (később a város első polgármestere) vettek bucsút és mondtak utolsó Istenhozzádot a kivégzetteknek...

TMURA KFULÁ

Tmurá Kfulá — dupla ellenérték, sőt több pénzért, a Bank Hápoalim „Tmurá Kfulá” kizárólagos tervében, amely megőrzi pénzének értékét teljes rögzítéssel és ingyen életbiztosítást ad Önnek.

Részletek a Bank Hápoalim B.M. minden fiókjánál.

BANK HAPOALIM